

Swedbank AS

Aastaaruanne 2016

Sisukord

3	Tegevusaruanne
7	Raamatupidamise aastaaruanne ja lisad
8	Konsolideeritud kasumiaruanne
9	Konsolideeritud koondkasumiaruanne
10	Konsolideeritud bilanss
11	Konsolideeritud rahavoogude aruanne
13	Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne
14	Raamatupidamise aastaaruande lisad
61	Sõltumatu vandeaudiitori aruanne
63	Juhatuse avaldus
64	Juhatuse ettepanek kasumi jaotamiseks
65	Aadressid

Tegevusaruanne

Swedbank AS (edaspidi Pank) on aktsiaseltsi vormis krediidiasutus, mille asukoht on Eestis. Panga 31. detsembril 2016 lõppenud majandusaasta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne hõlmab Swedbank AS-i, tema tütarettevõtteid Swedbank Liising AS-i, Swedbank Support OÜ-d, Swedbank Life Insurance SE-d, Swedbank P&C Insurance AS-i (edaspidi koos Swedbank Eesti või Grupp) ja tema osalusi sidusettevõtetes.

Swedbank AB (publ) on 31. detsembri 2016 seisuga Panga aktsiate ainuomanik, ta on ühtlasi Panga emaettevõtte. Panga konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne konsolideeritakse seetõttu Swedbank Grupi raamatupidamise aastaaruandesse.

Käesolevas aastaaruandes tähistab Swedbanki Grupp või Swedbank Swedbank AB-d (publ) ja tema tütarettevõtteid.

Majanduskasv 2016. aastal ja prognoos

Eratarbimise aeglustuva kasvu ja investeringumahtude kahanemise tõttu vähenes majanduskasv 2016. aastal tagasihoidliku 1,2%-ni. Hoolimata ekspordi tugevnemisest eriti elektroonikatoodete vallas oli ka väliskaubandusbilanss negatiivne. Eesti ettevõtete ja kodumajapidamiste laenu- ja liisingukoormus kasvas 2016. aastal 7% võrra, samas kui ettevõtete ja kodumajapidamiste pangahoiuste maht suurenes isegi rohkem, 9% võrra. Tarbijahinnaindeks kasvas 2016. aastal 0,1%. Hindade kasvu soodustas aktsiisimäärade tõus ja pärssis peamiselt energia madalam hind.

Konkurents tööjõuturul oli endiselt tihe. Keskmine palk kasvas kvalifitseeritud tööjõu vähesuse, miinimumpalga tõusu, poliitilise otsusena tehtud õpetajate ja tervishoiutöötajate palkade tõstmise ja tugeva sisetarbimise toel kiiresti. Tööhõive tugev kasv teenuste sektoris suurendas üldist tööhõivet. Töötuse määra tõusu soodustab muutus puuetega inimeste sotsiaaltoetuste süsteemis, mis näeb ette teatud toetuste maksmist vaid juhul, kui puudega inimene töötab või otsib aktiivselt tööd.

Prognoosime 2017. aastaks investeringute mahu taastumist. Avaliku sektori investeringute maht peaks ELi struktuurifondide toel oluliselt suurenema. Finantssektori väliste ettevõtete investeringute maht peaks paranevate ekspordi väljavaadete mõjul mõeldukalt kasvama. Investeringute oodata kasvu ja välisnõudluse paranemise tõttu näeme 2017. aasta prognoosis ette SKP kasvu 2,2%. Inflatsioon kogub juba hoogu ja peaks järsult kiirenema hakkama, palgasurve tööjõuturul aga jätkub.

Ärimudel ja strateegia

Swedbank Eesti kliendikeskne strateegia tugineb neljale sambale: oleme klientidele kättesaadav täisteenuseid osutav pank, kes täidab klientide ootusi ning hoiame kulud kontrolli all ja riske madalal.

Finantsmaastik muutub kiiresti. Kiire digitaliseerumine jätkub ja kliendid leiavad pangakontorite külastamise asemel üha enam tee digitaalsetesse kanalitesse. See paneb pankadele kõrged ootused: peame muutma oma tooteid ja teenuseid, leidma uusi kanaleid ning tagama olemasolevate IT-süsteemide stabiilsuse.

Klientide ootuste täitmine on muutumas aina tähtsamaks teguriks nende usalduse ja lojaalsuse hoidmisel ning neile lisandväärtuse pakkumisel.

Meie tegevust mõjutavad ka paljud õigusaktid. Suures osas on seadusandja tegevuse eesmärgiks konkurentsi ergutamine ja läbipaistvuse suurendamine, et anda tarbijale enam võimu. Kõrgemate kapitali- ja likviidsusnõuete eesmärk on muuta pangandussektor majanduskriisidele vastupidavamaks. Samal ajal suurendavad need pankade ja nende klientide kulusid, kuna raskendavad laenuturule sisenemist.

Järjepidev strateegia

Tulenevalt meie visioonist on meie strateegiaks olla kättesaadav täisteenuseid osutav pank, kes pakub klientidele vajalikke tooteid ja teenuseid ning hoiab efektiivsust kõrgel ja riske madalal.

Klientidele kättesaadav täisteenuseid osutav pank

Peame olema lihtsad ja kättesaadavad, et võita klientide usaldus ja lojaalsus. Selleks, et kliendid saaksid meie juures kõiki oma rahaasju hallata, pakume suures valikus laenutooteid, makseteenuseid ja hoiuseid alates deebet- ja krediitkaartidest kuni suurettevõtetele suunatud terviknõustamiseni. Meie Eesti klientidel on oma rahaasju lihtne ajada tänu meie teenindusvõrgustikule. See hõlmab nii digitaalseid kanaleid igapäevaste toimingute tarbeks kui võimalust kohtuda põhjalikumaks nõustamiseks meie töötajatega.

Pakume seda, mida meie kliendid vajavad

Oma klientide ootuste ja vajaduste mõistmine on digitaliseerivas valikuterohkes maailmas usalduse ja lojaalsuse väljateenimiseks hädavajalik. Klientide kohta kogutud andmeid analüüsides ja meie töötajate teadmiste tuginedes oskame paremini kujundada klientidele vajalikke finantsteenuseid ja -tooteid ning leida viise, kuidas oma pakkumisi täpsemini sihtida.

Kõrge efektiivsus

Läbipaistvuse kasv ja digitaliseerumisega kaasnevad suurenevad valikuvõimalused toovad kaasa hinnasurve paljudele pangatoodetele ja -teenustele. Et klientidele väärtust pakkuda, peame ühteaegu investeerima ja hoidma hindu konkurentsivõimelisena. Seetõttu on meie eesmärk olla kulutõhususe alal turuliider.

Madal risk

Üldsuse usalduse suurendamise aluseks on madala riskitaseme hoidmine. See võimaldab meil kasutada klientide hoiuseid erasikutele ja ettevõtetele laenude andmiseks ning jätkusuutliku majanduskasvu toetamiseks. Selle saavutamise stabiilse kasumlikkuse,

kõrge kapitalisatsiooni ning kvaliteetse laenuportfelli toel. Samal ajal on oluline ka meie võimekus turul toimuvatele muutustele kiiresti reageerida.

Ettevõtte areng

Swedbank Eesti positsioon turul on endiselt tugev. 2016. aastal arendasime edasi oma digitaalseid teenuseid.

Klientide usalduse tugevdamine

Klientide aktiivsus suurenes 2016. aastal jätkuvalt. Laenude väljastamine kasvas kõigis kvartalites tänu tarbijate kindlustunde ja palgataseme kasvule ning piirkonna majanduskasvule.

Uued funktsioonid ja teenused

Kuna klientide harjumused muutuvad, tegeleme pidevalt oma digitaalsete kanalite ja teenuste arendamisega. Saime valmis internetipanga uue tahvelarvutisõbraliku versiooni. Samuti saavad kliendid nüüd internetipangas avada täiendavaid kontosid ja hallata digitaalselt oma tarbimislaene. Klientide rõõmuks saavad nad nüüd teha pangamakseid otse krediitkaardikontolt. Sel aastal võtsime kasutusele viipemaksed, mis tähendab, et ostu eest tasumiseks piisab kaardi makseterminali ees hoidmisest.

Mobiilipanga kasutatavuse suurendamiseks korraldasime mitmesuguseid kampaaniaid ja arendasime kasutusvõimalusi. Näiteks saavad füüsilisest isikust kliendid nüüd mobiilipangas kõiki oma kaardiandmeid vaadata, makselimiite muuta ja kaarte ajutiselt sulgeda. Mobiilipangas saab nüüd ka pangalingi kaudu lihtsaid makseid sooritada. Nutitelefonil raputades saldo vaatamisest on praeguseks saanud meie mobiilipanga populaarseim funktsioon – selle kasutatavus suurenes aastaga 123%. Samal ajal kasvas mobiilipanga aktiivsete kasutajate arv 73%. Praegu kasutab meie mobiilipanka aktiivselt 142 000 klienti.

Ka ettevõtetele on lisandunud hulk uusi digitaalseid teenuseid. Nüüd saavad nad internetipangas lisaks liisingulimiitide vaatamisele ka oma kasutajaõigusi hallata. Samuti tööme turule mobiiltelefoniga ühilduva nutiterminali, et muuta kaardimakseid väikeettevõtjatele lihtsamaks ja kulutõhusamaks.

Personaalsed pakkumised

Klientidele õigete toodete ja teenuste pakkumiseks täiustasime ja tugevdasime kliendiandmete analüüsimist. Võttes arvesse klientide elukaart, finantskäitumist ja meie toodete kasutamist, saame pakkuda personaalseid ja kliente kõnetavaid lahendusi. Parima tulemuse olemas saavutanud tarbimislaenude alal, kus ligi 50% müügist toimub nüüdseks digikanalites isiklike pakkumiste alusel.

Ettearvutatud krediitlimiit ja elektroonilise allkirjastamise võimalus parandavad klientide kasutuskogemust. Automaatseid pakkumisi ja ettearvutatud krediitlimiite pakume ka ettevõtetele.

Parem kättesaadavus

Tugevdasime möödunud aastal oma füüsilist võrgustikku, et teha pangateenused maapiirkondades kättesaadavamaks. Pakume paljudes poodides sularaha

väljavõtmise võimalust. Siiski oleme veendunud, et digikanalid on klientide jaoks parim ja mugavam viis meiega ühendust võtta, mistõttu lisasime aasta jooksul mobiili- ja internetipanka uusi iseteenindusfunktsioone.

Tunnustus

Swedbanki bränd on Baltimaades endiselt positiivse kuvandiga ja populaarne. Iga-aastases Balti riikide armastatute brändide küsitluses saavutas Swedbank üldarvestuses neljanda ja finantsasutuste arvestuses esimese koha, säilitades sellega 2015. aasta tugeva positsiooni. Esikolmiku moodustasid Google, YouTube ja Facebook.

Finantstulemused

Kasum

Swedbank Eesti 2016. aasta puhaskasum ulatus 191.4 miljoni euroni võrreldes 86.7 miljoni euroga 2015. aastal. Puhaskasumi kasvu tõi kaasa eelmise aastaga võrreldes erakorraline maksukulu 2015. aastal teises kvartalis, mil Swedbank Eesti tasus seoses erakorralise dividendimaksega täiendavalt 100 miljonit eurot tulumaksu. 2016. aasta maksude-eelne kasum oli 217.5 miljonit eurot, võrreldes 212.7 miljoni euroga eelmisel aastal. Maksude-eelse kasumi kasvu peamiseks põhjuseks on suuremad tulud.

Puhastulud

Puhastulu kokku kasvas eelmise aastaga võrreldes 10.6 miljoni euro võrra (3%) 354.5 miljoni euroni võrreldes 343.9 miljoni euroga 2015.aastal.

Puhas intressitulu

Puhas intressitulu kasvas eelmise aastaga võrreldes 7.6 miljoni euro võrra (4%) 195.9 miljoni euroni. Kasvu peamiseks põhjuseks oli suurenenud laenude maht.

Puhas teenustasutulu

Puhas teenustasutulu kasvas 0.3 miljoni euro võrra 76.0 miljoni euroni võrreldes 75.8 miljoni euroga 2015. aastal. Kasvu toetas klientide kasvanud aktiivsus, mis väljendus suurenenud kaartide käibes ja kasvanud maksete arvus. Hallatavate varade mahu suurenemine aitas osaliselt tasandada kohustuslike pensionifondide haldustasude määrade alanemise negatiivset mõju.

Puhas kindlustustulu

Puhas kindlustustulu ei ole 2015. aastaga võrreldes oluliselt muutunud, ulatudes 41.5 miljoni euroni. Kindlustuspreemiate suurenemise tasakaalustas eraldiste kasv.

Muud tulud

Muud tulud suurenesid 1.0 miljoni euro võrra, peamiselt Swedbanki Grupi siseste tulude kasvu tõttu. Tulud finantsinstrumentidelt suurenesid eelmise aastaga võrreldes 1.7 miljoni euro võrra. Selle tõid kaasa suuremad valuutavahetustulud ja kasvanud tulud kindlustusettevõtete investeringutelt.

Üldhalduskulud

Üldhalduskulud kasvasid eelmise aastaga võrreldes 6 miljoni euro võrra (5%). Kogukulud suurenesid peamiselt kasvanud personalikulude ja regulatiivsete kulude tõttu.

Kulu-tulu suhe eelmise aastaga võrreldes ei muutunud ja oli ka 2016. aastal 0.37.

Laenukahjumid

2016. aasta laenukahjumid ulatusid 5.8 miljoni euroni võrreldes 4.0 miljoni euroga 2015. aastal. Halbade laenude maht oli 120 miljonilt eurot võrreldes 130 miljoni euroga 2015. aastal.

Maksud

Swedbank Eesti on üks suurimaid maksude ja regulatiivsete tasude maksjaid. Grupi 2016. aasta kasumiaruanne sisaldab 68 miljonit eurot Eestis tasumisele kuuluvaid makse ja tasusid. Sellest 33 miljonit eurot moodustavad ettevõtte tulumaks ja käibemaks, 26 miljonit eurot tööjõumaksud ja 8 miljonit eurot kohustuslikud tasud, sealhulgas hoiuste tagamise fondi maksed ja regulatiivsed tasud.

2016. aasta tulumaksud kulu vähenes eelmise aastaga võrreldes seoses erakorralise dividendimaksuga kaasnenud 100 miljoni eurose maksukulu tõttu 2015. aasta teises kvartalis.

Laenud ja hoiused

Laenuportfell

Laenumaht kasvas 2015. aastaga võrreldes 359 miljoni euro võrra (5.6%). Laenuportfelli kasv oli laiapõhjaline – peale öppelaenude kasvasid kõik tootegrupid. Enim suurenesid ettevõtete laenud.

Swedbank Eesti laenude turuosa oli 2016. aasta 31. detsembri seisuga 38.2% (2015. aasta 31. detsembri seisuga 38.5%).

Hoiused ja säästud

Hoiuste maht suurenes võrreldes eelmise aastaga 443 miljoni euro võrra (6%). Kasvu toetasid nii ettevõtete kui eraisikute segment.

Laenude-hoiuste suhe oli 88% (2015. aasta 31. detsembri seisuga samuti 88%).

Swedbank Eesti hoiuste turuosa oli 2016. aasta 31. detsembri seisuga 47.9% (2015. aasta 31. detsembri seisuga 47.4%).

Peamised riskid

Swedbank Eesti määratluse kohaselt on risk ettevõtte sisestest protsessidest või tulevikus aset leida võivate sise- või välissündmustest tulenev potentsiaalselt negatiivne mõju Grupi turuväärtusele. Riski iseloomustab sündmuse toimumise tõenäosus ja mõju Grupi tulule, omakapitalile või turuväärtusele.

Peamiste riskitüüpidega on määratletud:

- krediidirisk,
- likviidsusrisk,
- tururiskrisk,
- operatsioonirisk,
- kindlustusrisk,
- vastavusrisk,
- muud riskid.

Detailsema teave peamiste riskide ja rahapesuvastaste tegevuste kohta on toodud käesoleva aruande lisades.

Pühendumus keskkonna- ja sotsiaalprobleemide lahendamisele

Kliimamuutus on üks meie aja suuremaid probleeme. Swedbank Eesti-taoliste suure tarnijate ja klientide võrgustikuga ettevõtted peavad olema teistele eeskujuks keskkonnahoiu alal. Swedbank Eesti töötab aktiivselt selle nimel, et vähendada elektri, vee ja paberi tarbimist ning otsest CO2 emissiooni, püüdes suurendada taastuvenergia osakaalu ja energiatõhusust ning eelistada reisimisel keskkonnasõbralikumaid variante.

Lisaks püüab Swedbank Eesti vähendada ka kaudset mõju kliimale, toetades tarnijate ja klientide jätkusuutlikke valikuid. Hangeres osalevate partnerite puhul teeme kindlaks jätkusuutlikkusega seotud riskid. Oma ettevõtetest laenuklentidega oleme pidevas dialoogis ja pakume oma nõu, et toetada nende tööd jätkusuutlikkuse kasvatamisel. Ühiskonna arengu toetamine on Swedbank Eesti jaoks väga oluline – eelkõige pöörame tähelepanu haridus-, ettevõtlus- ja innovatsioonialgatustele ning annetuskultuuri arendamisele. Oleme juba mitu aastat pühendunud aja annetamise tutvustamisele ühiskonnas. 2016. aastal näitasime tööandjana eeskuju ning andsime oma töötajatele kaks vaba päeva erialaseks ja meeskondlikuks vabatahtliku heategevuse tegemiseks. 2016. aastal tegid rohkem kui pooled meie töötajatest koos meeskonnaga vähemalt ühe heateo. Aasta jooksul tegid Swedbank Eesti 1234 töötajat kokku 98 heategu, tehes koos ligikaudu 10 000 tundi vabatahtlikku tööd.

2016. aastal panustasime algatuses Tagasi Kooli oma erialaseid oskusi ja eksperditeadmisi rohkem kui 600 Eesti koolitunnis. Peamiselt käsitleti tundides rahaasju, kuid digitaalse innovatsiooni eestvedajana peame oluliseks jagada kogemusi interneti ja nutiseadmete ohutuks ja arukaks kasutamiseks. Seetõttu asusime 2016. aastal uuendusena pakkuma ka külalistunde teadlikkuse tõstmiseks digitaalmaailmast ja andsime 151 koolitundi digitaalteemadel.

Alustavate ettevõtete tooteprototüüpide arendamist toetav fond Prototron korraldas sel aastal neli taotlusvooru. 2016. aastal saavutas fond muljetavaldava tulemuse – laekus 524 taotlust ning 16 prototüüpimise ideed toetati 182 460 euroga. Alates 2012. aastast on Prototronile laekunud kokku 1700 taotlust ning rahastatud on 47 prototüüpi kogusummas 529 795 eurot.

Töötajate kaasamine

Töötajate kaasamine on meie edu saavutamisel äärmiselt oluline. Seetõttu pakume head avatud õhustikuga töökeskkonda ja arenguvõimalusi.

Swedbank Eestis töötab 2600 inimest. Meie eesmärkideks on tugev väärtuspõhine kultuur ning pädevad, kaasatud ja uhked töötajad, kes loovad lisaväärtust andvaid pikaajalisi kliendisid. Töötajate väärtustamisel ja heade töötulemuste saavutamisel on oluline roll arenguvõimalustel, asjatundlikel juhtidel, soolisel võrdõiguslikkusel, mitmekesisusel ja innustaval tööõhkkonnal. Samuti rõhutame töö ja eraelu

tasakaalustamise tähtsust, et meie töötajad oleksid jätkuvalt edukad. Me innustame meeskondi kasutama paindlikku tööaega ja tegema rohkem kaugtööd. Töötervishoid ja tööohutus kuuluvad meie strateegiliste prioriteetide hulka. Kord aastas korraldame tervisekuu, et innustada töötajaid oma tervise eest hoolitsema.

Neli korda aastas korraldame töötajate seas uuringu, et teha kindlaks põhjused, mis takistavad pühendumist ja soodsa töökeskkonna loomist.

Koostöö ja pädevuste arendamise tähtsus

Tugev väärtuspõhine kultuur ning üksuste ja töötajate vaheline koostöö aitavad meil üksteist paremini mõista, muutes meie tegevust seeläbi tõhusamaks. Tempokas digitaliseerimine seab meie töötajatele uusi ootusi ja eeldab uusi oskusi. Just neile pädevustele pöörasime 2016. aastal rohkem tähelepanu.

Keskendusime enam töötajate karjääri planeerimisele, edendasime sisemist rotatsiooni ja töövarjutamist, mis aitab inimestel teha pikaajalisi karjääriplane ja edendab sisemist koostööd.

Mitmekesisus ja sooline võrdõiguslikkus

Sooline võrdõiguslikkus ja mitmekesisus on meie töös olulised. Soovime, et meie klientide sooline, vanuseline ja rahvuslik mitmekesisus peegelduks ka meie töötajate seas. Meie pank on avatud igaühele ja oleme veendunud, et mitmekesisus avardab meie ärivõimalusi tänu suuremale võrgustikule ja iga üksikisiku konkreetsete vajaduste paremale mõistmisele.

Teave Panga juhatuse liikmete kohta

31. detsembri 2016 seisuga kuulusid juhatusse:

Robert Kitt	Juhatuse esimees
Vaiko Tammeväli	Juhatuse liige
Rait Pallo	Juhatuse liige
Ulla Ilisson	Juhatuse liige
Heiki Raadik	Juhatuse liige
Kaie Metsla	Juhatuse liige

Teave Panga nõukogu liikmete kohta

31. detsembri 2016 seisuga kuulusid nõukogusse:

Priit Perens	Nõukogu esimees
Tiina Sepa	Nõukogu aseesimees
Annika Charlotte Elsnitz	Nõukogu liige
Jan Michael Fecko	Nõukogu liige
Aet Altroff	Nõukogu liige
Björn Elfstrand	Nõukogu liige
Charlotte Kristin Lindberg	Sõltumatu nõukogu liige
Per Richardsson	Sõltumatu nõukogu liige

2016. aasta jooksul nimetati nõukogu liikmeks:

Aet Altroff	1. novembril
Björn Elfstrand	1. novembril
Charlotte Kristin Lindberg	1. novembril
Per Richardsson	1. novembril

2016. aasta jooksul kutsuti nõukogust tagasi:

Jonny Jakob Belchatowski	21. märtsil
Birgitte Bonnesen	1. novembril
Helo Meigas	1. novembril
Jonas Filip Eriksson	1. novembril

Komiteed

Swedbank Eesti ei ole moodustanud kohalikku tasustamiskomiteed ja auditi komiteed, sest need komiteed on asutatud emaettevõtte poolt Swedbank Grupi tasemel.

Juhatuse on moodustanud komiteed krediidiotsuste tegemiseks (juhatuse krediidikomitee), paremaks riskijuhtimiseks (talitluspidevuse komitee) ja eetikaga seotud küsimuste lahendamiseks (eetikakomitee). Nende komiteede pädevus, liikmed ja töökord määratakse kindlaks juhatuse otsustega.

Raamatupidamise aastaaruanne ja lisad

8	Konsolideeritud kasumiaruanne
9	Konsolideeritud koondkasumiaruanne
10	Konsolideeritud bilanss
11	Konsolideeritud rahavoogude aruanne
13	Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne

14	Lisa 1 Ettevõtte tutvustus
14	Lisa 2 Arvestuspõhimõtted
20	Lisa 3 Olulised raamatupidamislikud otsused ja hinnangud
21	Lisa 4 Riskid
35	Lisa 5 Kapital
38	Lisa 6 Puhas intressitulu
39	Lisa 7 Puhas teenustasutulu
39	Lisa 8 Puhastulu (-kulu) õiglasest väärtuses kajastatavatel finantsinstrumentidel
40	Lisa 9 Tulu kindlustustegevusest
40	Lisa 10 Muud tulud
41	Lisa 11 Personalikulud
43	Lisa 12 Muud üldhalduskulud
43	Lisa 13 Kasutusrent
43	Lisa 14 Materiaalse ja immateriaalse põhivara kulum
44	Lisa 15 Laenukahjumid
44	Lisa 16 Tulumaks
45	Lisa 17 Riikide võlakirjad ja muud keskpankades refinantseeritavad võlakirjad
45	Lisa 18 Laenud krediidiasutustele
45	Lisa 19 Laenud klientidele
46	Lisa 20 Võlakirjad ja muud intressikandvad väärtpaberid

46	Lisa 21 Fondiosakud, mille investeerimisrisk on kliendil
46	Lisa 22 Aktsiad ja osalused
46	Lisa 23 Investeeringud Grupi ettevõtetesse
47	Lisa 24 Tuletisinstrumendid
48	Lisa 25 Materiaalne ja immateriaalne põhivara
48	Lisa 26 Muud varad
49	Lisa 27 Ettemakstud tulevaste perioodide kulud ja viitlaekumised
49	Lisa 28 Võlgnevus krediidiasutustele
49	Lisa 29 Võlgnevus klientidele: hoiused ja laenud
49	Lisa 30 Emiteeritud võlakirjad
50	Lisa 31 Kindlustustegevuse finantskohustused
50	Lisa 32 Muud kohustused
50	Lisa 33 Viitvõlad ja ettemakstud tulud
51	Lisa 34 Eraldised
51	Lisa 35 Panditud varad, tingimuslikud ja bilansivälised kohustused
52	Lisa 36 Finantsinstrumentide õiglane väärtus
55	Lisa 37 Seotud osapooled
55	Lisa 38 Sündmused pärast bilansipäeva
56	Lisa 39 Emaettevõtte konsolideerimata põhjaruanded

Konsolideeritud kasumiaruanne

Miljonites eurodes	Lisa	2016	2015
Intressitulud		216.2	210.9
Intressikulud		-20.3	-22.6
Puhas intressitulu	6	195.9	188.3
Komisjoni- ja teenustasutulud		103.5	102.9
Komisjoni- ja teenustasukulud		-27.5	-27.1
Puhas teenustasutulu	7	76.0	75.8
Puhastulu (-kulu) õiglasel väärtuses kajastatavatel finantsinstrumentidel	8	14.3	12.6
Kindlustuspreemiad		98.3	85.2
Kindlustustehnilised eraldised		-56.8	-43.8
Tulu kindlustustegevusest	9	41.5	41.4
Muud tulud	10	26.8	25.8
Tulud kokku		354.5	343.9
Personalikulud	11	-75.2	-71.9
Muud üldhalduskulud	12	-48.4	-45.7
Üldhalduskulud kokku		-123.6	-117.6
Materiaalse ja immateriaalse põhivara kulum	14	-7.6	-9.6
Kulud kokku		-131.2	-127.2
Kasum enne vara väärtuse langusest tingitud kahjumeid		223.3	216.7
Laenukahjumid	15	-5.8	-4.0
Tegevuskasum		217.5	212.7
Tulumaks	16	-26.1	-126.0
Aruandeaasta kasum kokku		191.4	86.7
Aruandeaasta kasumi jagunemine:			
Swedbank AS-i omanike osa aruandeaasta kasumist		191.4	86.7

Konsolideeritud koondkasumiaruanne

Miljonites eurodes	2016	2015
Aruandeaasta kasum kasumiaruandest	191.4	86.7
Swedbank AS-i omanike osa koondkasumis kokku	191.4	86.7

Konsolideeritud bilanss

Miljonites eurodes	Lisa	2016	2015
Varad			
Raha ja nõuded keskpankadele		2 295	2 326
Riikide võlakirjad ja muud keskpankades refinantseeritavad võlakirjad	17	109	74
Laenud krediitiasutustele	18	138	124
Laenud klientidele	19	6 822	6 463
Võlakirjad ja muud intressikandvad väärtpaberid	20	354	245
Finantsvarad, mille investeerimisrisk on kliendil	21	372	322
Aktsiad ja osalused	22	11	7
Tuletisinstrumentid	24	22	36
Immateriaalne põhivara		1	2
Materiaalne põhivara	25	20	20
Edasilükkunud tulumaksuvara	16	2	3
Muud varad	26	49	36
Ettemakstud tulevaste perioodide kulud ja viitlaekumised	27	38	32
Varad kokku		10 233	9 690
Kohustused ja omakapital			
Kohustused			
Võlgnevus krediitiasutustele	28	123	162
Võlgnevus klientidele: hoiused ja laenud	29	7 775	7 332
Emiteeritud võlakirjad	30	1	1
Kindlustustegevuse finantskohustused	31	407	355
Tuletisinstrumentid	24	28	39
Lühiajalised maksukohustused		1	1
Edasilükkunud tulumaksukohustused	16	24	24
Muud kohustused	32	82	56
Viitvõlad ja ettemakstud tulud	33	33	31
Eraldised	34	123	129
Kohustused kokku		8 597	8 130
Omakapital			
Emaettevõtte omanikele kuuluv omakapital		1 636	1 560
Aktsiakapital		85	85
Reservid		73	73
Jaotamata kasum		1 287	1 315
Aruandeaasta kasum		191	87
Omakapital kokku		1 636	1 560
Kohustused ja omakapital kokku		10 233	9 690

Konsolideeritud rahavoogude aruanne

Miljonites eurodes	Lisa	2016	2015
Äritegevus			
Tegevuskasum		217	213
Laenukahjumid		4	5
Intressitulud	6	-216	-211
Intressikulud	6	20	23
Põhivara kulum	14	8	10
Äritegevuse korrigeerimised kokku		-185	-173
Muutused äritegevusega seotud käibevarades ja -kohustustes			
Ettemaksete muutus		-7	-6
Viitvõlgade muutus		-1	3
Teistesse pankadesse paigutatud hoiuste muutus		-48	19
Võlakirjade kauplemisportfelli muutus		-30	-61
Finantsinstitutsioonidele antud laenude muutus		2	-2
Kohustusliku reservi muutus keskpangas		-6	-10
Laenude muutus		-362	-263
Muude varade muutus		-11	60
Muutus lühiajalises võlgnevuses teistele pankadele		9	-59
Nõudmiseni hoiuste muutus		435	1 211
Tähtajaliste hoiuste muutus		10	-305
Muude kohustuste muutus		65	43
Käibevarade ja -kohustuste korrigeerimised kokku		56	630
Saadud intressid		216	212
Makstud intressid		-21	-24
Makstud tulumaks		-25	-125
Rahavoog äritegevusest		258	733
Investeermistegevus			
Strateegiliste investeeringute netomuutus		11	2
Materiaalse põhivara soetamine	25	-6	-7
Materiaalse põhivara müük		0	9
Immateriaalse põhivara soetamine	25	-1	0
Rahavoog investeermistegevusest		4	4
Finantseermistegevus			
Keskpangale ja valitsusele tagastatud krediidiiniid		-3	-3
Teistele pankadele tagasimakstud pikaajalised laenud		-47	-53
Makstud dividendid		-114	-550
EKENi hüvitamine		-2	-4
Rahavoog finantseermistegevusest		-166	-610
Aruandeaasta rahavoog		96	127
Raha ja raha ekvivalentide muutus kokku		96	127
Raha ja raha ekvivalendid aasta alguses		2 507	2 380
Aruandeaasta rahavoog		96	127
Raha ja raha ekvivalendid aasta lõpus		2 603	2 507

Selgitused konsolideeritud rahavoogude aruande kohta

Rahavoogude aruanne kajastab aruandeperioodi laekumisi ja makseid, samuti raha ja raha ekvivalente aasta alguses ja lõpus. Rahavoogude aruanne on koostatud kaudsel meetodil ja see on jagatud laekumisteks ja makseteks äritegevusest, investeerimistegevusest ja finantseerimistegevusest.

Äritegevus

Äritegevuse rahavoogude kajastamisel korrigeeritakse aasta tegevuskasumit (-kahjumit) kirjetega, mis ei sisaldu äritegevusest tulenevas rahavoos. Äritegevusega seotud varade ja kohustuste muutused koosnevad kirjetest, mis on seotud tavapärase äritegevusega, nagu laenud klientidele ja krediitdiasutustele, krediitdiasutuste ja klientide hoiused ning laenud klientidelt ja krediitdiasutustelt, mis ei ole seotud investeerimis- ja finantseerimistegevusega.

Investeerimistegevus

Investeerimistegevus hõlmab põhivarade ja strateegiliste investeeringute oste ja müüke. Kui ostetakse või võõrandatakse ettevõtte, kajastatakse sellega seotud raha ja raha ekvivalendid eraldi kirjel.

Finantseerimistegevus

Enam kui aastase tagasimaksetähtajaga laenude andmist ja tagastamist kajastatakse brutosummades. Muude laenude muutus sisaldab lühiajaliste ja kiire käibega laenude netomuutust.

Raha ja raha ekvivalendid

Raha ja raha ekvivalentidena kajastatakse raha, nõudeid keskpankadele (välja arvatud kohustuslik reserv), korrespondentkontosid ja üleeõdeposiite teistes pankades ning likviidseid väärtpabereid.

Miljonites eurodes	2016	2015
Raha ja raha ekvivalendid		
Raha	85	77
Nõuded keskpankadele (välja arvatud kohustuslik reserv)	2 132	2 177
Kontod ja deposiidid teistes pankades	59	91
Likviidsed võlakirjad	327	162
Raha ja raha ekvivalendid aasta lõpus	2 603	2 507

Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne

Miljonites eurodes	Omanikele kuuluv omakapital					Oma- kapital kokku
	Aksia- kapital	Ülekurs	Reservid	Aruandeaasta kasum	Jaotamata kasum	
Algsaldo 01.01.2015	85	31	42	188	1 681	2 027
Eelmise aruandeaasta kasum				-188	188	0
Reservide muutus						0
Makstud dividendid					-550	-550
Aktsiapõhise makse õiglase väärtuse korrektsioon arvelduspäeval					-4	-4
Perioodi koondkasum kokku				87		87
Lõppsaldo 31.12.2015	85	31	42	87	1 315	1 560
Algsaldo 01.01.2016	85	31	42	87	1 315	1 560
Eelmise aruandeaasta kasum				-87	87	0
Makstud dividendid					-114	-114
Aktsiapõhise makse õiglase väärtuse korrektsioon arvelduspäeval					-1	-1
Perioodi koondkasum kokku				191		191
Lõppsaldo 31.12.2016	85	31	42	191	1 287	1 636

Raamatupidamise aastaaruande lisad

1 Ettevõtte tutvustus

Swedbank AS (edaspidi Pank) on aktsiaseltsi vormis krediidiasutus, mille asukoht on Eestis. Panga 31. detsembril 2016 lõppenud majandusaasta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne hõlmab Swedbank AS-i, tema tütar-ettevõtteid Swedbank Liising AS-i, Swedbank Support OÜ-d, Swedbank Life Insurance SE-d, Swedbank P&C Insurance AS-i (edaspidi koos Swedbank Eesti või Grupp) ja tema osalusi sidusettevõtetes.

Swedbank AB (publ) on 31. detsembri 2016 seisuga Panga aktsiate ainuomanik, ta on ühtlasi Panga ematäitevõtte. Panga konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne konsolideeritakse seetõttu Swedbank Grupi raamatupidamise aastaaruandes.

Käesolevas aastaaruandes tähistab Swedbanki Grupp või Swedbank Swedbank AB-d (publ) ja tema tütar-ettevõtteid.

Swedbank AS-i konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kiidavad heaks nõukogu ja juhatus ning see esitatakse lõplikuks kinnitamiseks aktsionäridele.

Swedbank AS on alates 2014. aasta novembrist Euroopa Keskpanga (EKP) otsese järelevalve all.

Üksikasjalik teave Swedbank AS-i tasustamispoliitika kohta on esitatud eraldi tasustamispoliitika aruandes. Swedbank AS-i teave kolmanda sambaga (Pillar 3) seotud nõuete kohta on esitatud eraldi riskijuhtimise ja kapitali adekvaatsuse aruandes. Eespool nimetatud dokumendid on avaldatud veebilehel www.swedbank.com.

Swedbank AB (publ) üksikasjalik teave ja juhised on samuti avaldatud veebilehel www.swedbank.com.

2 Arvestuspõhimõtted

KOOSTAMISE ALUSED

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud vastavalt Euroopa Liidu (EL) vastu võetud rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditele (IFRS) ja nende tõlgendustele. Standardid on välja andnud Rahvusvaheline Raamatupidamisstandardite Nõukogu (IASB) ja tõlgendused Rahvusvaheline Finantsaruandluse Tõlgendamise Komitee (IFRIC). Standardid ja tõlgendused muutuvas Grupi i konsolideeritud finantsaruannetes kohustuslikuks peale seda, kui EL on need vastu võtnud. Raamatupidamise aastaaruande tervikkomplekt koosneb:

- bilansist perioodi lõpu seisuga,
- perioodi koondkasumiaruandest,
- perioodi omakapitali muutuste aruandest,
- perioodi rahavoogude aruandest ja
- lisadest, mis koosnevad oluliste arvestusmeetodite kokkuvõttest ja muust selgitavast informatsioonist.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud soetusmaksumuse põhimõttel. Finantsinstrumente on suuremas osas hinnatud õiglases väärtuses. Õiglases väärtuses peetava riskimaandusinstrumentide arvustuse alla kuuluvate finantsvarade ja kohustuste bilansilist maksumust on korrigeeritud maandatava riski õiglase väärtuse muutusega. Raamatupidamise aastaaruanne on esitatud miljonites eurodes kui ei ole teisiti näidatud.

ARVESTUSPÕHIMÕTETE MUUDATUSED

2016. aasta aruannetes rakendatakse järgmisi vastuvõetud arvestusmeetodeid ja muudatusi.

IFRS-i edasiarendused 2012–2014

1. jaanuaril 2016 võttis Grupp vastu mitme rahvusvahelise finantsaruandlusstandardi (IFRS) muudatused, mis tulenevad standardite edasiarendustest ajavahemikul 2010–2012 ja 2012–2014. See hõlmab muudatusi mitmes kehtivas IFRSis, mille kohaselt muudetakse esitamise, kajastamise või mõõtmise nõudeid ja muid toimetustlikke parandusi. Muudatustel puudus oluline mõju Grupi finantsseisundile, tulemustele ja rahavoogudele.

IAS 1 muudatused: avalikustamise algatus

Raamatupidamisstandardi IAS 1 „Finantsaruannete esitamine“ muudatused avaldati 2014. aasta detsembris osana algatusest parandada finantsaruannete esitamist ja avalikustamist. Muudatustes selgitati, et olulisuse põhimõtet tuleb kohaldada kõikide finantsaruannete suhtes ning väheolulise teabe lisamine vähendab avalikustamise tõhusust. Muudatusi kohaldatakse 1. jaanuaril 2016 või hiljem algavate aruandeaastate suhtes ja EL kinnitas need 19. detsembril 2015. Muudatustel on Grupile üksnes avalikustamisega seotud mõju.

Muud IFRS-i muudatused

Peale eespool nimetatute ei ole kohaldatud ühtegi uut ega muudetud rahvusvahelist finantsaruandlusstandardit (IFRS) ning need ei ole mõjutanud Grupi finantsseisundit, majandustulemusi, rahavooge ega avalikustamiskohustusi.

OLULISED ARVESTUSPÕHIMÕTTED

Raamatupidamise aastaaruande esitus (IAS 1)

Raamatupidamise aastaaruanne on ettevõtte finantsseisundi ja finants tulemuse struktureeritud esitus. Selle eesmärk on anda ettevõtte finantsseisundi ja -tulemuste ning rahavoogude kohta informatsiooni, mis on abiks majandusotsuste tegemisel. Raamatupidamise aastaaruanne annab ülevaate ka sellest, kui tulemuslikult on juhtkond neile usaldatud ressursse haldanud. Terviklik raamatupidamise aastaaruanne koosneb bilansist, koondkasumiaruandest, omakapitali muutuste aruandest, rahavoogude aruandest ja lisadest. Grupp esitab koondkasumiaruande kahe aruandena. Eraldiseisev kasumiaruanne sisaldab kõiki tulu- ja kulukomponente, mille puhul konkreetne IFRS ei nõua või luba teisiti. Muud tulu- ja kulukomponendid kajastatakse muu koondkasumi all. Koondkasumiaruandes esitatakse kasumiaruandes kajastatud kasum või kahjum ja muu koondkasumi all kajastatud komponendid.

Konsolideeritud finantsaruanded (IFRS 3, IFRS 10)

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne hõlmab ematäitevõtet ja ematäitevõtte poolt kontrollitavaid ettevõtteid. Ematäitevõttel on kontroll, kui tal on võim ja võimalus juhtida kontrollitava ettevõtte tegevusi, kui ta on avatud või tal on õigused investeerimisobjekti osalemisest tulenevale muutuva kasumile ja ta saab seda kasumit mõjutada. Need tütar-ettevõtted kajastatakse konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes ostumeetodil alates kontrolli saavutamise päevast ja jäetakse välja alates päevast, mil kontroll lakkab. Ostumeetod tähendab seda, et omandatud ettevõtte kajastamise kriteeriumitele vastavad omandatud varad, kohustused ja tingimuslikud kohustused kajastatakse ja hinnatakse omandamisel õiglases väärtuses. See osa äriühenduse soetusmaksumusest, mis ületab eristatavates varades, kohustustes ja kajastatud tingimuslikes kohustustes omandatud osaluse õiglasi väärtust, kajastatakse firmaväärtusena. Kui summa on väiksem kui omandatud ettevõtte netovara õiglase väärtus, kajastatakse vahe soodusosuna tuluna otse kasumiaruande real Muud tulud. Ülekantud tasu (ostuhind) hõlmab üleantud varade, kohustuste ja asjakohastel juhtudel Grupi poolt emiteeritud aktsiate õiglast väärtust ja ka kõikide selliste varade või kohustuste õiglast väärtust, mis on tingimusliku tasu kokkuleppe tulemuseks. Omandamisega seotud kulud kajastatakse nende tekkimisel. Iga omandamise puhul määrab Grupp kindlaks, kas kõik omandatud ettevõtte mittekontrollivad osalused tuleks kajastada õiglases väärtuses või osaluse proportsionaalses osas omandatud tütar-ettevõtte netovaradest. Omakapitalis kajastatakse ainult tütar-ettevõtte omandamise ja müügi vahel tekkinud panust. Kõik Grupi ettevõtteid omavahelised tehingud ning Grupi-siseselt tekkinud kasumid elimineeritakse.

Tütar- ja sidusettevõtetesse tehtud investeeringud on ematäitevõtte konsolideeritud finantsaruannetes esitatud soetusmaksumuses, millest on maha arvatud väärtuse langus. Vähemalt kord aastas tehakse väärtuse languse test.

Välisvaluutas fikseeritud vara ja kohustused (IAS 21)

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne esitatakse miljonites eurodes, mis on ühtlasi ematäitevõtte arvestus- ja esitusvaluuta. Arvestusvaluuta all peetakse silmas ettevõtte rahavoogudes kasutatavat peamist valuutat. Muus valuutas peale arvestusvaluuta (välisvaluutas) tehtud tehingud kajastatakse algselt tehingupäeval kehtiva kursiga. Välisvaluutas kajastatud rahalise varad ja kohustused ning õiglases väärtuses mõõdetavad välisvaluutas fikseeritud mitterahalised varad arvestatakse ümber bilansipäeval kehtiva kursi alusel. Kehtivad valuuta forvardlepingud arvestatakse ümber bilansipäeva forvardkurside alusel. Rahaliste kirjade, sealhulgas valuuta forvardlepingute valuutakomponendid, ja õiglases väärtuses mõõdetavate mitterahaliste kirjade teisendamisel tulenevad kasumid ja kahjumid kajastatakse valuutakursi muutuste kasumi või kahjumina real Puhastulu/-kulu õiglases väärtuses kajastatavatelt finantskirjetelt. Kasumiaruanne arvestatakse ümber iga tehingu vahetuskursiga.

Finantsinstrumentid (IAS 32, IAS 39)

Suur osa Grupi bilansikirjetest on seotud finantsinstrumentidega. Finantsinstrument on mis tahes vormis kokkulepe, mille tulemusena ühes ettevõttes tekib finantsvara ja teises finantskohustus või omakapitaliinstrument. Üheks finantsvara näiteks on raha, finantskohustuseks aga võib olla näiteks raha või muude finantsvarade maksimise või vastuvõtmise kokkulepe. Sõltuvalt tehingu vastaspoolsest ja instrumendi iseloomust kajastatakse finantsinstrumentid bilansi vastavatel ridadel. Kui finantsinstrumentil puudub konkreetne tehingu vastaspool või kui see on turul noteeritud, liigitatakse see bilansis muude väärtpaperite koosseisu. Tuletisinstrument on finantsinstrument, mida iseloomustab väärtuse muutumine näiteks tulenevalt kursimuutustest, intressimääradest või aktsiahindadest, samas kui algne netoinvesteering on väga väike või üldse mitte vajalik ja lepingulised kohustused arveldatakse tulevikus. Muude finantsinstrumentide kui tuletisinstrumentide lepingutest tulenev kogunenud intress kajastatakse bilansis eraldi ridadel ettemaksete või viitlaekumiste all. Finantsvarad kajastatakse bilansis tehingupäeval, mil omandamisleping sõlmiti. Erandiks on laenu ja nõuded, mis kajastatakse arveldatakse. Finantsvarade kajastamine lõpetatakse, kui õigus finantsinstrumentid tulenevatele rahavoogudele on lõppenud või teisele poolele üle läinud. Finantskohustused eemaldatakse bilansist, kui lepingus sisalduv kohustus on täidetud, tühistatud või aegunud.

Tuletisinstrumentide tunnustega väärtpaberid

Tuletisinstrumentide tunnustega väärtpaber on osa hübriidinstrumentidist, mis sisaldab mittetuletisinstrumentidist põhilepingut, mille tõttu mõned rahavood kõiguvad sarnaselt eraldiisva tuletisinstrumentidiga. Tuletisinstrumentide tunnustega väärtpaber eraldatakse põhilepingust ning kajastatakse bilansis eraldi tuletisinstrumentide all siis, kui selle majanduslikud näitajad ei ole põhilepinguga tihedalt seotud, tingimusel et segainstrumenti ei kajastata õiglases väärtuses läbi kasumiaruande.

Repod

Tagasiostutehing (repo) on leping, mille puhul pooled on kokku leppinud väärtpaberite müügis ja sellele järgnevas vastavate varade tagasiostus ette määratud hinnaga. Müüdnud väärtpabereid kajastatakse panditud varana. Omandatud väärtpaberite eest saadud summad, nn pöördrepod, kajastatakse bilansis müüjale väljastatud laenuks.

Faktooring

Faktooring on rahastamistehing, mille käigus Grupp finantseerib oma kliente ostes nende ostjalt laekumata nõudeid. Klientid loovutavad Grupile tuleviku nõudeõiguse. Faktooring jaguneb regressiõigusega (klient on kohustatud Grupilt tähtaja ületanud nõude tagasi ostma) ja regressiõigusetä (klient ei ole kohustatud Grupilt tähtaja ületanud nõude tagasi ostma). Faktooringu tulu sisaldab lepingu sõlmimisel tasutud lepingutasu, komisjonitasu arвете menetlemise eest ja nõude maksetähtajast sõltuvat intressituluna.

Negatiivne tootlus

Finantsvara negatiivset intressimäära kajastatakse intressikuluna ja finantskohustuste negatiivset intressimäära kajastatakse intressituluna.

Finantsinstrumentid, kajastamine (IAS 39)

Grupi finantsinstrumentid on jagatud järgmistesse hindamiskategooriatesse:

- õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsinstrumentid,
- laenuks ja nõuded,
- tähtajani hoitavad investeeringud ja
- muud finantskohustused.

Kõik finantsinstrumentid kajastatakse esmalt õiglases väärtuses. Parimaks õiglase väärtuse tõendiks esmasel kajastamisel on tehinguhind. Finantsinstrumentide puhul, mida seejärel ei kajastata õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande, tehakse täiendavad kanded finantsinstrumentide omandamiseks tehtud otseste tehingukulude kajastamiseks. Järgnevad finantsinstrumentide mõõtmised sõltuvad sellest, millisesse hindamiskategooriasse instrument on liigitatud. Lisades, mis käsitlevad finantsinstrumente sisaldavaid bilansikirjeid, on näidatud, kuidas bilansiline maksumus hindamiskategooriate vahel jaotub.

Kategoriseerimine on toodud allolevas tabelis:

Finantsvarad		2016					2015					
Hindamiskategooriad	Riski- maandamis- instrumendid	Õiglases väärtuses läbi kasumiaruande Kaup- lemis- portfell	Laenu- d ja nõuded	Muu	Lunastus- tähtjani hoitavad	Kokku	Riski- maandamis- instrumendid	Õiglases väärtuses läbi kasumiaruande Kaup- lemis- portfell	Laenu- d ja nõuded	Muu	Lunastus- tähtjani hoitavad	Kokku
	Tuletis- instrumendid						Tuletis- instrumendid					
	miljonites eurodes											
Raha ja nõuded keskpankadele	0	0	0	2 295	0	2 295	0	0	0	2 326	0	2 326
Riikide võlakirjad ja muud keskpankades refinantseeritavad võlakirjad	0	68	0	0	41	109	0	23	0	0	51	74
Laenu- d krediidiasutustele	0	0	0	138	0	138	0	0	0	124	0	124
Laenu- d klientidele	0	0	0	6 822	0	6 822	0	0	0	6 463	0	6 463
Võlakirjad ja muud intressikandvad väärt- paberid	0	349	0	0	5	354	0	239	0	0	6	245
Finantsvarad, mille investeerimisrisk on kliendil	0	0	372	0	0	372	0	0	322	0	0	322
Aktsiad ja osalused	0	11	0	0	0	11	0	7	0	0	0	7
Tuletis- instrumendid	0	22	0	0	0	22	0	36	0	0	0	36
Muud finantsvarad	0	0	0	60	0	60	0	0	0	47	0	47
Kokku	0	450	372	9 315	46	10 183	0	305	322	8 960	57	9 644

Finantskohustused		2 016				2 015				
Hindamiskategooriad	Riski- maandamis- instrumendid	Õiglases väärtuses läbi kasumiaruande Kaup- lemis- portfell	Muu	Muud finants- kohustuse	Kokku	Riski- maandamis- instrumendid	Õiglases väärtuses läbi kasumiaruande Kaup- lemis- portfell	Muu	Muud finants- kohustuse	Kokku
	Tuletis- instrumendid					Tuletis- instrumendid				
	miljonites eurodes									
Võlgnevus krediidiasutustele	0	0	0	123	123	0	0	0	162	162
Võlgnevus klientidele: hoised ja Kindlustustegevuse finantskohustused	0	0	0	7 775	7 775	0	4	0	7 332	7 336
Emiteeritud võlakirjad	0	0	379	0	379	0	0	327	0	327
Tuletis- instrumendid	0	0	0	1	1	0	0	0	1	1
Muud finantskohustused	4	24	0	0	28	6	33	0	0	39
Kokku	0	0	28	84	112	0	0	28	59	87
	4	24	407	7 983	8 418	6	37	355	7 554	7 952

Õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsinstrumentid

Õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsinstrumentid hõlmavad kauplemiseesmärgil hoitavaid instrumente ja kõiki tuletisinstrumente, välja arvatud neid, mis on mõeldud riski maandamiseks. Kauplemiseesmärgil hoitavaid finantsinstrumentid on omandatud kavatsusega need lähitulevikus

müüa või tagasi osta või need moodustavad osa portfelist, mille kohta on tõendeid lühiajalisest kasumivõtmisest. Bilansi lisades on need finantsinstrumentid liigitatud õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavateks (Kauplemisportfell). See kategooria hõlmab ka muid finantsinstrumente, mis esmasel arvelevõtmisel kajastati pöördumatult õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavateks, nn õiglases väärtuses optioone.

Nende finantsinstrumentide puhul on tüüpiline, et neil on fikseeritud lepinguline intressimäär. Õiglasel väärtuses optsiooni kasutatakse, et elimineerida muidu tekkida võiv arvvestuse volatiilsus, mis tuleneb tuletisinstrumentide ja muude finantsinstrumentide erinevatest mõõtmis põhimõtetest. Samamoodi liigitatakse finantskohustusi kindlustustegevuses, kus investeerimisriski kannab klient, kui vastavaid varasid mõeldakse samuti õiglasel väärtuses. Grupp on otsustanud liigitada aktsiad ja osalused, mis pole sidusettevõtteid ega kauplemiseks mõeldud investeeringud, õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavateks, kuna neid juhitakse ja hinnatakse õiglasel väärtuse alusel. Bilansi lisades on need finantsinstrumentid liigitatud õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatuks (Muu).

Finantsinstrumentide õiglane väärtus määratakse aktiivsetel turgudel noteeritud hindade alusel. Kui turuhindade kohta pole võimalik informatsiooni saada, kasutatakse selliseid üldiselt aktsepteeritud hindamismudeleid nagu tulevaste rahavoogude diskonteerimine. Hindamismudelile aluseks on sellised jälgitavad turuandmed nagu sarnaste instrumentide aktiivsetel turgudel noteeritavad hinnad või identsete instrumentide mitteaktiivsetel turgudel noteeritavad hinnad. Erinevused, mis tekivad esmasel kajastamisel tehingu hinna ja õiglasel väärtuse vahel vastavalt hindamismudelile, nn esimese päeva kasum või kahjum, kajastatakse kasumiaruandes üksnes siis, kui hindamismudel põhineb täielikult jälgitavatel turuandmetel. Kõikidel muudel juhtudel amortiseeritakse vahe finantsinstrumenti järelejäanud tähtaja jooksul. Väärtuse muutused kajastatakse otse kasumiaruandes real Puhastulu/-kulu õiglasel väärtuses kajastatavalt finantsinstrumentidelt. Kauplemiseks kasutatavate finantsinstrumentide puhul sisaldab Grupi kasumiaruande kirje ka aktsiadividende. Kursimuutustest tulenevad väärtuse muutused kajastatakse valuutakursi muutustena samal kasumiaruande real. Grupi krediidikõiklikkuse muutustest tulenevad finantskohustuste väärtuse muutused kajastatakse nende tekkimisel samuti eraldi. Võlgniike maksujäätetusega kaasnevast väärtuse langusest tingitud kahjumid kajastatakse netosummas real Laenukahjumid.

Laenud ja nõuded

Laenu krediidiasutustele ja klientidele, mis liigitatakse laenudeks ja nõuete, kajastatakse bilansis arvelduspäeval. Neid laene mõeldakse amortiseeritud soetusmaksumuses tingimisel, et puudub objektiivne tõendusmaterjal, mis viitab sellele, et laenu või laenuühiku puhul on oodata kahjumit. Laenu kajastatakse algselt soetusmaksumuses, mis koosneb välja makstud laenusummast, millest on maha arvestatud saadud tasud ja võimalikud tuludega otseselt seotud kulud. Laenu maksumuse arvestamiseks kasutatavat intressimäära, millega arvutatakse tulevaste maksete nüüdisväärtust, loetakse efektiivseks intressimääraks. Laenu amortiseeritud soetusmaksumuse arvutatakse diskonteerides järelejäanud tulevase makseid efektiivse intressimääraga. Intressitulu hõlmab teenitud intressimakseid ja laenu amortiseeritud soetusmaksumuse muutust perioodil, mille vältel teenitakse järjepidevalt tulu. Bilansipäeval määratakse kindlaks, kas eksisteerib objektiivselt tõendeid, mis viitavad laenu või laenuühiku väärtuse langusele ja oodatavale kahjumile. Kui pärast laenu alget kajastamist on toimunud üks või mitu sündmust, millel on negatiivne mõju hinnangulistele tulevastele rahavoogudele ja seda mõju on võimalik usaldusväärselt hinnata, kajastatakse kahjum väärtuse langusest. Kahjum väärtuse langusest arvutatakse laenu bilansilise maksumuse ja laenu algse efektiivse intressimääraga diskonteeritud hinnangulise tulevaste rahavoogude nüüdisväärtuse vahena. Esmalt määrab Grupp kindlaks, kas eksisteerib objektiivselt tõendeid iga üksiku laenu väärtuse languse ja oodatava kahjumi kohta (üle 800 th EUR suurettvõtte laenud). Laenu, mille puhul sellised tõendid puuduvad, liidetakse samasuguste krediidiriiskimadustega portfellideks. Neid portfelle mõeldakse seejärel ühiselt väärtust langust (oodatavat kahjumit) objektiivselt tõendava juhtumi korral. Võimalik oodatav kahjum leitakse siis portfelli kui terviku kohta. Oodatava kahjumiga ja sarnase krediidiriiskiga laenude ühetalolisi rühmi, mille puhul on täheldatud objektiivselt tõendeid oodatavast kahjumist, mõeldakse eraldi, tuginedes portfelli kui terviku kahjumiriskile. Kui oodatav kahjum järgnevatel perioodidel kahaneb, siis varem kajastatud oodatav kahjum tühistatakse, ent laene ei kajastata kunagi väärtuses, mis on kõrgem, kui oleks olnud amortiseeritud soetusmaksumus juhul, kui mahakandmist poleks toimunud. Laenude väärtuse langusest tulenevad oodatavad kahjumid kajastatakse kasumiaruandes real Laenukahjumid ja see hõlmab üksikute kahjumiootusega laenude allahindlusi, portfelli allahindlusi või kahjumi ootusega laenu mahakandmist. Mahakandmist kajastatakse tavaliselt pärast seda, kui kõik mõistlikud restruktureerimis- ja sissenõudmistoimingud on tehtud ja edasise tagastamise võimalust peetakse ebatõenäoliseks. Laenu kantakse maha koondkasumiaruande vastavalt reall „Laenukahjumid“. Kui kajastatud allahindluse põhjust ei peeta enam asjakohaseks, kantakse ülejäänud allahindluse kulu tulu alla. Varem mahakantud laenu tagasimaksete summat kajastatakse (krediteeritakse) koondkasumiaruande real „Laenukahjumid“. Osaliselt kantakse summast maha vaid lepingulised kohustused täitmata jätnud klientide puhul, kui puuduvad tõendid, et klientide esitatud panganduse (põhisumma, kogunenud intressi või muude kulude kohta) osaliselt või täielikult täidetakse. Laenu bilansiline maksumus võrdub amortiseeritud soetusmaksumusega, millest on maha arvatud mahakandmist ja allahindlused. Garantiide ja muude tingimuslike kohustuste katteks moodustatud eraldisid kajastatakse kohustustena. Laenu väärtus on langenud ja on oodata kahjumit, kui on tõenäoline, et makseid ei laeku lepingutingimuste kohaselt. Laenu väärtus ei ole langenud ja kahjumit ei ole oodata, kui on olemas tagatis, mis rahuldava marginaaliga katab põhisumma, tasumata intressid ja võimalikud viivised.

Lunastustähtjani hoitavad finantsinstrumentid

Teatavad finantsvarad, mis on omandatud kavatsusega hoida neid kuni lunastustähtjani, on liigitatud lunastustähtjani hoitavateks investeeringuteks. Sellistel instrumentidel on fikseeritud lunastustähtajad, nad

ei ole tuletisinstrumentid ja nad on noteeritud mõnel aktiivsel turul. Sellised investeeringud võetakse algselt arvele tehingupäeval soetusmaksumuses ning edaspidi kajastatakse neid amortiseeritud maksumuses, millest on maha arvestatud väärtuse langus (oodatav kahjum). Selliseid instrumente mõeldakse sarnaselt laenu ja nõuetele.

Muud finantskohustused

Finantskohustused, mida ei kajastata õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande, kajastatakse algselt tehingupäeval soetusmaksumuses ja seejärel amortiseeritud soetusmaksumuses. Amortiseeritud soetusmaksumust arvutatakse sarnaselt laenu ja nõuetele.

Õiglasel väärtuses riskimaandamisarvestus

Õiglasel väärtuses riskimaandamisarvestust kasutatakse teatavatel juhtudel, kui kajastatud finantsvara või -kohustuse intressimäära riski maandatakse tuletisinstrumentide abil. Maandatud riski väärtus eraldiseisvas finantsvaras või -kohustuses kajastatakse vastava finantsinstrumentidiga samal real. Nii riskimaandamisinstrumenti, tuletisinstrumenti kui ka maandatud riski väärtuse muutused kajastatakse kasumiaruandes real Puhastulu/-kulu õiglasel väärtuses kajastatavalt finantskirjetelt. Üks riskiarvestuse nõudeid on, et riskikate oleks ametlikult määratletud ja dokumenteeritud. Riskimaandamise efektiivsus peab olema usaldusväärselt mõõdetav ja see peab olema olnud väärtuse muutuste tasaarvestamisel väga tõhus ja eeldatavalt selliseks ka jääma.

Rendid (IAS 17)

Grupi renditegevus hõlmab peamiselt kapitalirenti ning on seetõttu kajastatud laenu ja nõuete all. Bilansiline väärtus vastab tulevaste rendimaksete nüüdisväärtusele. Vahe kõikide tulevaste rendimaksete, saadaoleva brutosumma ja tulevaste rendimaksete nüüdisväärtuse vahel moodustab ettemakstud tulu. See tähendab, et saadavad rendimaksed kajastatakse läbi kasumiaruande osaliselt intressitulu ja osaliselt bilansi põhiosa tagasimaksetena, nii et finantstulu vastab netoinvesteeringu suhtes ühtlasele tulule. Kapitalirendi puhul kanduvad vara omandiõigusega seotud olulised majanduslikud riskid ja hüved rendileandjalt rendilevõtjale. Kui majanduslikud riskid ja hüved jäävad rendileandjale, liigitatakse rent kasutusrendiks. Kasutusrendi puhul on Grupp nii rendileandjaks kui rendilevõtjaks. Viimasel juhul kajastatakse lepingutest tulenevad rendimaksed rendiperioodi jooksul lineaarselt kuluna.

Investeeringud sidusettevõtetesse (IAS 28)

Investeeringuid sidusettevõtetesse, see on ettevõtetesse, milles Grupil on oluline mõju, kuid mitte täielik kontroll, arvestatakse kapitaliosaluse meetodil. Kapitaliosaluse meetod tähendab seda, et osalused ettevõttes kajastatakse soetusmaksumuses omandamise ajal ning seejärel korrigeeritakse Grupi osaga sidusettevõtte netovara toimumud muutustest. Sidusettevõttega seotud firmaväärtus lisatakse osaluse bilansilisele väärtusele ja seda ei amortiseerita.

Osaluse bilansilist väärtust võrreldakse seejärel sidusettevõttesse tehtud puhasinvesteeringu kaetava väärtusega, et määrata kindlaks väärtuse languse kajastamise vajadus. Grupi osa sidusettevõtte kasumiaruandes kajastatud kasumist koos võimaliku väärtuse langusest tuleneva kahjumiga kajastatakse eraldi real. Osalus sidusettevõtte tulumaksukulus on kasumiaruandes kajastatud tulumaksukuluna.

Sidusettevõtte aruandluskupäevad ja arvestuspõhimõtted on vastavuses Grupi omadega.

Immateriaalne põhivara (IAS 38)

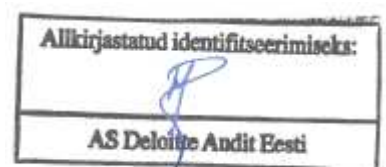
Muu immateriaalne põhivara

Immateriaalsed varad võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses ja seejärel soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja akumulieeritud väärtuse langus. Ariühenduses omandatud immateriaalse vara maksumus vastab õiglasel väärtusele omandamishetkel. Immateriaalse vara kasulik eluiga on kas piiratud või piiramatult. Piiratud kasuliku elueaga immateriaalsed varad amortiseeritakse nende kasuliku eluea jooksul ja kui täheldatakse asjaolusid, mis võivad viidata vara väärtuse langusele, viiakse läbi vara kaetava väärtuse test. Kasulik eluiga ja amortisatsioonimeetod hinnatakse ümber ja vajadusel korrigeeritakse neid iga aruandeaasta lõpus. Arenduskulud, mille maksumust saab usaldusväärselt arvestada ja mille puhul on tõenäoline, et Grupp saab varadega seotud tulevast majanduskasu, kapitaliseeritakse ja kajastatakse bilansis. Muul juhul kantakse arendusväljaminekud nende tekkimisel kuludesse.

Materiaalsed varad (IAS 2, IAS 16)

Oma tarbeks

Materiaalne põhivara, nagu seadmed ja tegevusotstarbeline kinnisvara, kajastatakse algselt nende soetusmaksumuses ja seejärel mõeldakse neid soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langused. Kulu koosneb ostuhinnast või ostuhinna puudumise korral õiglasel väärtusest ning otseselt ostu sooritamiseks tehtud kulutustest. Kulumiarvestus algab hetkest, kui vara on kasutusvalmis; ning see avaldatakse süstemaatilisel iga koostisosa kasuliku eluea jooksul kuni selle hinnangulise jääkväärtuseni. Kulumiarvestuse meetod vastab vara väärtuse järkjärgulisele vähenemisele. Kasulikke eluigast, jääkväärtust ja kulumiarvestuse meetodeid hinnatakse ja muudetakse vastavalt vajadusele seoses iga bilansipäevaga. Bilansilist jääkmaksumust testitakse väärtuse languse suhtes juhul, kui sündmuste või asjaolude põhjal võib eeldada, et kaetav väärtus on väiksem. Kaetav väärtus on vara müügiväärtus, millest on maha arvatud müügikulutused, või vara kasutusväärtus olenevalt sellest, kumb on suurem. Kui bilansiline jääkmaksumus on kaetavast väärtusest suurem, vähendatakse vara maksumust kaetava väärtuseni.

Laenukasutuse kulutused (IAS 23)

Laenukasutuse kulutused kapitaliseeritakse, kui need on otseselt omistatavad tingimustele vastava vara soetamisele, ehitamisele või valmistamisele. Laenukasutuse kulutused on intressikulu ja muud kulud, mis tekivad laenu saamisel. Tingimustele vastav vara on vara, mille valmistamiseks kulub palju aega ja mis on mõeldud kasutamiseks või müügiks, näiteks immateriaalne vara, kinnisvara, tehas ja seadmed. Muud laenukasutuse kulud kantakse nende tekkeperioodil kulusse.

Eraldis (IAS 37)

Eraldis kajastatakse bilansis, kui Grupil on minevikusündmustest tingitud juriidiline või tegevusest tingitud kohustus ja on tõenäoline, et selle kohustuse täitmise tulemusena toimub ressursside vähenemine. Lisaks peab kohustuste suurus olema usaldusväärselt hinnatav. Hinnanguline ressursside vähenemine arvutatakse nüüdisväärtuses. Eraldise hinnatakse igal bilansipäeval ja vajadusel korrigeeritakse, nii et need vastaksid kohustuste väärtuse jooksvale hinnangule.

Kindlustuslepingud (IFRS 4)

Finantsaruannetes klassifitseeritakse kindlustuslepingud arvestuseesmärkidel kindlustuslepinguteks ja investeerimislepinguteks sõltuvalt sellest, kas leping hõlmab märkimisväärse kindlustusrisi ülekandmist või ei. Enamik Grupi kindlustuslepingutest ei kanna olulisi kindlustusriske, mistõttu kajastatakse neid finantsinstrumentidena bilansi real Kindlustustegevuse finantskohustused. Olulise kindlustusriskiga kindlustuslepingutele moodustatakse kindlustustehnilisi eraldisi, mis vastavad võetud kohustustele. Kasumiaruandes on saadud kindlustusmaksed ja eraldised kajastatud eraldi ridadel.

Bilansipäeva seisuga viidi läbi kohustuste piisavuse test (*liability adequacy test*; LAT). Testi tulemuseks oli elukindlustuses puudujääk summas 1,4 miljonit eurot ja varakindlustuses 0,1 miljonit eurot, mis kajastati kasumiaruandes ning kindlustustehnilistes eraldistes.

Müügitulud (IAS 18)

Finantsinstrumentide tulude kajastamise põhimõtteid kirjeldatakse eraldi osas Finantsinstrumentide kajastamine (IAS 39). Efektiiivse intressimäära meetodil arvutatud finantsinstrumentide intressitulud ja -kulu kajastatakse puhta intressituluna, välja arvatud kauplemise eesmärgil hoitavate finantsinstrumentide intressitulud ja -kulu, mis kajastatakse kui puhastulu (-kulu) õiglasest väärtusest kajastatavalt finantsinstrumentidelt. Aktsiate väärtuse ja dividendide muutumine hindamiskategoorias Õiglasest väärtusest läbi kasumiaruande kajastatavad finantsinstrumentid ning muutused arvetsuvaluuta ja muude valuutade vahelistes vahetuskurssides kajastatakse real "Puhastulu/-kulu õiglasest väärtusest kajastatavalt finantskirjetelt". Teenustasud kajastatakse tuluna teenuste osutamisel. Selline tulud kajastatakse ridadel Teenustasutulu ja Muud tulud. Teenustasutulu hõlmab tasu maksete töötlemise ja varahalduse eest ning makleritasusid. Teenustasukulu sõltub tehingutest ja on otseselt seotud tuluga real Teenustasutulu. Muud tulud hõlmavad kasumeid ja kahjumeid tütar- ja sidusettevõtetele tehtud investeeringute müügil ulatuses, mis ei esinda iseseisvat teenuseliini või geograafilise piirkonna olulist ärivaldkonda. Muud tulud hõlmavad ka kasumeid ja kahjumeid materiaalse põhivara müügist.

Aktsiapõhine makse (IFRS 2)

Kuna Grupp saab teenuseid oma töötajatelt ja võtab kohustuse arveldada tehingute eest omakapitaliinstrumentidega, kajastatakse see aktsiapõhise maksenä. See tähendab, et selliste teenuste õiglase väärtus, mis annavad töötajatele õiguse omakapitaliinstrumentidele, kantakse kuludesse teenuste osutamise ajal. Samal ajal kajastatakse vastav kohustuste suurenemine. Omakapitaliinstrumentide arveldatavate aktsiapõhiste maksete puhul töötajatele hinnatakse osutatud teenuseid võimaldatud omakapitaliinstrumentide õiglase väärtuse alusel. Omakapitaliinstrumentide õiglase väärtus leitakse raamatupidamisarvestuse eesmärgil üleandmise kuupäeva, st hindamispäeva seisuga. Hindamispäev viitab kuupäevale, mil leping sõlmiti ja mil pooled leppisid kokku aktsiapõhise makse tingimustes. Üleandmise kuupäeval võimaldatakse töötajatele õigused aktsiapõhisele maksele. Kuna võimaldatud omakapitaliinstrumentid ei ole üle antud enne, kui töötajad on lõpetanud kokku lepitud teenistusperioodi, siis eeldatakse, et teenused osutatakse üleandmisperioodi jooksul. See tähendab, et kulu ja vastav kohustuste suurenemine kajastatakse kogu üleandmisperioodi jooksul. Turul mittepõhinevad üleandmistingimused, nt nõue, et isik jääks tööle, võetakse arvesse, kui hinnatakse, mitme omakapitaliinstrumenti üleandmist eeldatakse. Iga aruandlusperioodi lõpus hindab Grupp ümber oma otsused selle kohta, kui mitme aktsia üleandmist ta eeldab turul mittepõhinevate üleandmistingimuste alusel. Kõrvalekaldeid algsest otsusest kajastatakse kasumiaruandes ja vastav korrigeerimine kajastatakse kohustustes.

Varade väärtuse langus (IAS 36)

Varade puhul, mida ei testita väärtuse languse suhtes muude standardite alusel, määrab Grupp regulaarselt kindlaks, kas esineb väärtuse languse märke. Kui selliseid märke esineb, testitakse vara, hinnates selle kaetavat väärtust. Vara kaetav väärtus on eeldatava müügihinna, millest on müügikulud maha arvatud, ja kasutusväärtuse vähe. Kui vara bilansiline maksumus ületab kaetavat väärtust, vähendatakse vara väärtust kaetava väärtuseni. Kasutusväärtuse hindamiseks diskonteeritakse hinnangulised tuleviku rahavood, kasutades maksueelset diskontomäära, mis hõlmab turu hinnangut konkreetse varaga seotud raha ajalisele väärtusele ja muudele riskidele. Samuti hinnatakse igal aruandepäeval, kas on märke sellest, et varasemate väärtuste languste vajadus on vähenenud või lakanud. Selliste märkide esinemise korral määratakse kaetav väärtus. Varasemad väärtuse languse kahjumid tühistatakse üksnes juhul, kui tegemist oli languse kajastamishetke prognooside muutusega. Firmaväärtuse langusest tingitud allahindlust ei

tühistata. Materiaalse või immateriaalse põhivara väärtuse langused kajastatakse kasumiaruandes eraldi.

Tulumaks (IAS 12)

Alates 1. jaanuarist 2000 kehtiva tulumaksukorraga on tühistanud Eesti äriühingute tulumaks perioodi kasumilt. Ettevõtted maksavad tulumaksu kasumi jaotamisel (dividendidelt) ning tehingutelt, mida võib lugeda kaudseks kasumi jaotamiseks (hüvitised, kingitused jms). Maksustamise kontseptsiooni muutumisest tulenevalt kaotab varade ja kohustuste maksubaasi mõiste oma majandusliku sisu ning edasilükkunud tulumaksukohustust ega -vara ei saa IAS 12 „Tulumaks“ tähenduses tekkida. Eestis tekkiv dividendide tulumaks kajastatakse kuluna dividendide väljakuulutamise hetkel ning kirjendatakse kasumiaruande real Tulumaks. Praeguse ja eelnevate perioodide maksuvarad ja maksukohustused võrduvad maksuhalduiselt eeldatavasti saadava või neile makstava summaga. Edasilükkunud tulumaks viitab bilansilise maksumuse ja maksustamisbaasi vahelistele erinevustele, mille põhjal kujuneb tulevikus maksmisele kuuluv tulumaks. Edasilükkunud tulumaksuvara on mahaarvatavate ajutiste erinevustega seotud tuleviku tulumaksuvähendused, edasilükatud tulumaksukahjumid või muud tuleviku tulumaksuvähendused. Edasilükkunud tulumaksuvara kontrollitakse igal bilansipäeval ja kajastatakse selles ulatuses, milles see tõenäoliselt igal bilansipäeval ära kasutatakse. Seetõttu kajastatakse varem kajastamata edasilükkunud tulumaksuvara siis, kui on tõenäoline, et tulevikus on selle kättesaamiseks piisav ülejääk. Arvutustes kasutatakse bilansipäevaks kinnitatud maksumäärsid. Tasumisele kuuluv ja edasilükkunud tulumaks kajastatakse kasumiaruandes real Tulumaks, välja arvatud tulumaks, mis on seotud kirjetega, mis kajastatakse otse ridadel Muu koondkasum või Omakapital.

Kuna emettevõtte kontrollib oma tütaretevõtte dividendipoliitikat, on tal võimalik kontrollida ka kõnealuse investeeringuga seotud ajutiste erinevuste tühistumise ajastamist. Neil juhtudel on tihti ebrapraktiline ajutise erinevuse tühistumisel tekkiva tulumaksu summa välja arvutada. Seega, kui emettevõtte on otsustanud selliseid kasumid kasumid lähemas tulevikus mitte jaotada, ei kajasta ta edasi lükkunud tulumaksu kohustist. Kui emettevõtte on otsustanud, et dividendid makstakse välja lähemas tulevikus (ühe aasta jooksul), kajastatakse edasi lükkunud tulumaksu kohustist nende väljamaksete ulatuses kooskõlas IAS 12.40.

Raha ja raha ekvivalentid (IAS 7)

Raha ja raha ekvivalentidena kajastatakse raha, saldosid keskpangas (välja arvatud kohustuslik reserv), korrespondentkontosid ja üöödeposiite teistes pankades ning likviidseid väärtapabereid. Saldod viitavad kogu aeg kättesaadavatele vahenditele. See tähendab, et raha ja raha ekvivalentid on kohe kättesaadavad.

UUED STANDARDID JA TÕLGENDUSED

Rahvusvaheline Raamatupidamisstandardite Nõukogu (IASB) ja Rahvusvaheline Finantsaruandluse Tõlgendamise Komitee (IFRIC) on avaldanud järgmised standardid, standardite muudatused ja tõlgendused, mis rakenduvad 2016. aastal või hiljem. IASB lubab ka varasemat rakendamist. Grupp rakendab eelmistest rahvusvahelistest finantsaruandlustandarditest (IFRS) erinevaid reegleid siis, kui EL on need vastu võtnud. Sellest tulenevalt ei ole Grupp 2016. aasta aastaaruandes neid muudatusi rakendanud.

Finantsinstrumentid (IFRS 9)

Standard IFRS 9 asendab standardit IAS 39 „Finantsinstrumentid: kajastamine ja mõõtmine“ ning hõlmab kajastamise, klassifitseerimise ja mõõtmise, väärtuse languse, kajastamise lõpetamise ja riskimaandamisinstrumentide arvestuse nõudeid. Peamised muudatused võrreldes standardiga IAS 39 on seotud klassifitseerimise ja mõõtmise, väärtuse languse ning riskimaandamisinstrumentide arvestusega. EL kinnitas standardi 2016. aasta novembris ning seda kohaldatakse 1. jaanuaril 2018 algava majandusaasta suhtes.

Grupp kavatseb alustada standardi IFRS 9 rakendamist alates selle kohustusliku kohaldamise kuupäevast, 1. jaanuarist 2018. Klassifitseerimise, mõõtmise ja väärtuse languse nõudeid kohaldatakse tagasiulatavalt, korrigeerides konsolideeritud bilanssi nimetatud kuupäeva seisuga. Võrdlusperioodide andmete korrigeerimine ei ole nõutav ja Grupp ei kavatse seda teha.

Standardi IFRS 9 mõju Grupi finantsaruannetele veel hinnatakse, kuid eelduste kohaselt on see suur, eriti seoses uute väärtuse languse nõude kohaldamisega. Täpne mõju finantsaruannetele selgub pärast seda, kui väärtuse languse mudeleid on edasi arendatud ja testitud. Lisaks kaalub Baseli komitee veel üleminekunõudeid seoses kapitali adekvaatsusega. Seetõttu tuleb normkapitalile tekkiva mõju puhul lähtuda eeldustest seni, kuni avaldatakse nõuded standardmeetodi ja siseritingute meetodi sätete tõlgendamise kohta ja võimalik üleminekukord.

Grupp avalikustab standardi IFRS 9 võimaliku mõju siis, kui selle kohta on olemas usaldusväärsed hinnangud, aga mitte hiljem kui 2017. aasta aruandes.

Klassifitseerimine ja mõõtmine

Esmasel kajastamisel klassifitseeritakse finantsvarad õiglasest väärtusest läbi kasumiaruande, amortiseeritud kuluna või õiglasest väärtusest läbi muu koondkasumi. Võlainstrumentide klassifitseerimine põhineb kahel kriteeriumil: a) majandusüksuse ärimudelil finantsvara haldamiseks ja b) sellel, kas instrumentide lepingulised rahavood kajastavad üksnes põhisumma ja intressi tasumist. Lepinguliste rahavoodude hindamise lisamisega kadus nõue hinnata ja eraldada tuletisinstrumenti tunnustega väärtapabereid juhul, kui instrument on finantsvara.

Grupp on hinnanud ärimudeleid selle põhjal, kuidas finantsvarade portfelle hallatakse ja hinnatakse. Lepinguliste rahavoodude tunnuste kontrollimiseks on kasutatud standardlepinguid, ühesuguste lepingutunnustega lepingute rühmast võetud valimeid ja üksiklepinguid, millel leiti eritunnuseid või sätteid,

mis vajasis eraldi hindamist. Praeguse bilansi põhjal võib eeldada, et ärimudeli ja lepinguliste rahavoogude tunnuste hindamise kohaldamine ei too kaasa olulisi muutusi finantsvarade klassifitseerimises võrreldes standardi IAS 39 kohaselt toimunud klassifitseerimisega. Grupp ei eelda praegu, et mis tahes võimalust instrumente hakatakse standardi IFRS 9 alusel klassifitseerima õiglases väärtuses läbi muu koondkasumi.

Vastavalt standardile IFRS 9 klassifitseeritakse kapitaliinstrumente õiglases väärtuses läbi kasumiaruande, välja arvatud juhul, kui majandusüksus otsustab kajastada selliseid instrumente õiglases väärtuses läbi muu koondkasumi. Grupp pole praegu kavas nimetatud võimalust kasutada.

Grupp määratleb finantsvarasid õiglases väärtuses läbi kasumiaruande vastavalt standardile IAS 39 (nn õiglase väärtuse variant) eeskätt selleks, et vältida arvestuse mittevastavust. Standardiga IFRS 9 antakse ühekordne võimalus hinnata uuesti õiglase väärtuse varianti ning seda, kas selle kasutamine vabatahtlikult lõpetada või otsustada sellega jätkata (eeldusel, et määratlemise tingimus on endiselt täidetud). Õiglase väärtuse variandi alusel määratletud finantsvara portfelle võib standardi IFRS 9 kohaselt ümber klassifitseerida amortiseeritud soetusmaksumuses juhul, kui ühtlasi on täidetud ärimudeli ja rahavoogude tunnuste hindamise tingimused. Grupp hindab veel selle võimaluse mõju.

Finantskohustiste klassifitseerimise ja mõõtmise nõuded jäävad suures osas samaks võrreldes standardiga IAS 39. Põhiline muudatus on seotud finantsvaradega, mida määratletakse õiglases väärtuses läbi kasumiaruande. Standardi IFRS 9 kohaselt on lubatud esitada nende finantskohustiste krediidiriski tingitud õiglase väärtuse muutusi muus koondkasumis, mitte kasumiaruandes. Grupp eeldab, et ta jätkab standardi IFRS 9 alusel õiglase väärtuse variandi kasutamist samade varade suhtes nagu standardi IAS 39 alusel ning kõnealuse muudatuse mõju ei ole arvatavasti suur.

Väärtuse langus

Standardiga IFRS 9 tühistatakse IAS 39 nõue tuvastada tekkinud kahjujuhtum ning kehtestatakse oodatava krediidikahju mudel amortiseeritud soetusmaksumuses klassifitseeritud finantsvarade väärtuse languse mõõtmiseks. Uues väärtuse languse mudelis kehtestatakse kolmetasandiline lähenemisiis, mis põhineb sellel, kas instrumendi esmase kajastamisega võrreldes on krediidiriski oluliselt suurenenud. Oodatavat krediidikahju mõõdetakse vastavalt tasandile, kuhu konkreetne vara aruandluskupäeva seisuga paigutatakse.

Kui finantsvara krediidiriski ei ole alates esmasest kajastamisest oluliselt suurenenud, lähtutakse väärtuse languse hindamisel 12-kuulise oodatavast krediidikahjust. Kui finantsvara krediidiriski on oluliselt suurenenud või kui selle väärtus on langenud, lähtutakse väärtuse languse hindamisel kehtivusajal eeldatavast krediidikahjust. Standardi IFRS 9 kohaldamisel muutuvad olulisemaks erinevad krediidiriski käsitleva teabe liigid ja eri portfelli suhtes rakendatavad krediidiriski juhtimise meetodid, eriti seoses vajadusega võimaldada sobival tasandile paigutamist. Tasanditevahelised üleviimised tehakse üksiklaenu tasemel ning neis võetakse arvesse ka tulevikku vaatavat informatsiooni.

Grupp ei eelda, et ta peab muutma oma laenu ja nõuete mahakandmise põhimõtteid.

Kohaldamisala

Standardiga IFRS 9 laiendatakse väärtuse languse nõuete kohaldamisala võrreldes standardiga IAS 39 nii, et see hõlmab ka tühistamatuid bilansiväliseid kohustusi ja finantstagatisi. Nende instrumentide jaoks tehakse praegu eraldi vastavalt standardile IAS 37 „Eraldised, tingimuslikud kohustised ja tingimuslikud varad“.

1. tasand

Vastavalt standardile IFRS 9 kajastatakse 12-kuulist oodatavat krediidikahju nende finantsvarade puhul, mille krediidiriski ei ole esmasest kajastamisest alates oluliselt suurenenud. Standardi IAS 39 kohaselt kajastatakse portfelli eraldi kollektiivselt selliste laenude puhul, kus on esinenud kahjusündmus, aga objektiivsed tõendid kahju kohta esialgu puuduvad; neid nimetatakse ka tehtud, aga avaldamata eraldisteks. Portfelli eraldiste tegemisel võetakse arvesse kahju ilmnemise perioodi, mis on hinnanguline ajavahemik kahjusündmuse toimumise ja kahju kindlakstegemise vahel. Standardi IFRS 9 kohane 12-kuuline vahemik on tõenäoliselt sama pikk või pikem kui standardi IAS 39 kohane kahju ilmnemise periood. Seega on standardi IFRS 9 kohased eraldised eeldatavasti suuremad kui IAS 39 alusel tehtud eraldised.

2. tasand

Finantsvara paigutatakse teisele tasandile, kui krediidiriski on alates esmasest kajastamisest oluliselt suurenenud. Sellise finantsvara puhul kajastatakse kehtivusajal eeldatavat krediidikahju. Kuna kehtivusajal eeldatavat krediidikahju kajastatakse laenude puhul, mille väärtus ei ole langenud, on standardi IFRS 9 kohased eraldised eeldatavasti suuremad kui IAS 39 alusel tehtud eraldised.

Grupp kavatseb kasutada krediidiriski muutuste hindamiseks nii individuaalselt kui ka kollektiivset teavet ning kajastab krediidiriski suurenemist võimaluse korral üksiku finantsinstrumendi tasemel. Hindamise aluseks on iga portfelli, segmendi või kohaldamisalas kuuluva tootetüübi suhtes kindlaks määratud kriteeriumid ning see sõltub nii toodetest kui ka finantsvara ja laenuvõtja iseloomustavatest tunnustest. Põhiline krediidiriski muutuste hindamiseks kasutatav näitaja on muutus kehtivusaja jooksul esineva kohustuste täitmata jätmise tõenäosuses alates esmasest kajastamisest. Kohustuste täitmata jätmise tõenäosuse leidmisel võetakse arvesse praegust ja prognoositavat majandustingimuste mõju. Tasandi määramise käigus võetakse arvesse ka kvalitatiivseid näitajaid, mida ei ole alati võimalik õigeaegselt lisada kohustuste täitmata jätmise tõenäosuse mudelitesse; näiteks kas laenuvõtja on kantud järelevalvenimekirja. Kui finantsvara tasumistähtaeg on 30 päeva ületatud, paigutatakse see teisele tasandile

kaitsemeetmena. Grupp analüüsib 2017. aasta jooksul eri portfelliide läändeid ja kvalitatiivseid näitajaid, et määrata kindlaks tasanditele paigutamisel kasutatav olulisuse määr.

3. tasand

Kolmanda tasandi eraldised asendavad sisuliselt IAS 39 alusel tehtud individuaalsed ja kollektiivsed langenud väärtusega laenude eraldised. Finantsvara paigutatakse kolmandale tasandile juhul, kui leidub objektiivseid tõendeid selle kohta, et vara väärtus on langenud ja on oodata kahjumit. Selliste tõenditena käsitatakse eelkõige olukorda, kus instrumendi tasumistähtaeg on vähemalt 90 päeva ületatud ning esinevad muud tegurid, mis vastavad standardi IAS 39 alusel kasutatud kahjusündmuse kriteeriumidele. Grupp ei eelda standardis IFRS 9 esitatud eelduse, et 90 päeva tasumata laenude puhul on tegemist kohustuste täitmata jätmisega, vaidlustamist. Standardis IFRS 9 ei määratleta kohustuste täitmata jätmise mõistet, vaid öeldakse, et see määratlus peab olema kooskõlas kohustuste täitmata jätmise mõistega, mida kasutatakse sisemiseks krediidiriski juhtimiseks. Grupp kavatseb viia kohustuste täitmata jätmise mõiste määratluse võimalikult suures ulatuses kooskõlla õigusaktides esitatud määratlusega.

Kolmandale tasandile paigutatavate finantsvarade kogum kujuneb eeldatavasti suhteliselt sarnaseks sellega, mis on standardi IAS 39 kohase individuaalse hindamise aluse tunnustatud langenud väärtusega (oodatava kahjumiga) varaks, kuid kahe peamise erinevusega. Standardi IFRS 9 kohaselt rakendatavad heastamisperioodid on sellised, et finantsvara võib jääda kolmandale tasandile kauemaks, kui kestab selle arvestamine langenud väärtusega (oodatava kahjumiga) varana vastavalt standardile IAS 39. Lisaks on IAS 39 alusel võimalik olukord, kus vara väärtust ei loeta langenuks, kui selle jaoks on olemas piisaval määral põhisummat, tasumata intresse ja viiviseid kattev tagatis. Standardi IFRS 9 kohaselt loetakse sellise finantsvara väärtus langenuks ja seda kajastatakse kolmanda tasandi varana.

Sellise finantsvara suhtes tehtavaid standardi IFRS 9 kohaseid eraldisi, mida Grupp peab individuaalselt oluliseks, mõõdetakse vastavalt eeldatava krediidikahju mudelitele. Individuaalselt oluliseks peetava finantsvara suhtes jätkatakse diskonteeritud rahavoogude arvutuste kasutamist nii, nagu standardi IAS 39 alusel. Nimetatud arvutusi muudetakse nii, et oleks tagatud standardi IFRS 9 mõõtmisnõuete täitmine. Seetõttu ei pruugi tulemused kattuda IAS 39 kohaselt tehtud arvutuste tulemustega.

Finantsvara muudatused

Kui muudetud finantsvara rahavood oluliselt ei muutu, ei kaasne muudatusega bilansis kajastamise lõpetamist. Sellisel juhul arvutatakse finantsvara bilansiline jääkmaksumus ümber ja korrigeerimissumma kajastatakse muudatusest tingitud kasumi või kahjumina kasumiaruandes.

Kui muudetakse kolmanda tasandi finantsvara ja muudatusega kaasneb kajastamise lõpetamine, klassifitseeritakse uus finantsvara tekkeomendil langenud väärtusega varana ja see klassifikatsioon säilib kuni kajastamise lõpetamiseni. Kõiki muudatud finantsvarasid võib üle viia kolmandalt tasandilt teisele või esimesele tasandile, kuid nende suhtes võidakse kehtestada pikema heastamisperioodid. Muudetud finantsvara tasanditele paigutamist hinnatakse krediidiriski muutuste olulisuse põhjal; selleks võrreldakse kohustuste täitmata jätmise riski aruandluskupäeva seisuga muudetud lepingutingimuste alusel ja kohustuste täitmata jätmise riski esmase kajastamise kupäeva seisuga algsete lepingutingimuste alusel.

Eeldatava krediidikahju mõõtmine

Grupp arvutab eeldatavat krediidikahju tõenäosusega kaalutud eeldatavate rahapuudujääkide nüüdsväärtuses, võttes arvesse nelja põhiparametriit: kohustuste täitmata jätmise tõenäosus (PD), kohustuste täitmata jätmise tingitud kahju (EAD), riskipositsioon kohustuste täitmata jätmise hetkel (LGD) ja diskontomäär. Lisaks teostatakse eeldatava krediidikahju hindamist ja tõenäosusega kaalumist erinevate majandussenaariumide suhtes. Eeldatav krediidikahju arvutatakse üksiklaenu tasemel, välja arvatud väiksemate portfelliide korral, mille kohta on vähem teavet ja mille suhtes kohaldatakse lihtsustatud meetodeid.

Standardi IFRS 9 kohaldamisel tähendab kohustuste täitmata jätmise tõenäosus 12 kuu või kehtivusaja jooksul tõenäosust, et kohustused jäetakse täitmata järgmise 12 kuu või finantsinstrumendi eeldatava kehtivusaja jooksul, võttes arvesse bilansipäeval valitsevat tingimusi ja krediidiriski mõjutavaid tulevase majandustingimusi. Grupp kavatseb kasutada kohustuste täitmata jätmise tõenäosuse tähtaegade struktuuri nii 12 kuu kui ka kehtivusaja tõenäosuste leidmiseks. Kohustuste täitmata jätmisest tingitud kahju on kohustuste täitmata jätmise korral tekkinud kahju, mille leidmisel võetakse arvesse tulevaste sissenõuete eeldatavat väärtust, tagatise realiseerimist, sissenõuete eeldatava laekumise aega ja raha ajaväärtust. Riskipositsioon kohustuste täitmata jätmise hetkel on eeldatav riskipositsioon kohustuste täitmata jätmise ajal, võttes arvesse lepingulist amortisatsiooni ja ettemaksete tõenäosust eeldatava kehtivusaja jooksul, samuti arveluslaenude väljavõtmisi ja tühistamatuid bilansiväliseid kohustusi.

Grupp kasutab regulatiivse kapitali raporteerimisel rakendatavaid sisereitingute mudeleid IFRS 9 kohaselt rakendatavate krediidikahju mudelite alusena. Samas on vaja teha korrigeerimisi ning mõnel juhul tuleb IFRS 9 eesmärkide saavutamiseks välja töötada uued mudelid.

järgnevas tabelis on esitatud kokkuvõtte peamiste vajalike korrektsioonide kohta:

	Regulatiivne kapital	IFRS 9
PD	- Fikseeritud üheaastane standardperiood - Tsüklipõhine süsteem pikaajalise keskmise põhjal - Konservatiivne kalibreerimine mineviku teabe, sh majanduslanguse andmete põhjal	1. tasandi korral 12 kuu kohustuste täitmata jätmise tõenäosus ning 2. ja 3. tasandi korral eeldatava kehtivusaja kohustuste täitmata jätmise tõenäosus - Kindlal ajahetkel põhinev meetod majandustsükli hetkepositsiooni põhjal - Tulevikku vaatava teabe kaasamine - Ilma konservatiivsete lisanditeta
LGD	- Majanduslangusega korrigeeritud tagatiste väärtused ja tsüklipõhine kalibreerimine - Kõik tagatise realiseerimise kulud on sisse arvestatud	- Kindlal ajahetkel põhinev meetod tsükli hetkepositsiooni põhjal - Korrigeeritud tulevikku vaatava teabe kaasamiseks - Sisemised tagatise realiseerimise kulud on välja arvatud - Sissenõuete diskonteerimiseks kasutatakse instrumendipõhist sisemist intressimäära
EAD	- Üheaastane tulemuste selgitamise periood - Tehingute ümberhindamistegur, majanduslangusega korrigeeritud, kohaldatakse bilansiväliste instrumentide suhtes	- Riskipositsioon kohustuste täitmata jätmise hetkel kogu instrumentide eeldatava kehtivusaja jooksul - Kindlal ajahetkel põhinev tehingute ümberhindamistegur, kohaldatakse bilansiväliste instrumentide suhtes - Ettemakseid võetakse arvesse
Diskon-teerimine	Ei diskonteerita, v.a kohustuste täitmata jätmisest tingitud kahju mudelites	Eeldatavat krediitkahju diskonteeritakse aruandekuupäeva seisuga, kasutades instrumendipõhist sisemist intressimäära

Nii eeldatava krediitkahju mõõtmisel kui ka krediidiriski olulise suurenemise hindamisel tuleb arvesse võtta teavet minevikusündmuste ja praeguste tingimuste kohta, samuti mõistlikke ja põhjendatud prognoose tulevaste sündmuste ja majandustingimuste kohta. Eeldatavat krediitkahju hinnatakse iga asjakohase stsenaariumi suhtes ning kaalutakse tõenäosusega erinevate tulemuste järgi; makromajanduslike prognooside mõju võetakse arvesse riskiparameetri tasemel. Krediidiriski olulise suurenemise hindamisel kaalutakse erinevate stsenaariumide alusel ka kohustuste täitmata jätmise tõenäosust elutsükli jooksul.

Tulevikku vaatava informatsiooni kaasamiseks on vaja anda olulisi hinnanguid, et valida välja kasutatavad stsenaariumid ning tagada, et eeldatava krediitkahju arvutamisel võetakse arvesse ainult asjakohast tulevikku vaatavat informatsiooni. Swedbanki majandusanalüüsi osakond jälgib pidevalt rahvusvahelist makromajanduslikku keskkonda, pöörates erilist tähelepanu Rootsi ja teistele koduturgudele. Selle osakonna ülesanne on sõnastada tulevikku vaatavad makromajanduslikud stsenaariumid eri riikide jaoks, teisendada need stsenaariumid makromajanduslikeks prognoosideks ning arvutada iga stsenaariumiga seotud tõenäosuskaalud. Metoodikad ja protsessid on praegu väljatöötamisel.

Riskimaandamisinstrumentide arvestus

IFRS 9 riskimaandamise arvestuse nõuded võimaldavad majandusüksustel oma riskijuhtimist finantsaruannetes paremini kajastada ning rakendada riskimaandamise tõhususe hindamisel vähem reglementeeritud meetodit. Uues standardis ei käsitleta otseselt portfelli intressiriski maandamise arvestust ning seetõttu on võimalik valida järgmiste arvestusmeetodite vahel:

- rakendada standardi IFRS 9 riskimaandamisinstrumentide arvestuse nõudeid kõigile riskimaandamissuhetele, välja arvatud portfelli intressiriski maandamine, mille suhtes jätkatakse IAS 39 rakendamist;
- rakendada standardi IFRS 9 nõudeid kõigile riskimaandamissuhetele;
- jätkata IAS 39 rakendamist kõigi riskimaandamissuhete korral.

Swedbank on teinud riskimaandamisinstrumentide arvestuse nõuete kohta põhjaliku lünkade analüüsi ning kavatses rakendada IFRS 9 riskimaandamisinstrumentide arvestuse nõudeid kõigile riskimaandamissuhetele, välja arvatud portfelli intressiriski maandamine.

Standardis IFRS 7 „Finantsinstrumentid: avalikustatav teave“ tehtud seotud muudatuste tõttu tuleb riskimaandamisinstrumentide arvestuse kohta uut teavet avaldada olenemata sellest, milline arvestusmeetod valitakse.

Swedbanki IFRS 9 programm

Uue raamatupidamisstandardi rakendamise ja sellele ülemineku juhtimiseks käivitati 2015. aastal Swedbanki Grupi ülene IFRS 9 programm. Programmi juhtkomiteesse kuuluvad esindajad Swedbanki Grupi finantsosakonnast (esimees), riskiosakonnast, IT osakonnast, Business Intelligence ning Group Bridge Program äriüksustest, samuti Balti panganduse ja Swedbanki Grupi Treasury osakonna esindajad. Üldisel tasandil peaks programmi paralleelne rakendamine käivituma 2017. aasta teise kvartali lõpus.

Praeguseks on suurem osa programmi raames tehtud tööst seisnenud eeldatava krediitkahju arvutamise mudelite esimese versiooni väljatöötamises ja rakendamises. Palju ettevalmistus- ja kavandamistööd tehti 2016. aastal, kui keskenduti andmetele, süsteemidele, protsessidele, korraldamisele ja teabevahetusele. Praegu on põhitähelepanu all raamatupidamises ja aruandluses tehtavate muutuste IT-rakendused, uus oodatava kahju arvestamise protsess ning jätkuvad jõupingutused andmete hankimise ja kvaliteedihindamise alal. Programmis on kindlaks määratud IFRS 9 kohase oodatava kahju arvestuse korraldamise raamistik, mis hõlmab ka esindajad, kes hakkaksid kasutatavaid eeldusi ja tulemusi hindama, arvustama ja kooskõlastama nii Swedbanki Grupi kui ka iga olulise juriidilise isiku tasandil.

Kliendilepingutest saadav tulu (IFRS 15)

Standard IFRS 15 väljastati 2014. aasta mais ja sellega kehtestatakse kasuliku teabe esitamise põhimõtted tulu olemuse, suuruse, ajastuse ja ebakindluse ning kliendilepingu järgsete rahavoogude kohta. Standardis kehtestatakse viieastmeline mudel, et teha kindlaks, kuidas ja millal kajastada tulu, kuid see ei mõjuta standardi IAS 39 kohaldamisalas kuuluvatest finantsinstrumentidest saadava tulu kajastamist. Standardi sisaldab ka uusi avalikustamisnõudeid, et esitada veel asjakohasemat teavet. Standardit rakendatakse alates 1. jaanuarist 2018 ja EL on selle kinnitanud. Rakendamine ei avalda eeldatavasti olulist mõju Grupi finantsseisundile, majandustulemustele ega rahavoogudele.

Rendid (IFRS 16)

IFRS 16 anti välja 2016. aasta jaanuaris ja see asendab standardi IAS 17 „Rendid“. Uues standardis on oluliselt muudetud seda, kuidas rendilevõtja peab rendilepinguid kajastama. Rendilevõtja jaoks lõpetatakse standardis vahetegemine kapitali- ja kasutusrendi vahel ning kohustatakse majandusüksusi kajastama bilansis enamikest rendilepingutest tulenevaid varasid ja kohustusi. Rendileandja jaoks jäävad nõuded enamjaolt samaks ning kapitali- ja kasutusrendi vahel tuleb endiselt vahet teha. IFRS 16 hakkab kehtima 1. jaanuarist 2019, kuid kui kohaldatakse standardit IFRS 15, siis võib selle ka varem vastu võtta. EL ei ole seda veel heaks kiitnud. Mõju Grupi finantsaruannetele veel hinnatakse.

Iga-aastased parandused aastatel 2014–2016

Iga-aastaste parandustega muudetakse praeguseid esitamise, kajastamise või mõõtmise standardeid ning tehakse muid redaktsioonilisi parandusi. IASB andis 2014.–2016. aasta standardtsükli iga-aastased muudatused välja 8. detsembril 2016 ning need sisaldavad kolme standardi muudatusi. Standardi IFRS 12 „Muudes (majandus)üksustes olevate osaluste avalikustamine“ parandusi kohaldatakse alates 1. jaanuaril 2017 algavast majandusaastast ning standardite IFRS 1 „Rahvusvaheliste finantsaruandlusstandardite esmakordne kasutuselevõtt“ ja IAS 28 „Investeeringud sidusettevõtetesse“ parandusi kohaldatakse alates 1. jaanuaril 2018 algavast majandusaastast. EL ei ole 2014.–2016. aasta parandusi veel kinnitanud. Rakendamine ei avalda eeldatavasti olulist mõju Grupi finantsseisundile, majandustulemustele ega rahavoogudele.

3 Olulised raamatupidamislikud otsused ja hinnangud

IFRS standarditega kooskõlas olevate konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande esitamisel tuleb tegevjuhtkonnal langetada otsuseid ja anda hinnanguid, mis mõjutavad kajastatud varade ja kohustuste väärtusi ning tingimustlike varade ja kohustuste kajastamist bilansipäeva seisuga, samuti aruandeperioodil kajastatud tulusi ja kulusid. Juhtkond vaatab järjepidevalt üle sellised otsused ja hinnangud, sealhulgas need, mis mõjutavad finantsinstrumentide õiglast väärtust, kahjumi ootusega laenude allahindlust, materiaalsete ja immateriaalsete varade väärtuse langust, edasilükkunud maksukohustusi, kindlustustegevuse eraldisi ja aktsiapõhised makseid. Juhtkond toetub otsustes ja eeldustes varasemale kogemusele ja muudele teguritele, mida peab antud olukorras mõistlikuks. Tegelikud tulemused võivad erineda otsustest ja hinnangutest.

3.1 Otsused

Finantsinstrumentid

Finantsinstrumentide õiglase väärtuse määramisel kasutatakse Grupis erinevaid meetodeid vastavalt jälgitavate turuandmete kättesaadavusele ja turu aktiivsusele. Peamiselt kasutatakse noteeritud hindasid aktiivsel turul. Kui ei ole võimalik kasutada noteeritud hindu aktiivsel turul, siis kasutatakse Grupis nende asemel hindamismudelit. Grupi juhtkond otsustab, millal võib turgu pidada mitteaktiivseks ja millal noteeritud hinnad ei vasta enam õiglasele väärtusele ja on vaja kasutada hindamismudeleid. Aktiivseks turuks peetakse reguleeritud turgu, millele noteeritud hinnad on hõlpsasti kättesaadavad ja mis on korrapärase. Aktiivsust hinnatakse järjepidevalt, analüüsides selliseid tegureid nagu kauplemismahud ning pakkumis- ja müügihindade erinevused. Kui teatud kriteeriumid ei ole täidetud, siis loetakse turg või turud mitteaktiivse(te)ks. Juhtkond otsustab, milline hindamismudel ja millised hinnakujundusparameetrid on konkreetse instrumendi jaoks kõige sobivamad. Grupp kasutab hindamismudeleid, mis on üldiselt heakskiidetud ja mis allutatakse sõltumatule riskikontrollile.

Maksud

Eesti ettevõtte maksavad tulumaksu ainult dividendide maksmise korral. Dividendide maksimist kontrollib emaettevõtte, kes on kehtestanud tütarettevõtetele dividendipoliitika, mille järgi teatud osa kasumist kuulub jaotamisele. Vastavalt sellele poliitikale on tehtud edasilükkunud tulumaksukohustuste eraldi summas 24 m EUR. Kui kinnitatakse suurimad võimalikud dividendid, tuleb ettevõtte maksta hinnanguliselt 296 m (280 m) eurot tulumaksu.

3.2 Hinnangud

Teatavate varade ja kohustuste õiglase väärtuse kindlaksmääramisel kasutab Grupp mitmesuguseid tulevikku puudutavaid hinnanguid ja eeldusi.

Laenukahjumid

Korrigeeritud soetusmaksumuses mõõdetavate nõuete väärtust testitakse kahjusündmuste esinemisel. Kõigepealt testitakse üksikuid laene ning seejärel sarnaste krediitingimustega ja individuaalselt eristamata laenu rühmi. Kahjusündmus on sündmus, mis leidis aset pärast laenu väljamaksmist ja millel on negatiivne mõju prognoositud tulevastele rahavoogudele. Laenurühmade kahjusündmuste kindlaksmääramine sisaldab endas suuremat ebakindlust, kuna mõju võivad olla avaldanud mitu eri sündmust, sealhulgas makromajanduslikud tegurid. Kahjusündmuste hulka kuuluvad hilinenud või laekumata maksed, laenusaja finantsraskustest tulenevalt sõlmitud kokkulepped, pankrott või muu saneerimine ning laekumata maksetega seonduvad kohalikud majandusarengud, nagu töötuse kasv või kinnisvara- või toorainehindade langus.

Kui on toimunud kahjusündmus, klassifitseeritakse konkreetsed laenud kahjumi ootusega laenudeks. Juhtkond on seisukohal, et laene, mille tingimusi on oluliselt muudetud laenuvõtja majandusraskuste tõttu, ja laene, mille laekumata maksed ületavad 90 päeva, tuleb automaatselt klassifitseerida kahjumi ootusega laenudeks. Laenu ei klassifitseerita kahjumi ootusega laenuks, kui on olemas tagatis, mis rahuldava

marginaaliga katab laenu põhiosa, kogunenud ja tulevased intressid ning tasud. Kui kahjusündmus on toimunud, tehakse kindlaks, millal laekuvad laenuga seotud rahavood ja kui suur on tõenäoliselt laekuv summa. Kahjumi ootusega laenude puhul ei arvestata intressitulude saamist, vaid üksnes laenu põhiosa tagasisaamist kas tervikuna või osaliselt. Laenude rühmi puudutavad hinnangud põhinevad varasematel väärtustel ja kogemustest tuleneval hetkeolukorra korrigeerimisel. Allahindluse aluseks on mitteteenivate laenude hinnangulise väärtuse (st prognoositud tulevased rahavood, mida on diskonteeritud laenu algse tegeliku intressimääraga) ja korrigeeritud soetusmaksumuse vahe. Korrigeeritud soetusmaksumus tähendab lepingulisi rahavooge, mida on diskonteeritud laenu esialgse sisemise intressimääraga.

Allahindluse suuruse määravad hinnangud selle kohta, millal ja kui suures summas rahavoog laekub. Allahindlust puudutavad otsused tuginevad seetõttu erinevatel arvutustel ja juhtkonna hetke turutingimuste kohta kujundatud hinnangutel. Juhtkonna arvates on allahindluste kohta hinnangute tegemine oluline nii allahindluste suuruse kui hinnangute andmise keerukuse tõttu.

Finantsinstrumentid õiglases väärtuses

Kui finantsinstrumente hinnatakse õiglases väärtuses kasutades selleks hindamismudeleid, siis määratakse kindlaks, milliseid jälgitavaid turuandmeid neis mudelites tuleb kasutada. Eelduseks on, et kasutatakse sarnase aktiivsusega finantsinstrumentide noteeritud hindu. Kui selliseid hindu või hinnakomponente ei saa tuvastada, tuleb tegevjuhtkonnal teha oma oletused.

Aktsiapõhine makse

Kulude arvutamisel, mis on kajastatud töötajate hüvitistena ja mida lõppkokkuvõttes arveldatakse Swedbank AB (publ) lihtaktsiatega, hindab juhtkond arveldatavate lihtaktsiate arvu. Töötajatele antakse tingimuslik õigus saada lihtaktsiaid, mille eelduseks on näiteks nõue, et nad oleks arvelduspäeval jätkuvalt töötajad, sest vastasel juhul kaotab õigus kehtivuse. Juhtkond hindab töötajatele antud õiguste õiglast väärtust, mis annab neile tingimusliku õiguse saada tasuta Swedbank AB (publ) lihtaktsiaid. Hinnangu aluseks on lihtaktsia noteeritud hind, kuna antaval õigusel on lihtaktsiaga põhimõtteliselt samad tingimused. Kokku on 2016 a. programmi hinnanguline maksumus 4,2 miljonit eurot, millest 1,3 miljonit eurot kajastati 2016. aastal. Kõikide pooleliolevate programmide kajastatud maksumus oli kokku 4,7 miljonit eurot. Sellele lisanduvad sotsiaalkindlustusmaksed, muud palgamaksed ja tulumaks, mida arvutatakse tuginedes arveldatud aktsiate hinnangulisele arvule ja nende hinnangulisele õiglasele väärtusele.

Kindlustustehnilised eraldised

Grupp moodustab eraldised kindlustuslepingute või nende osade katteks, kui olulised kindlustusriiskid kantakse kindlustusvõtjalt üle Grupile. Kindlustusriiskid erinevad finantsriskidest ning väljendavad Grupi kohustust maksta kindlustusvõtjale hüvitist juhul, kui konkreetne ebakindel tulevikusündmus avaldab kindlustusvõtjale negatiivset mõju. Eraldised moodustatakse tuvastatud nõuete katteks väljamakstavate summade ulatuses. Eraldised moodustatakse ka selliste nõuete katteks, millest panka ei ole veel teavitatud. Eraldise summa suuruse määramisel võetakse aluseks eelnevate aastate kogemusel põhinev eeldatavate nõuete statistiline hinnang iga kindlustuslepinguliigi kohta. Hinnanguid tehakse intressimäärade, haigusjuhtumite, suremuse ja muude nõuete kohta.

Teatavate finantskohustuste õiglase väärtus

Investeeringisriskiga kindlustuslepingutest tulenevate finantskohustuste väärtus sõltub otseselt nende lepingutega seotud finantsvara turuväärtusest (õiglasest väärtusest). Samamoodi nagu selline vara näidatakse investeerimisriskiga kindlustuslepingutest tulenevad kohustused esmasel kajastamisel läbi kasumiaruande õiglases väärtuses, sest selline kajastamine kõrvaldab mõõtmise ebatäpsuse.

4 Riskid

Swedbank Eesti moodustab osa Swedbanki Grupist ja järgib Swedbanki Grupi riskijuhtimise põhimõtteid ja standardeid ning protseduurireegleid kooskõlas riikliku seadusandlusega.

Swedbank Eesti määratluse kohaselt on risk praegustest ettevõttesisestest protsessidest või tulevastest sise- või välissündmustest tuleneda võiv potentsiaalselt negatiivne mõju Grupi turuväärtusele. Riski iseloomustab sündmuse toimumise tõenäosus ja sündmuse mõju Grupi tulule, omakapitalile või turuväärtusele. Swedbank Grupi Direktorite Nõukogu on võtnud vastu ettevõtte riskijuhtimiseeskirja, milles kirjeldatakse riskiraamistikku, riskijuhtimisprotsessi ning riskijuhtimises kehtivaid rolle ja vastutusalasid. Swedbank Eesti tuvastab pidevalt oma tegevusega kaasnevaid riske ning on loonud protsessi nende juhtimiseks.

Riskijuhtimisprotsess koosneb kaheksast etapist: riskide ennetamine, riskide tuvastamine, riskide mõõtmine, riskide analüüsimine, meetmete koostamine, kontrollimine ja järelevalve, riskiaruandlus ning lõpuks riskijuhtimisprotsessi ülevaatamine. See protsess hõlmab kõiki riskitüüpe ja näeb ette ka Grupi riskiprofiili kirjeldamist, millest omakorda lähtutakse ettevõttesiseses kapitali adekvaatsuse hindamise protsessis.

Riskiprofiili pikaajaliseks juhtimiseks on Swedbank Grupi Direktorite Nõukogu määranud üldise riskivalmiduse. Kooskõlas riskivalmidusega määrati panga potentsiaalsete riskide lõikes piirmäärad.

Kapitali adekvaatsuse hindamise protsess võimaldab hinnata Grupi koguriskitasemest ja äristrateegiast tulenevaid kapitalivajadusi. Eesmärk on tagada kapitali tõhus kasutamine, aga ka siseriiklikele ja rahvusvahelistele kapitaliturgudele juurdepääsu säilitamiseks vajalike seaduslike kapitalinõuete täitmine isegi juhul, kui turuolukord halveneb.

Risk	Kirjeldus
Krediidiriskid	Risk, et vastaspool, krediivõtja, ei täida oma rahalisi kohustusi Grupi suhtes ja risk, et panditud tagatis ei kata Grupi nõudeid. Krediidiriski alla kuulub vastaspoole risk, kontsentratsioonirisk ja arveldusrisk.
Tururiskid	Risk, et Grupi tulemused, omakapital või väärtus vähenevad finantsturgude riskitegurite muutuste tõttu. Tururiskideks on intressimäärade risk, valuutarisk, aktsiahinna risk, toormehinna risk ja riskid, mida põhjustavad muutused volatiilsuses või korrelatsioonides.
Likviidsusriskid	Risk, et Grupp ei suuda täita oma maksekohustusi tähtaja lõppedes või maksetähtaegade saabumisel.
Operatsiooniriskid	Kahjumite risk, mida põhjustaks ebaadekvaatsed või puudulikud sisemised protsessid või protseduurid, inimlikud või süsteemsed vead või ettevõttevälised sündmused. Operatsiooniriski määratlusse kuulub ka õiguslik risk ja informatsioonirisk.
Kindlustusriskid	Väärtuse muutumise risk, mida põhjustavad hälbed tegelike kindlustuskulude ja prognoositud kindlustuskulude vahel.
Vastavusriskid	Risk, et Grupp ei suuda vastata oma litsentseeritud tegevuse jaoks kehtestatud seadustele ja regulatsioonidele.
Muud riskid	Siia kuuluvad äririsk, pensionirisk, strateegiline risk ja mainega seotud risk, samuti keskkonna- ja jätkusuutlikkuse risk.

KREDIIDIRISK**MÕISTE**

Krediidirisk on risk, et tehingu vastaspool või võlgnik ei täida oma lepingulisi kohustusi Grupi ees ja et tagatis ei kata nõuet.

Krediidirisk hõlmab ka vastaspooleriski, kontsentratsiooniriski ja arvelduse riski.

Vastaspoolerisk seisneb selles, et kauplemistehingu vastaspool ei suuda täita oma rahalisi kohustusi Grupi ees ja seatud tagatis on ebapiisav ega kata nõuet vastaspoole vastu. Siinkohal tähistab mõiste kauplemistehing repotehinguid, tuletisinstrumente, väärtipaberite kaudu finantseerimise tehinguid ja rahaturu tehinguid.

Kontsentratsioonirisk avaldub näiteks krediidiportfelli suures avatuses mõne piirkonna või tööstusharuga seotud riskidele või riskikontsentratsioonidele.

Arveldusrisk seisneb selles, et vastaspool ei suuda täita oma kohustusi, enne kui Grupp täidab oma kohustused tehingu teostamisel (tarne/makse).

RISKIDE JUHTIMINE

Grupi laenamistegevuse keskseks põhimõtteks on, et igal äriüksusel on täielik vastutus oma krediidiriskide suhtes ja krediididiotsused tuginevad krediidiprotsessile ning tehakse vastavalt kehtivatele reeglitele ja on kooskõlas Grupi äri- ja krediidistrateegiatega. Olenevalt krediididiotsusest ja iseloomust võib laenuotsuse teha näiteks töötaja süsteemitoe abil või laenukomitee. Äriüksusel on täielik äriplane vastutus, sõltumata sellest, kes lõppotsuse teeb, sealhulgas vastutus sisemise krediidikontrolli osas.

Duaalsuse põhimõtte on juhtnõuiks Grupi krediidiriskide juhtimise tegevustes. Põhimõtte kajastub sõltumatus krediidiosakonnas, krediididiotsuste tegemises krediidikomiteedes ja krediidiprotsessides. Iga äriüksus vastutab selle eest, et sisekontroll on kaasatud kõikide laenu- ja seiretegevuste juures.

Krediidiprotsessi võtmeosaks on riskide liigitamine. Siia kuuluvad tegevus- ja otsuste tegemise protsessid seoses laenamise, krediidiseire ja krediidiriski suuruse määramisega. Laenu andmise otsuse puhul on nõutav, et on mõjuvaid põhjuseid eeldada, et laenaja suudab oma kohustusi Grupi ees täita. Lisaks peab laenuga seoses pantima adekvaatse ja piisava tagatise.

Vastutustundlikuks, muutuskindlaks ja tasakaalustatud laenamiseks tuleb iga tehingut käsitleda asjaomaste välistegurite kontekstis, võttes arvesse Grupi ja teiste turuosaliste teadmi prognoositavatest kohalikest, piirkondlikest ja globaalsetest muutustest ja arengutest, mis võivad tehingut ja selle riske mõjutada. Krediidiriskisummasid analüüsitakse süstemaatiliselt, jälgides individuaalseid kohustusi. Äri- ja eraklientidele, finantsasutustele ja riikidele väljastatud laenude riskisummad hinnatakse ümber vähemalt kord aastas.

RISKIDE MÕÕTMINE

Grupi sisereitingutesüsteem on aluseks:

- riskide hindamisel ja krediididiotsuste tegemisel;
- riskiga korrigeeritud tulususe (sealhulgas RAROC) hindamisel;
- portfelli laenukahjumite arvutamisel;
- krediidiriskide seiril ja juhtimisel;
- krediidiriskidest juhatusele, tegevjuhtidele ja juhtkonnale aruandmisel;
- krediidistrateegia ja sellele vastavate riskijuhtimistegevuste väljatöötamisel;
- kapitalinõuete ja kapitalialerdiste hindamisel.

Riskiklass määratakse ja seda hinnatakse osana krediididiotsuste tegemise protsessist. Riskiklass tingib ka analüüsi ulatuse ja dokumentatsiooni nõuded ning on aluseks sellele, kuidas kliente jälgitakse. Nii võib madala riskiga tehinguid heaks kiita lihtsama ja kiirema krediidiprotsessiga. Individuaalsete krediidiriskide jälgimise oluliseks osaks on ka riskide klassifitseerimine. Grupp on saanud finantsinspektsioonilt (FSA) loa rakendada suuremast osast krediidiriskidest tuleneva kapitalinõude arvutamiseks sisereitingute meetodit (Internal Ratings Based approach, IRB). Pank rakendab IRB meetodit suuremale osale väljastatavatele laenudele; erandiks on laenu riikidele. Riskide puhul, millele ei rakendata IRB meetodit, rakendatakse standardmeetodit.

Riskide liigitamise eesmärgiks on prognoosida kohustuste mittetäitmist 12 kuu jooksul. Liigitusse kuulub 23 riskiastet. Üks aste tähistab makseviivust (kohustuste mittetäitmise tõenäosus 100%). Astmed 0 kuni 21 tähistavad alanevat kohustustemittetäitmise riski, kus 21 on madalaim kohustuste

mittetäitmise risk. Järgnevas tabelis kirjeldatakse riskide liigitamist ja kuidas see on seotud maksmata jätmise tõenäosusega 12 kuu jooksul, samuti on toodud Standard & Poor'i indikatiivne reiting.

RISKIKLASS VASTAVALT IRB METODOLOOGIALE

Sisemine reiting	PD (%)	Vastav Standard & Poor's reiting
Makseviivitus	Makseviivitus 100	D
Kõrge risk	0–5	>5,7
Kõrgendatud risk	6–8	2,0–5,7
Normaalne risk	9–12	0,5–2,0
Madal risk	13–21	<0,5
		BBB- kuni AAA

Riskide võimalikult täpseks ettevõttesiseseks mõõtmiseks on loodud mitu riskide klassifitseerimise mudelit. Peamiselt on kasutusel kahte tüüpi mudelid, millest üks põhineb statistilisel meetodil ja eeldab juurdepääsu suurele hulgal teabele tehingupoolte kohta ja piisavale teabele võlglaste kohta. Kui statistilist meetodit ei ole võimalik rakendada, luuakse mudelid, mille hindamiskriteeriumid põhinevad eksperthinnangutel.

Neid mudelid valideeritakse uute mudelite loomisel ning oluliste muutuste toimumisel, aga ka perioodiliselt (vähemalt kord aastas). Valideerimise eesmärk on tagada, et mudel võimaldaks riski piisava täpsusega mõõta. Lisaks hinnatakse nende praktilist rakendatavust igapäevases krediiditeenuste osutamises. Tavaliselt annavad need mudelid tulemuseks laenaja ühe aasta jooksul maksevõimetu muutumise tõenäosuse.

KAHJUMI OOTUSEGA LAENUD

Kahjumi ootusega laenud on laenud, mille maksete lepingujärgne laekumine on ebatõenäoline ja mille puhul on oht, et pank ei saa kogu lepingujärgselt tagasimakstavat summat. Laen loetakse kahjumi ootusega laenuks, kui on objektiivseid tõendeid, et laenuaotluse hindamise järel on toimunud individuaalne kahjusündmus, millega kaasneb oht, et laenu tegelik tulevane rahavoog erineb lepingujärgsest rahavoost (mõlemat vähendatakse laenu algse reaaltressimäära võrra). Individuaalseks kahjusündmuseks võib olla näiteks laenuvõtja sattumine olulisesse rahalistesse raskustesse, laenuvõtja tõenäoline eraisiku pankrot või sundlõpetamine, laenuvõtja saneerimise vajaduse tekkimine, lepingurikkumine, näiteks intressi või põhiosa makse hilinemine, või siis mitmesugused järeleandmised laenuvõtja rahaliste raskuste tõttu. Rõhkem kui 90 päeva hilinenud maksetega laenuid ja laenuid, mille tingimusi on laenuvõtja rahaliste raskuste tõttu oluliselt muudetud, loetakse automaatselt kahjumi ootusega laenudeks ja ühtlasi makseviivitusega laenudeks. Laenu ei loeta kahjumi ootusega laenuks, kui tagatis katab piisava varuga kõik tulevased põhiosa- ja intressimaksed ning kogunenud viivised.

RESTRUKTUREERITUD LAENUD

Restruktureeritud laenudeks nimetatakse laene, mille tingimusi on laenuvõtja rahaliste raskuste tõttu muudetud. Restruktureerimise eesmärk on võimaldada laenuvõtjal uuesti tagasimaksegraafikut järgida või, kui see ei ole arvatavasti võimalik, siis maksimeerida laenujärgi tagasimaksmist. Lepingutingimuste muudatused võivad hõlmata mitmesuguseid järeleandmisi, näiteks maksepuhkust, intressimäära vähendamist allapoole turumäära, laenu osalist või täielikku kustutamist või uue laenu andmist võlgnevuste tasumiseks või ennetamiseks. Kui lepingutingimusi muudetakse oluliselt, sh nii, et restruktureerimine vähendab hoolimata järeleandmistest algse laenu bilansilist väärtust, siis loetakse laen lisaks kahjumi ootusega laenuks. Restruktureeritud laenu bilansilise väärtuse arvutamiseks vähendatakse tulevast prognoositavat rahavoogu algse laenu reaaltressimäära võrra. Enne restruktureeritud laenu aruandluses sellisena kajastamise lõpetamist tuleb täita kõik Euroopa Pangandusjärelevalve kriteeriumid.

LAENUDE MAHAKANDMINE

Laen kantakse maha selle lõpliku kahjusumma selgumisel. Täielikult mahakantud laene ei loeta enam kahjumi ootusega laenudeks ega makseraskuste tõttu restruktureeritud laenudeks. Osaliselt mahakantud laenu mahakandmata osa loetakse endiselt kahjumi ootusega laenuks või makseraskuste tõttu restruktureeritud laenuks. Lõplik kahjusumma määratakse, kui pankrotivara on jaotatud või kui kogu tagatiseks panditud vara on realiseeritud. Tavaliselt ei kaasne laenu mahakandmisega laenuvõtja vastase nõude kustutamist. Üldiselt esitatakse laenu mahakandmisel laenuvõtja või käendaja vastu nõudeavaldus. Nõudeavaldust ei esitata juhul, kui pankrotimenetlusega kaasnes võlgnikust juriidilise isiku lõpetamine, kui pankrotivaidlus lahenes või kui nõuetest

täielikult loobutakse. Laenud kantakse maha ka peale võõrandamist. Varasemad kahjumid laenude mahakandmisel kustutatakse.

MAHAKANTUD LAENUDE TAGASIMAKSED

Varem mahakantud laenude tagasimaksete summat kajastatakse (krediteeritakse) koondkasumiaruande real „Laenukahjumid“.

KONTSENTRATSIOONIRISK, KLIENDIRISK

2016. aasta lõpus ei ületanud Grupi ühegi kliendiga seotud riskisumma 10% regulatiivsest kapitalist.

TAGATISVARA, MIDA VÕIB MÜÜA VÕI PANTIDA KA JUHUL, KUI TEINE LEPINGUPOOL TÄIDAB OMA LEPINGULISED KOHUSTUSED

Repolepingute sõlmimisel omandab Grupp väärtpabereid, mida on võimalik müüa või pantida. Nende väärtpaberite õiglane väärtus

katab repolepingu bilansilise väärtuse. Samuti saab Grupp tagatisvara väärtpaberitena, mida on võimalik müüa või siis tuletisinstrumentide või teiste riskipositsioonide eest pantida. Sellise tagatisvara koguväärtus oli Grupis aasta lõpus 3,5 miljonit eurot. Aasta lõpu seisuga ei olnud sellist tagatisvara müüdud ega edasi panditud.

NÕUETE JA TÜHISTATUD LIISINGUTE KAITSEKS ÜLEVÕETUD VARA

Grupp võtab vara üle eesmärgiga nõuda sisse võimalikult suur osa võlgnevuses laenu jääkväärtusest ja minimeerida laenu väärtuse langust. Eeldatavalt tehakse seda aktiivse varahalduse ja muude väärtust loovate meetmete abil. Ühtlasi on eesmärgiks minimeerida ülevõetud vara omamisega kaasnevat kulu selle omamise ajal.

Riskiaste vastavalt sisereitingute (IRB) meetodile

Nõude suurus makse-viivituse hetkel (EAD) 2016	Madal risk PD <0,5	Keskm. risk PD 0,5-2,0	Suurenenud risk PD 2,0-5,7	Kõrge risk PD >5,7	Makse-viivitus PD 100	Riski-reitinguta kliendid	Standard-meetod	EAD
Nõude suurus kokku	3 742	2 055	604	389	100	179	3 309	10 378

	Era-isikud	%	Ettevõtted	%	Institutsionaalsed kliendid	%	Riik	%	Muu	%	Kokku	%
EAD 2016												
Madal risk	1 771	47.0%	1 901	58.4%	70	18.8%		0.0%		0.0%	3 742	36.1%
Keskmine risk	1 367	36.2%	688	21.2%		0.0%		0.0%		0.0%	2 055	19.8%
Suurenenud risk	380	10.1%	151	4.6%	73	19.6%		0.0%		0.0%	604	5.8%
Kõrge risk	219	5.8%	170	5.2%		0.0%		0.0%		0.0%	389	3.7%
Makseviivitus	33	0.9%	67	2.1%		0.0%		0.0%		0.0%	100	1.0%
Riskireitinguta kliendid		0.0%	75	2.3%		0.0%		0.0%	104	27.1%	179	1.7%
Standardmeetod		0.0%	201	6.2%	230	61.6%	2 598	100.0%	280	72.9%	3 309	31.9%
Kokku	3 770	100.0%	3 253	100.0%	373	100.0%	2 598	100.0%	384	100.0%	10 378	100.0%

Riskiaste vastavalt sisereitingute (IRB) meetodile

Nõude suurus makse-viivituse hetkel (EAD) 2015	Madal risk PD <0,5	Keskm. risk PD 0,5-2,0	Suurenenud risk PD 2,0-5,7	Kõrge risk PD >5,7	Makse-viivitus PD 100	Riski-reitinguta kliendid	Standard-meetod	EAD
Nõude suurus kokku	3 598	1 913	507	388	106	203	3 135	9 850

	Era-isikud	%	Ettevõtted	%	Institutsionaalsed kliendid	%	Riik	%	Muu	%	Kokku	%
EAD 2015												
Madal risk	1 696	47.1%	1 774	57.8%	128	44.3%		0.0%		0.0%	3 598	36.5%
Keskmine risk	1 271	35.3%	642	20.9%		0.0%		0.0%		0.0%	1 913	19.4%
Suurenenud risk	368	10.2%	138	4.5%	1	0.3%		0.0%		0.0%	507	5.1%
Kõrge risk	222	6.2%	166	5.4%		0.0%		0.0%		0.0%	388	3.9%
Makseviivitus	42	1.2%	64	2.1%		0.0%		0.0%		0.0%	106	1.1%
Riskireitinguta kliendid		0.0%	115	3.7%		0.0%		0.0%	88	27.4%	203	2.1%
Standardmeetod		0.0%	172	5.6%	160	55.4%	2 570	100.0%	233	72.6%	3 135	31.9%
Kokku	3 599	100%	3 071	100.0%	289	100.0%	2 570	100.0%	321	100.0%	9 850	100.0%

Maksimaalne krediidirisk

	2016	2015
Varad		
Raha ja nõuded keskpankadele	2 295	2 326
Riikide võlakirjad ja muud keskpankades refinantseeritavad võlakirjad	109	74
Laenu krediidiasutustele	138	124
Laenu klientidele (sh repod)	6 822	6 463
Võlakirjad ja muud intressikandvad väärtpaberid	354	245
Tuletisinstrumentid	22	36
Muud finantsvarad	11	11
Tingimuslikud kohustused		
Garantiid	235	217
Kohustused	1 046	1 101
Kokku	11 032	10 597

Tagatised

	2016	2015
Elukondlik kinnisvara	3 034	2 922
Kommertskinnisvara	1 695	1 525
Garantiid	350	356
Raha	1	2
Muu	922	1 214
Tagatiseta	819	444
Laenu klientidele (va repod)	6 821	6 463
Laenu krediidiasutustele	138	124
Repod	1	0
Laenu klientidele ja krediidiasutustele	6 960	6 587

Laenuklientidele ja krediidiasutustele, bilansiline maksumus 2016

	Mitte kahjumi ootusega laenud				Kahjumi ootusega laenud			Kokku
	Enne portfelli allahindlust		Portfelli allahindlus	Pärast portfelli allahindlust	Enne allahindlust	Allahindlus	Pärast allahindlust	
	Laekuvad maksed	Tähtaja ületanud maksed						
	Sektor/tööstusharu							
Erakliendid	3 428	59	4	3 483	28	3	25	3 508
Eluasemelaenud, erakliendid	2 841	49	2	2 888	27	3	24	2 912
Korteriühistud								
Muu, erakliendid	587	10	2	595	1		1	596
Ärikliendid	3 266	14	14	3 266	92	44	48	3 314
Põllumajandus, metsandus, kalandus	201	1	1	201	3	1	2	203
Tootmine	450	3	10	443	7	5	2	445
Omavalitsused	319	4		323				323
Ehitus	99	1		100	1		1	101
Jaemüük	259	2		261	16	14	2	263
Transport	226	2		228	3	1	2	230
Laevandus	59		1	58	3		3	61
Hotellid ja restoranid	179			179				179
Info ja side	23			23				23
Finants ja kindlustus	43			43				43
Kinnisvara haldamine	910	0	1	909	20	8	12	921
Elukondlik kinnisvara	20			20				20
Ärikinnisvara	545			545				545
Tööstus- ja laohooned	160			160	2	1	1	161
Muu kinnisvara haldamine	185		1	184	18	7	11	195
Professionaalsed teenused	305	1		306	39	15	24	330
Muud äri-laenud	193		1	192				192
Laenud klientidele, v.a tagasiostulepingud	6 694	73	18	6 749	120	47	73	6 822
Laenud krediidiasutustele, s.h tagasiostulepingud	138			138				138
Laenud klientidele ja krediidiasutustele	6 832	73	18	6 887	120	47	73	6 960

Laenuk klientidele ja krediidiasutustele, bilansiline maksumus 2015

Sektor/tööstusharu	Mitte kahjumi ootusega laenud				Kahjumi ootusega laenud			Kokku
	Enne portfelli allahindlust		Portfelli allahindlus	Pärast portfelli allahindlust	Enne allahindlust	Allahindlus	Pärast allahindlust	
	Laekuvad maksed	Tähtaja ületanud						
Erakliendid	3 422	69	4	3 487	39	5	34	3 521
Eluasemelaenud, erakliendid	2 726	60	2	2 784	37	4	33	2 817
Korteriühistud	160		1	159				159
Muu, erakliendid	536	9	1	544	2	1	1	545
Ärikliendid	2 899	5	13	2 891	92	40	52	2 943
Põllumajandus, metsandus, kalandus	166	1	1	166	1		1	167
Tootmine	367		2	365	6	5	1	366
Omavalitsused	410		1	409				409
Ehitus	82			82	3	1	2	84
Jaemüük	340		3	337	15	9	6	343
Transport	96	1	1	96	1		1	97
Laevandus	68			68	7	3	4	72
Hotellid ja restoranid	151			151				151
Info ja side	43			43				43
Finants ja kindlustus	57		2	55				55
Kinnisvara haldamine	864	0	2	862	22	8	14	876
Elukondlik kinnisvara	24			24	1		1	25
Ärikinnisvara	495		1	494	1		1	495
Tööstus- ja laohooned	156			156	2	1	1	157
Muu kinnisvara haldamine	189		1	188	18	7	11	199
Professionaalsed teenused	250	2	1	251	37	14	23	274
Muud ärialaenud	5	1		6				6
Laenud klientidele, v.a tagasiostulepingud	6 321	74	17	6 378	131	45	86	6 464
Laenud krediidiasutustele, s.h tagasiostulepingud	124			124				124
Laenud klientidele ja krediidiasutustele	6 445	74	17	6 502	131	45	86	6 588

Allahinnatud ja maksetähtaja ületanud laenud

	2016	2015
Allahinnatud laenud		
Bilansiline maksumus enne allahindlust	120	131
Allahindlus	-47	-46
Bilansiline maksumus pärast allahindlust	73	85
Allahinnatud laenude osakaal, bilansiline maksumus, %	1.1%	1.3%
Allahinnatud laenude osakaal, bruto, %	1.8%	2.0%
Maksetähtaja ületatud laenud, mille väärtus ei ole langenud		
Laenud ja nõuded		
Maksetähtaja ületanud laenude maht	74	75
5-30 päeva	61	62
31-60 päeva	11	11
61-90 päeva	2	2
üle 90 päeva	0	0
Kokku	74	75
Täielikult tagatud kahjujuhtumiga laenud		
Bilansiline maksumus	0	0

Laenude allahindlused

	2016	2015
Saldo aasta alguses	63	57
Uued allahindlused	4	6
Eelmiste perioodide allahindluse kasutamine	-1	-3
Eelmiste perioodide allahindluse vähendamine	-5	-4
Portfelli allahindlus laenudele, mille väärtus ei ole langenud	5	6
Valuutakursside muutus	0	1
Saldo aasta lõpus	66	63
Kogu allahindluse osakaal kahjumi ootusega laenudes (s.h nende laenude portfelliallahindlus, mis on individuaalselt tuvastatud kui kahjumi ootusega laenud)	47%	46%
Individuaalselt tuvastatud kahjumi ootusega laenude allahindluse osakaal	39%	35%

	31.12.2016				31.12.2015			
	Arv	Ülekantud bilansiline maksumus	Bilansiline maksumus	Õiglane väärtus	Arv	Ülekantud bilansiline maksumus	Bilansiline maksumus	Õiglane väärtus
Kokku								
Varudena kajastatud varad								
Kinnisvarainvesteeringud								
Sõidukid	12	0.2	0.2	0.2	9	0.1	0.1	0.1
Aktsiad ja muud osalused								
Muud	4	0.0	0.0	0.0	1	0.1	0.1	0.1
Kokku	16	0.2	0.2	0.2	10	0.2	0.2	0.2

TURURISK MÕISTE

Tururisk on risk, et Grupimajandustulemused, omakapital või väärtus vähenevad finantsturgudele omaste riskitegurite realiseerumise tõttu. Tururisk koosneb intressimäärariskist, valuutariskist, aktsiahinnariskist ja kaubariskist ning volatiilsuste ja korrelatsioonide muutumise riskidest.

RISKIDE JUHTIMINE

Grupis juhindutakse riskide võtmisel juhatuse määratletud riskitolerantsist, mis piirab finantsriskide võtmise laadi ja ulatust. Tururiske võivad võtta üksnes nn riskiüksused, sh Grupi riskiüksused, kellel on Grupi juhatuse esimehe riskimandaat. Grupi juhatuse esimehe lubatud riskilimiitide jälgimiseks on Grupi riskijuht kehtestanud limiidid ja muud näitajad, mis teatavale tasemele jõudes viitavad konkreetse tegevusega kaasnevale kõrgendatud riskiohule. Grupi riskijuhi seatud limiite ja muid näitajaid täiendavad kohalikud ärivaldkonna limiidid kui olulised vahendid riskide võtmise üksuste igapäevategevuses. Tururiskide analüüsi osakond vastutab igapäevaselt Grupi tururiskide mõõtmise, jälgimise ja aruandluse eest.

Struktuursed intressimäära riskid on hoiuste ja laenudega tegeleva üksuse puhul loomulik osa äritegevusest. Peamiselt tekivad intressimäära riskid siis, kui Grupi varade ja kohustuste tähtajad on erinevad. Riske haldab Grupi Treasury vastavalt talle antud volitustele, viies tähtajad kooskõlla kas tehingupõhiselt või erinevate tuletisinstrumentide (intressimäära vahetuslepingud vms.) abil.

RISKIDE MÕÕTMINE

Grupp kasutab riskiüksuste tegevuse suunamiseks erinevaid riskimõõdikuid. Olulisteks töövahenditeks riskijuhtimisprotsessis on näiteks sellised statistilised mõõdikud nagu riskiväärtus (*value-at-risk*, VaR) ja halvenenud turutingimuste riskiväärtus (*stressed value-at-risk*, SVaR). VaR-i puhul kasutatakse mudelit, et hinnata Grupi portfelli väärtuse muutumise tõenäosusjaotust. See põhineb eelmisel aastal aset leidnud erinevate tururiskitegurite, näiteks intressimäärade ja varade hinna, muutustest. VaR on kasulik mitte üksnes väärtipaperi- või varaklassi riskitaseme kindlaksmääramiseks, vaid ka selleks, et võrrelda eri riskide tasemeid. 2016. aastal oli Grupi ühe päeva VaR-i riskipositsioon vahemikus 0,2–0,5 miljonit eurot. Kauplemistegevusel finantsturgudel jäi VaR vahemikku vaid 0,001–0,015 miljonit eurot.

Sellised mittestatistilised mõõdikud nagu tundlikkuse analüüs täiendavad VaR-i ja SVaR-i, kuna võimaldavad mõnedel juhtudel paremini mõista mõõdetavaid riskitegureid.

Lisaks VaR-ile ja erinevatele tundlikkuse analüüsidele teostab Grupp ka erinevaid stressitestide. Testid võib jagada kolme rühma: ajaloolised, ettepoole vaatavad ning meetodi- ja mudeli stressistsenaariumid. Stressitestide ja nende aluseks olevate stsenaariumide eesmärk on tuvastada olulised muutused riskitegurites või kahjud, mis võivad erakorraliste turuhäirete korral tekkida.

INTRESSIMÄÄRA RISK

Intressimäära risk kujutab endast riski, et intressimäärade või muude oluliste riskifaktorite muutused mõjutavad negatiivselt Grupi varade, kohustuste ja intressimääradega seotud tuletisinstrumentide väärtust. Valdav osa Grupi intressimäära riskidest on struktuurilised ja tulenevad pangaoperatsioonidest, milles varade ja kohustuste, kaasa arvatud tuletisinstrumentide intressimäärade fikseerimise perioodid ei kattu. Fikseeritud määraga varade, eeskätt laenude intressimäär moodustab sellest riskist suure osa ja seda maandatakse fikseeritud intressimääraga rahastamise või erinevate tuletistehingute sõlmimise abil. Intressimäära risk tekib ka kauplemistehingute puhul klientidega seotud tegevustes.

KREDIIDIRISKI MARGINAALI MUUTUMISE RISK

Krediidiriski marginaali muutumise risk on risk, et Grupi tuletisinstrumente hõlmavate varade ja kohustuste väärtus võib muutuda emitendispetsiifilise krediidiriski marginaali muutumise tõttu.

2016. aasta 31. detsembril oleks kõigi emitendispetsiifiliste marginaalide suurenemine 1% võrra toonud kaasa Grupi kõigi intressikandvate varade, sh tuletisinstrumentide väärtuse vähenemise 0,06 miljoni euro võrra.

VALUUTARISK

Valuutariskiks on risk, et Grupi varade ning kohustuste, sealhulgas tuletisinstrumentide, väärtus võib muutuda, tulenevalt valuutakursside või muude valuutadega seotud riskifaktorite muutumisest. Panga tegevuses tekkivaid valuutariske juhitakse pidades samas valuutas varade ja kohustuste, sealhulgas tuletisinstrumentide, väärtust soovitud tasemeni.

Grupi valuutariskist tulenev võimalik mõju tulemusele on väga piiratud. Välisvaluuta ja euro vaheliste kursside nihe 5% võrra üles põhjustanuks 2016. aasta lõpu seisuga kasumi suurenemise 0,13 miljoni euro võrra. Sarnaselt, nihe 5% võrra alla põhjustanuks kasumi vähenemise 0,13 miljoni euro võrra.

AKTSIAHINNA RISK

Aktsiahinna risk kujutab endast riski, et aktsiahindade või muude oluliste riskifaktorite muutused võivad mõjutada negatiivselt Grupi bilansis olevate aktsiate ja aktsiatega seotud tuletisinstrumentide väärtust.

Aktsiahinna risk tekib kauplemisel aktsiate või aktsiatega seotud tuletisinstrumentide positsioonide hoidmisel. Grupp kaupleb aktsiaturgudel peamiselt likviidsuse loomiseks Grupi klientidele.

Aktsiahinna riski mõõdetakse ja piiratakse 63 erineva stsenaariumi abiga, mille puhul aktsiahindasid ja volatiilsusi muudetakse vastavalt etteantud stsenaariumitele. Aktsiahinnad muutuvad nendes stsenaariumites maksimaalselt +/-20% ja volatiilsus maksimaalselt +/-30%. Erinevate kombinatsioonide tulemustest moodustub aktsiahinna riskide kohta riskimaatriks ja riski suurus on määratud halvima võimaliku stsenaariumi tulemusega. 2016. aasta lõpu seisuga koostatud halvim võimalik stsenaarium oleks vähendanud Grupi kauplemistegevuse positsioonide väärtust 0,043 miljoni euro võrra.

TOORMEHINNA RISK

Toormehinna riski puhul on tegemist riskiga, et toorainetega seotud tuletisinstrumentide positsioone mõjutab negatiivselt alusvara hinna muutumine finantsturgudel. Grupis võib toormehinna risk tekkida klientidele vahendatud tehingute kaudu. Toorainetega seotud kõiki riskipositsioone peab alati koheselt maandama teiste vastaspooltega, nii et avatud riskipositsioone ei tekiks. Seisuga 31. detsember 2016 ei olnud Grupil toorainetega seotud avatud riskipositsioone.

LIKVIIDSUSRISK

MÕISTE

Likviidsusrisk on risk, et Grupp ei ole võimeline oma maksekohustusi õigeaegselt täitma. Grupi ettevõtteid järgivad ühist likviidsusriski- ja rahastamisstrateegiat ning kasutavad kesket likviidsuse juhtimise süsteemi, mis hõlmab kesket rahastamist ja kesket likviidsusreservi juhtimist.

Grupi üldise likviidsusriskivalmiduse määrab Swedbank Grupi Direktorite Nõukogu. Grupi tegevjuht vastutab tegevuse püsimise eest riskivalmiduse piires. Grupi likviidsuse juhtimise ja kontrollimise eest vastutab Grupi Treasury. Grupi riskijuhtimisosakond (Group Risk) töötab omakorda kõigi asjakohaste likviidsusriski aspektide tuvastamiseks ning vastutab sõltumatu kontrollimise, mõõtmise ja järelevalve eest.

RISKIDE MÕÕTMINE

Grupi riskijuhtimisosakond vastutab sõltumatute grupi likviidsusriski mõõtmise meetodite määratlemise eest ning Grupi Treasury määratletud meetodite hindamise ja heakskiitmise eest. Kõik Grupi ja sellesse kuuluvate ettevõtete likviidsusriskid tuvastatakse ja mõõdetakse. Grupi likviidsusriski arvutamine põhineb tulevastel lepingulistel netorahavoogudel, mis akumuleeruvad ajas ja moodustavad likviidsushorisondi.

Likviidsushorisondi piirtase on kehtestatud Grupi riskijuhtimiseeskirjas. See piirtase on minimaalne päevade arv, mille vältel kumulatiivne netorahavoog on positiivne, võttes arvesse tulevase rahavooge. Likviidsustest varadest tulenevaid rahavooge modelleeritakse, lähtudes konservatiivsetest hinnangutest nende varaseima võimaliku tekkeaja kohta. Tegu on konservatiivse riskihindamismeetodiga, kuna selles eeldatakse, et puudub juurdepääs krediititurgudele ja panga kliendil võtab oma hoiused lühikese aja jooksul suures osas välja. Lisaks likviidsushorisondile analüüsib Grupp likviidsusriski mitmesuguste stressitestide tulemuste põhjal.

Lisaks kasutab Grupp likviidsusriskide arvutamiseks ja jälgimiseks mitmesuguseid riskihindamismeetodeid, näiteks likviidsuskattekindaja (LCR) ja stabiilse netorahastamise kindaja

(NSFR) meetodit. Alates 2015. aasta 1. oktoobrist jälgib Grupp vastavust komisjoni delegeeritud määruses (EL) 2015/61 (LCR DA) sätestatud likviidsuskatte nõudele. LCR DA-s sätestatud minimumnõue on alates 2016. aasta 1. jaanuarist 70%, alates 2017. aasta 1. jaanuarist 80% ja alates 2018. aasta 1. jaanuarist 100%.

Kasutatakse mitmesuguseid meetodeid ja süsteeme, tagamaks, et Grupp tuleb oma igapäevaste maksekohustuste ja lepinguliste kohustuste täitmisega toime nii tavaoludes kui ka erakorralistes oludes. Maksete haldamine ühe päeva piires hõlmab jälgimist ja kontrollimist, et kõik maksekohustused täidetak täpselt ja et kõik rahastamisvajadused oleksid tuvastatud.

Suurenenud likviidsusrisiki võimalikult varajaseks tuvastamiseks ja sellele reageerimiseks kasutab Grupp mitut prospektiivset riskiindikaatorit, näiteks valitud turuhindade volatiilsusindekseid ja mitmesuguste finantsinstrumentide hindade ebakõla. Need indikaatorid võivad osutada finantsturgude tavalisest suuremale survele ja seega suuremale likviidsusriskile. Grupp on välja töötanud erilised talitluspidevuskavad potentsiaalsete tõsiste turuhäirete mõjudega toime tulemiseks. Need kavad on koostatud nii Swedbank Grupi tasandil kui ka Grupis.

Korraldame korrapäraselt stressiteste, parandamaks oma valmisolekut potentsiaalseteks turuhäireteks. Stressitestid keskenduvad nii Grupi-spetsiifilistele kui ka turuga seotud häiretele. Analüüsimisel võetakse muu hulgas arvesse mõlemat tüüpi häirete korraga tekkimise võimalikke mõjusid.

Neis stsenaariumites muudetakse mitmesugused likviidsushorisonti mõjutavad riskitegurid tasemetele, mille realiseerumine on küll ebatõenäoline, kuid mitte võimatu. Näideteks on suuremahulised väljamaksed arvelduskontodelt, krediitilepingutes ettenähtud mahtude kasutamine tavapärasest kõrgemal määral ja suurenenud tagatisnõuded mitmesugusteks otstarveteks. Lisaks eeldatakse stsenaariumites, et Grupi likviidsusreservi väärtus langeb ja juurdepääs kapitaliturgudele halveneb, kuid Grupi likviidsuse varasid on endiselt võimalik müüa.

LIKVIIDSUSRIISKIST TULENEV KAPITALINÕUE

Praegu ei kehti pankadele ja teistele finantsasutustele likviidsusriiskist tulenevaid kapitalinõudeid. Sellegipoolest võib riski ja kapitali tasakaalustamatus põhjustada likviidsusprobleeme. Kapitali adekvaatsuse hindamiseks ettevõttes kasutatava protsessi eesmärk on vältida seda tüüpi tasakaalustamatust.

STRESSITESTID

Jaotus valuutade kaupa				
31.12.2016	EUR	USD	Muu	Kokku
Varad				
Laenud krediitiasutustele	54	23	61	138
Laenud klientidele	6 804	18	0	6 822
Intressikandvad väärtpaberid	209	222	32	463
Muud liigitamata varad	2 776	29	5	2 810
Kokku	9 843	292	98	10 233
Kohustused ja omakapital				
Võlgnevus krediitiasutustele	93	20	10	123
Võlgnevus klientidele: hoiused ja laenud	6 851	806	118	7 775
Emiteeritud võlakirjad ja allutatud kohustused	1	0	0	1
Muud liigitamata kohustused	650	45	3	698
Omakapital	1 636	0	0	1 636
Kokku	9 231	871	131	10 233
Bilansiväline nominaalne netopositsioon	-621	581	34	-6
Netopositsioon valuutas	-9	2	1	-6

Jaotus valuutade kaupa				
31.12.2015	EUR	USD	Muu	Kokku
Varad				
Laenud krediitiasutustele	37	14	73	124
Laenud klientidele	6 404	59	0	6 463
Intressikandvad väärtpaberid	307	1	11	319
Muud liigitamata varad	2 749	31	4	2 784
Kokku	9 497	105	88	9 690
Kohustused ja omakapital				
Võlgnevus krediitiasutustele	145	13	4	162
Võlgnevus klientidele: hoiused ja laenud	6 156	1 020	156	7 332
Emiteeritud võlakirjad ja allutatud kohustused	1	0	0	1
Muud liigitamata kohustused	592	37	6	635
Omakapital	1 560	0	0	1 560
Kokku	8 454	1 070	166	9 690
Bilansiväline nominaalne netopositsioon	-1 050	965	80	-5
Netopositsioon valuutas	-7	0	2	-5

Väärtuse muutus, kui turu intressimäär tõuseb ühe protsendipunkti võrra

Mõju varade ja kohustuste (sealhulgas tuletisinstrumentide) väärtusele, kui turu intressimäärad tõusevad ühe protsendipunkti võrra (+1%).

2016	< 3 kuud	3-6 kuud	6-12 kuud	1-2 aastat	2-3 aastat	3-4 aastat	4-5 aastat	5-10 aastat	> 10 aastat	Kokku
EUR	-7.9	-5.6	1.1	-1.6	-1.5	-0.1	0.2	-1.2	-0.5	-17.1
Muu	-0.5	0.1	0.3	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-0.1
Kokku	-8.4	-5.5	1.4	-1.6	-1.5	-0.1	0.2	-1.2	-0.5	-17.2
Sealhulgas mõju õiglasel väärtuses muutusega läbi kasumiaruande kajastatavatele finantsinstrumentidele										
EUR	-0.2	-0.6	0.9	0.6	1.0	3.2	1.3	0.0	0.0	6.2
Muu	-0.7	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-0.7
Kokku	-0.9	-0.6	0.9	0.6	1.0	3.2	1.3	0.0	0.0	5.5

2015	< 3 kuud	3-6 kuud	6-12 kuud	1-2 aastat	2-3 aastat	3-4 aastat	4-5 aastat	5-10 aastat	> 10 aastat	Kokku
EUR	-7.7	-5.0	1.5	-0.3	-0.9	-1.5	-0.8	-0.1	-0.4	-15.2
Muu	0.0	0.1	0.2	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.3
Kokku	-7.7	-4.9	1.7	-0.3	-0.9	-1.5	-0.8	-0.1	-0.4	-14.9

Sealhulgas mõju õiglasel väärtuses muutusega läbi kasumiaruande kajastatavatele finantsinstrumentidele										
EUR	-0.3	0.0	0.6	1.7	0.8	0.0	0.1	0.0	0.0	2.9
Muu	-0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-0.1
Kokku	-0.4	0.0	0.6	1.7	0.8	0.0	0.1	0.0	0.0	2.8

Tähtajaline struktuur

Tähtajalise struktuuri tabelis on lepingutest tulenevad rahavood jaotatud kokkulepitud lõpptähtpäevani jäänud maksetähtaegade alusel. Laenu klientidele on jaotatud maksegraafiku alusel. Kohustused, mille tagasimakse kuupäev võib sõltuda erinevatest asjaoludest, on jaotatud vastavalt kõige varasemale kuupäevale, millal tagasimakset võidakse nõuda.

Järelejäänud tähtaeg 2016	Lepingulised rahavood						Täht- ajatu	Kokku
	Nõudmisel maksmisele kuuluv	<3 kuud	3 kuud- 1 aasta	1- 5 aastat	5 - 10 aastat	> 10 aastat		
Varad								
Raha ja nõuded keskpankadele	2 295							2 295
Riikide võlakirjad ja muud keskpankades refinantseeritavad võlakirjad		2	3	86	14	4		109
Laenu krediidiasutustele	68	55	15					138
Laenu klientidele		375	1 035	3 059	1 004	1 349		6 822
Võlakirjad ja muud intressikandvad väärtpaberid		88	82	180	4			354
Fondiosakud, mille investeerimisrisk on klientidel							372	372
Aktsiad ja osalused							11	11
Tuletisinstrumentid		5	6	6	5			22
Immateriaalne põhivara							1	1
Materiaalne põhivara							20	20
Muud varad		79	7	2			1	89
Kokku	2 363	604	1 148	3 333	1 027	1 353	405	10 233
Kohustused ja omakapital								
Võlgnevus krediidiasutustele	44	1	68	10				123
Võlgnevus klientidele: hoiused ja laenu	6 504	502	696	53	15	4		7 774
Emiteeritud võlakirjad					1			1
Finantskohustused, mille investeerimisrisk on klientidel		6	10	32	54	112	193	407
Tuletisinstrumentid		10	6	8	4			28
Muud kohustused		124	55	52	19	14		264
Omakapital							1 636	1 636
Kokku	6 548	643	835	155	93	130	1 829	10 233

Järelejäänud tähtaeg 2015	Lepingulised rahavood						Täht- ajatu	Kokku
	Nõudmisel maksmisele kuuluv	<3 kuud	3 kuud- 1 aasta	1-5 aastat	5-10 aastat	> 10 aastat		
Varad								
Raha ja nõuded keskpankadele	2 326							2 326
Riikide võlakirjad ja muud keskpankades refinantseeritavad võlakirjad		14		31	21	8		74
Laenud krediitiasutustele	94	22	7	1				124
Laenud klientidele		397	955	2 875	942	1 294		6 463
Võlakirjad ja muud intressikandvad väärtpaberid		48	48	139	10			245
Fondiosakud, mille investeerimisrisk on klientidel							322	322
Aktsiad ja osalused							7	7
Tuletisinstrumentid		14	10	8	4			36
Immateriaalne põhivara							2	2
Materiaalne põhivara							20	20
Muud varad		64	6	1				71
Kokku	2 420	559	1 026	3 055	977	1 302	351	9 690
Kohustused ja omakapital								
Võlgnevus krediitiasutustele	26	3	54	77	2			162
Võlgnevus klientidele: hoiused ja laenud	6 069	492	702	47	16	6		7 332
Emiteeritud võlakirjad						1		1
Finantskohustused, mille investeerimisrisk on klientidel		4	8	35	46	95	167	355
Tuletisinstrumentid		13	9	13	4			39
Muud kohustused		85	69	50	22	15		241
Omakapital							1 560	1 560
Kokku	6 095	597	842	222	91	116	1 727	9 690

Tundlikkuse analüüs	Muutus	2016	2015
Puhas intressitul, 12 kuud			
Intressimäärade tõus, stsenaarium 1	+ 1 %	52.7	58.7
Intressimäärade langus, stsenaarium 1	- 1 %	-41.5	-64.0
Intressimäärade tõus, stsenaarium 2	+ 1 %	52.7	58.7
Intressimäärade langus, stsenaarium 2	- 1 %	-5.0	-28.5
Väärtuse muutus			
Turu intressimäär	+ 1 %	5.5	2.6
	- 1 %	-5.9	-2.7
Aktsiahinnad	+10%	0.0	0.0
	-10%	0.0	0.0
Vahetuskursid	+5%	0.1	0.0
	-5%	-0.1	0.0

Netointressitul (NII) tundlikkuse arvutus hõlmab kõiki bilansisiseseid ja -väliseid intressikandvaid varasid ja kohustusi, mis on lepingulisel tasandil pangaportfellis. Tegu on pangapäevade vahel intressikõverat paralleelselt nihutades tehtava statistilise analüüsiga, mis illustreerib nihke poolt netointressitulule avalduvat mõju 12 kuu pikkusel perioodil. Nende varade ja kohustuste puhul, mille tähtaeg 12 kuu jooksul saabub, eeldatakse, et sama intressimäär ja mahuga lepinguline suhe jätkub +/- nihke. Kohandatud intressimääraga varade intressimäär loetakse ülejäänud 12-kuulise perioodi vältel konstantseks. Tundlikkuse arvutuses võetakse arvesse ujuva intressimääraga varade lepingulisi baasintressimäära alampiire. Positiivse nihke puhul eeldatakse, et arvelduskontode elastsus on 0% (st tasutav intress ei muutu), samas kui kõigi teiste hoiuste elastsus turuintressimäära suhtes on 100% (st tasutav intress muutub täies mahus). Negatiivse nihke puhul eeldatakse, et kõik hoiused on 100% elastsed kuni neile määratud alampiirideni. Negatiivse nihke stsenaariumite puhul rakendatakse hoiuste lepinguliste intressimääradele alampiiri:

Stsenaarium 1: kõikide klientide hoiuste puhul on lepingulise intressimäära alampiir 0%.

Stsenaarium 2: eraisikute hoiuste puhul on lepingulise intressimäära alampiir 0%.

OPERATSIOONIRISK

MÕISTE

Operatsiooniriskiks nimetatakse riski kahjude tekkeks ebapiisavate või ebaõnnestunud sisemiste protsesside või menetluste, inimlike vigade, süsteemitorgete või väliste sündmuste tõttu. See definitsioon hõlmab õigusriski ja inforiski.

RISKIJUHTIMINE

Grupi riskijuhtimisosakond (Risk Control) vastutab operatsiooniriski kogu Gruppi hõlmava ühetaolise mõõtmise ja aruandluse eest. Kõigis suurtes äriüksustes analüüsitakse riskitaset vähemalt kord aastas ning sellest antakse aru äriüksuse juhatusele ja nõukogule ning Grupi riskijuhtimise osakonnale ja juhtkomiteele.

RISKIHINDAMINE

Kõik Grupi olulised struktuuriüksused hindavad oma igapäevase äritegevusega kaasnevat operatsiooniriski ühiste meetoditega. Need meetodid, mida kasutatakse pidevalt kõigi Grupi põhiprotsesside hindamiseks, hõlmavad riskide tuvastamist, meetmete kavandamist ja riskide realiseerumise seiret, et neile reageerida.

JUHTUMITELE REAGEERIMINE

Grupp on kehtestanud menetlused ja süsteimid juhtumitele reageerimiseks, aruandluseks ja jätkumeetmete võtmiseks. Riskijuhtimisosakond toetab ärivaldkondi aruandluses, analüüsimises ja tegevuskavade koostamises, et tagada juhtumi aluspõhjuste tuvastamine ja sobilike meetmete võtmine. Operatsiooniriskiga seotud juhtumite ja kaasnevate kahjude aruandlus edastatakse edasiseks analüüsimiseks kesksesse andmebaasi.

UUTE TOODETE HEAKSIITMISE PROTSESSID

Grupis on kasutusel grupiülene uute toodete heakskiitmise (New Product Approval, NPA) protsess, mis hõlmab kõiki uusi ja/või muudetud tooteid, teenuseid, tegevusi, protsesse ja/või süsteeme, aga ka olulisi operatsioonilisi ja/või organisatsioonilisi muudatusi. Selle eesmärk on tagada, et Grupp ei võtaks ette tegevusi, millega kaasneks ootamatud riskid, või siis tagada tuvastatud riskide juhitavus ja kontrollitavus vahetult protsessi raames. Lisaks võimaldab see protsess Grupil tagada uute ja/või muudetud toodete ja teenuste kvaliteeti.

CONTINUITY, CRISIS MANAGEMENT AND SECURITY

Grupp pingutab ennetavalt tõsiste juhtumite ärahoidmiseks ja/või tõsiste juhtumitega toimetuleku võime tugevdamiseks; sellisteks juhtumiteks on näiteks IT-teenuste häired, looduskatastroofid, häired finantsturgudel ja pandeemiad, mis võivad mõjutada Grupi suutlikkust tooteid ja teenuste pakkumist jätkata.

Turvalisuse, talitluspidevuse, juhtumitele reageerimise ja kriisijuhtimise põhimõtted on määratletud Grupi tasandi raamistikus. Grupi tasandi kriisijuhtimistim vastutab kriisijuhtimise, koordineerimise ja teavitustöö eest koostöös kohalike kriisijuhtimistimidega. Ettevõtte, aga ka riigi ja ühiskonna toimimise jaoks oluliste tegevuste ja teenuste jaoks on loodud talitluspidevuse kavad. Need kavad kirjeldavad Grupi talitlemist tõsiste häirete korral. Grupi talitluspidevuse ja kriisijuhtimise mudelid põhinevad rahvusvahelisel standardil ISO/IEC ISO 22301:2012 Societal security – Business continuity management systems (Ühiskondlik turvalisus – talitluspidevuse juhtimissüsteemid). Lisaks on Grupi tegevuse olulised osad kaitstud kindlustuspoliisidega, mille rõhuasetus on katastroofikaitsel.

INFORISK

Grupis kehtivad infoturvet reguleerivad sise-eeskirjad. Nende jõupingutuste tugevdamiseks vaadatakse praegu asjaomaseid protsesse ja lähenemisi üle, et panga infoturbe juhtimissüsteemi täiustada ja täiendada.

VASTAVUSRISK

MÕISTE

Vastavusrisk tähendab riski, et pank ei pea seaduste, reeglite või (ettevõttesisestest ja/või -välistest) eeskirjade rikkumise tõttu kinni standarditest ja käitumisest, mida välised osapooled ootavad.

FUNKTSIOON

Grupi sisereeglite hulka kuuluvad ka vastavusriski juhtimise reeglid, mille keskseks osaks on vastavuspoliitika. Reeglite eesmärk on tagada, et Grupp järgib alati neid kvaliteedinõudeid ja käitumisnorme, mida kliendid ja regulaatorid eeldavad.

ULATUS

Vastavuskontrolli meeskond jälgib äritegevust regulaarsete ja ühekordsete kontrollide abil, korraldab koolitusi, tuge ja nõustamist, on kaasatud äririskide hindamisse ning uute toodete ja teenuste väljatöötamise, osaleb rahapesu tõkestamise ja riiklikest õigusaktidest tulenevate sanktsioonide haldamisega seotud seaduste kohaldamises

ning suhtleb järelevalveasutustega. Grupp lähtub Euroopa Liidu õigusaktides sätestatud rahapesu ja terrorismi rahastamise mõistetest. Rahapesu tõkestamise tegevust reguleerib vastav sisemine poliitika. Rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamiseks ning rahvusvaheliste sanktsioonide täitmiseks on Grupil pädevad töötajad ning vajalikud kontrolli- ja seiresüsteemid.

RISKIDE MINIMEERIMINE

Rahapesuvastase õigusliku raamistiku üheks põhimõtteks on riskiteguripõhine lähenemine: tuleb tuvastada, mõista ja hinnata rahapesu ja terrorismi rahastamise riske ning võtta asjakohaseid, piisavaid ja proportsionaalseid meetmeid nende vähendamiseks kooskõlas riski tõsidusega. Oleme loonud tuvastatud riskidele kohased menetluskorrad ja protsessid. Maksete jälgimisel hindame pidevalt rahapesu ja terrorismi rahastamisega seotud peamisi riske. Pingutame järjekindlalt nende riskide minimeerimiseks, jälgides pidevalt tehinguid, kontrollides klientide lisamist sanktsiooninimekirjadesse ja järgides „tunne oma klienti“ põhimõtteid.

Uuendasime oma huvide konflikte puudutavaid eeskirju. Korruptsiooni tõkestamise alase tegevusest on saanud panga äriprotsesside, laenuaotluste hindamise, maksevoogude korraldamise ja tarneahelat puudutavate ning investeerimisotsuste tegemise lahutamatu osa. Selles töös on oluline roll töötajate koolitamisel. Kõiki töötajaid koolitatakse ettevõtteväliste tööülesannete täitmisel kehtiva aruandlus- ja juhtimisprotsessi osas siseartiklite, igapäevaste teavituste ja nõustamiste toel. Ettevõtteväliste tööülesannete täitmisega seotud tegelike ja potentsiaalsete huvide konfliktide tuvastamiseks ja juhtimiseks on loodud IT-süsteem. Vähemalt kord aastas, panka tööle asumisel ja tööülesannete muutmisel täidetakse majanduslike huvide deklaratsioon, mida hindavad töötaja ülemused. Pettuste õigeaegne tuvastamine ja lahendamine on Swedbanki jaoks oluline. Seetõttu täiustasime ja kooskõlastasime aasta jooksul ettevõttesisest rikkumistest teatamise korda, mis võimaldab töötajatel ettevõttesisestest või -välistest eeskirjade rikkumisest anonüümselt teatada.

KINDLUSTUSRISK

MÕISTE

Kindlustusriskiks nimetatakse riski väärtuse muutumiseks tegelike ja prognoositud kindlustuskulude erinevuse tõttu. Teisisõnu tähendab see riski, et tegelik tulemus erineb prognoositud tulemusest, näiteks eluea, suremuse, haigestumuse või nõuete esitamise sageduse poolest. See hõlmab kuluriski, st riski, et halduskulud ja kindlustusmüügi vahendustasud ületavad kindlustusmaksete arvutamise aluseks võetud kuluhinnanguid.

Elukindlustuse müümisega kaasnevad suremusrisk, haigestumusrisk, kulurisk ja lõpetamiskulud ehk risk, et oodatust suurem osa kindlustuslepinguid lõpetatakse ennetähtaegselt.

Vara- ja kahjukindlustuse risk hõlmab riski, et eeloleva aasta kindlustustulemus on tavatult ebasoodne ja et varasemate nõuete lõplikud maksed osutuvad oodatust kallimateks.

Riskijuhtimine

Enne elukindlustuspoliisi sõlmimist peab kindlustatav läbima riskihindamise. Selle eesmärk on hinnata, kas kindlustatava tervislik seisund võimaldab teda kindlustada. Lisaks peab soovivat kindlustuspoliisi vastama kindlustusvõtja kindlustusvajadustele. Riskisumma täiendavaks piiramiseks kindlustab ettevõtte osa oma kindlustusriiskidest edasi.

Grupi kindlustusharu pakub laia valikut tooteid ning tegutseb kolme Balti riigi turul (elukindlustus, varakindlustus ja kahjude kindlustus), mis võimaldab kindlustusrisiki turgude, toodete, vanuserühmade ja sugude lõikes hajutada.

Kindlustuslepingud on koostatud nii, et kindlustusmakse summat ja kindlustustingimusi saaks kord aastas muuta, mis tähendab, et ettevõtte saab vajadusel näiteks oma kindlustusmakseid ja -tingimusi haigestumuse kiiretele muutustele kohandada.

Kindlustusmaksete suurus põhineb eeldustel eluea, suremuse, haigestumuse ja kindlustusnõuete esitamise sageduse kohta, aga ka kindlustussündmuste hinnangulise kulukuse kohta. Eelduste valikus mängivad kriitilist rolli kogemused statistilise materjali kujul ja tulevikuprognoosid.

Riskisumma ja riski mõõtmine

Tegelike tulemuste ja ülalnimetatud eelduste erinevusest tekib elukindlustustegevuse riskitulemus. Kindlustusrisiki mõõtmiseks rakendatakse kindlustusandja bilansile, kasumiaruandele ja omakapitalile üheaastase horisondiga ja kindla usaldatavustasemega stressitegureid.

Viimase riskihindamise kohaselt on kõige olulisemateks riskideks lõpetamiskulud, kulurisk ja katastroofirisk ehk üksikisikust tulenev põhjustatud suure kahju risk.

Vara- ja kahjukindlustus moodustab praegu Grupi kogu kindlustustegevusest väikese osa. Lepingute uuendamine kord aastas võimaldab kindlustusrisike piirata, kuna hinnakujundust saab järgnevas aastaks kohandada. Vara- ja kahjukindlustuse puhul arvutatakse

kindlustusrisiki mõõtmiseks nõuete ja kindlustusmaksete suhe toodete ja riikide kaupa.

Kindlustusriskist tulenev kapitalinõue

Maksevõimelisus (solventsus) iseloomustab kindlustusandja finantsseisundit ja tugevust. Eesmärk on hinnata, kui suurt kapitalipuhvrit kindlustusandja vajab, et täita klientide ees võetud kohustusi kooskõlas kindlustuslepingute tingimustega. Kindlustusandja võtab ka tururiski. Tema kapitalipuhver on mõeldud kõigi riskide katmiseks.

Alates 2016. aasta 1. jaanuarist arvutatakse kindlustusandjate maksevõimelisuse nõudeid uute eeskirjade järgi (direktiiv Solventsus II). Regulaatiivse kapitali (omavahendid, OV) arvutamiseks määratakse kindlustusandja tulevaste rahavoogude ja kapitalinõude (solventsuskapitalinõue, SKN) turuväärtus, rakendades OV-le mitmesugustes stsenaariumites stressitegureid. Arvutatakse solventsuskordaja ehk OV/SKN. Reeglite muutumise tõttu ei ole uued maksevõimelisuse nõuded otseselt võrreldavad eelmise aasta omadega, mille arvutamisel lähtuti vanadest reeglitest (direktiiv Solventsus I).

Balti elukindlustusoperatsioonide (Swedbank Life Insurance SE) kapitalibaas oli 31. detsembri 2016 seisuga 141,3 miljonit eurot. Solventsuskordaja oli 1,78. Varem kehtinud reeglite alusel arvutatud solventsuskordaja 31. detsembri 2015 seisuga oli 1,56.

Balti vara- ja kahjukindlustusoperatsioonide (Swedbank P&C Insurance AS) kapitalibaas oli 31. detsembri 2016 seisuga 35,2 miljonit eurot ja solventsuskordaja oli 1,76. Varem kehtinud reeglite alusel arvutatud solventsuskordaja 31. detsembri 2015 seisuga oli 1,91.

5 Kapital

SISEMINE KAPITALI ADEKVAATSUSE HINDAMINE

Eesmärk

Sisemise kapitali adekvaatsuse hindamise protsessi (ICAAP) eesmärk on tagada, et Swedbanki Grupp ja tema tütarettevõtte on riske arvestades ning tegevuse jätkamiseks ja arendamiseks piisavalt kapitaliseeritud.

Mõõtmine

Swedbank koostab ja dokumenteerib oma kapitalivajaduse hindamise meetodeid ja protsesse ise. Sisemises kapitali adekvaatsuse hindamises võetakse arvesse kõiki Swedbanki Grupis esinevaid asjaomaseid riske. Lisaks 1. samba riskidele jälgitakse ka kapitalialalduseta riske, näiteks äririski, likviidsusrisi ja strateegilist riski. Swedbanki Grupis on tuvastatud järgmised olulised riskid.

Riskitüübid vastavalt ICAAP-i protsessile

Riskitüüp	1. sammas	2. sammas
Kapitali allokeeritakse	Toetab arvutatud kapitalivajadust?	
Krediidirisk	Jah	Jah
Kontsentratsioonirisk	Jah ¹	Jah
Tururisk	Jah	Jah
Tururisk: intressimäära risk pangaportfellis	Ei	Jah
Operatsioonirisk	Jah	Jah
Kindlustusrisk	Jah ²	Jah ³
Töölt lahkumise järel makstavate hüvitiste risk ⁴	Ei	Jah
Strateegiline risk: äriplaanid	Ei	Jah
Strateegiline risk: projektid ja soetamised	Ei	Jah, ühekordse lisatud summana
Kapitali ei allokeerita	Tuvastatud ja maandatud?	
Mainerisk	Ei	Jah
Likviidsusrisk ⁵	Ei	ILAAP
Strateegiline risk: otsuste tegemise risk	Ei	Jah

¹ Baseli valemid on kalibreeritud nii, et need hõlmavad sektoripõhist ja geograafilist kontsentratsiooniriski, st 1. samba nõue hõlmab suurt osa kontsentratsiooniriskist.

² Osalus kindlustusandjates lahutatakse kapitalist, misjärel sooritatakse hindamine, tegemaks kindlaks, kas investeeritud kapital on panga ICAAP-s rakendatud musta stsenaariumi arvestades piisav.

³ Swedbanki Gruppi kuuluvad kindlustusandjad teevad oma riskide ja maksevõime hindamist (ORSA). ORSA protsessi eesmärk on (kvalitatiivselt ja kvantitatiivselt) hinnata oma riske ja maksevõimet.

⁴ Töösuhtejärgsete hüvitistega seotud riskid on olulised Swedbanki Grupile tervikuna, kuid mitte Swedbank AS-ile (Eestis).

⁵ Likviidsusvajadusi hinnatakse kord aastas ettevõttesiseses likviidsuse adekvaatsuse hindamisprotsessis (ILAAP).

2016. aasta stressistsenaariumite kirjeldus

ICAAP-i raames viiakse läbi makromajanduslikke stsenaariumipõhiseid stressteste, millega tehakse kindlaks, kas kapitali suudetakse hoida rahuldaval tasemel kogu stsenaariumi vältel. 2016. aasta ICAAP-i negatiivse stsenaariumi järgselt langeb Rootsi tarbijate ja ettevõtjate majanduslik kindlustunne, mida võimendavad geopoliitilised pinged Euroopa ja Venemaa vahel, suurenenud sissetõrje, aga ka lahendamata struktuursed majanduslikud probleemid Lõuna-Euroopas. Rootsis langevad eluasemete hinnad stsenaariumi vaates 31% ja Rootsi SKP muutus pöördub negatiivseks. Rootsi pankade rahastamiskulude kasv sunnib panku piirama uute laenuvõtjate väljastamist ning veelgi karmistama laenuandmise kriteeriume. Balti riike mõjutavad kaubavahetuse vähenemine Rootsi ja pankade rangemad finantseerimistingimused. Laenukasvu vähenemisega kaasneb eluasemete hindade, aga ka tarbimise ja investeeringute langus. Suurenenud geopoliitilised pinged viivad Balti riigid majanduslikku langusesse. Piirkondlikku surutist võimendab globaalne šokk, mis viib SKP langusesse kõigil Swedbanki koduturgudel.

2016. aasta ICAAP-i tulemused näitavad nii Swedbanki Grupi kui ka tema Balti tütarettevõtete, sh Swedbank AS-i (Eesti) tugevat vastupidavust kogu stsenaariumi vältel, isegi kõrgeima stressitasemega aastatel, ning seda, et regulatiivseid nõudeid suudetakse täita igal stsenaariumi aastal kolme-aastases vaates.

KAPITALI ADEKVAATSUSE ANALÜÜS

Kapitali adekvaatsuse nõue on õigusaktides sätestatud nõue, kui palju kapitali peab pangal olema sõltuvalt panga võetavatest riskidest (regulatiivne kapital). Grupi kapitali adekvaatsuse nõue põhineb ELi kapitalinõuete määruel (CRR), olles täpsemalt piiratud CRR-i Basel I alampiiriga.

Kapitalinõuete määruel raames peab panga kogukapital olema võrdne vähemalt krediidi-, turu- ja operatsiooniriski kapitalinõuete summaga, sealhulgas kapitalipuhvrid ja potentsiaalsed 2. samba lisakapitalinõuded. Swedbank Eesti miinimumkapitalinõueteks on esmaste omavahendite (Tier 1) suhtarv (so esmased omavahendid (Tier 1) võrrelduna koguriskipositsiooniga) 12,2% ja kogukapitali adekvaatsuse suhtarv (so omavahendid kokku võrrelduna kogu riski positsiooniga) 15,7%. Kaitsemehhanismina peab Swedbank Eesti lisaks vastama Basel I alampiirile, st omavahendid peavad moodustama vähemalt 80% Basel I kapitalinõudest. 2016. aasta 31. Detsembril olid Swedbank Eesti nii esmaste

omavahendite (Tier 1) suhtarv kui kogukapitali adekvaatsuse suhtarv 38,3% (2015. aasta 31. detsembril 38,4%). 2016. aasta lõpus ületas tegelik kogukapital Basel I alampiirist tulenevat kapitalinõuet 1081 miljoni euro võrra. Seega on Swedbank Eesti kapitaliseeritud tugevalt üle kapitalinõuete ja Basel I alampiiri. 2016. aasta lõpus oli Swedbank Eesti finantsvõimenduse määr 14,1% (2015. aasta lõpus 13,1%). Täiendav info on avalikustatud 3. samba (Pillar 3) raportist Swedbanki Grupi veebilehel (www.swedbank.com).

2016. aasta järelevalve- ja hindamisprotsessis (SREP) leiti, et Swedbank Eesti on piisavalt kapitaliseeritud ja suudab ka edaspidi täita regulatiivseid kapitalinõudeid.

Täiendav info Swedbank Eesti kapitaliadekvaatsuse kohta on avalikustatud kolmanda samba (Pillar 3) riski juhtimise ja kapitaliadekvaatsuse 2016. aasta raportist Swedbank Grupi veebilehel (www.swedbank.com).

Kapitali adekvaatsus	Konsolideeritud tulemus	
	2016	2015
Esimese taseme põhiomavahendid (CET1 kapital)	1 443	1 374
Täiendavad esimese taseme omavahendid	0	0
Esimese taseme omavahendid (Tier 1 kapital)	1 443	1 374
Teise taseme omavahendid (Tier 2 kapital)	0	0
Omavahendid kokku	1 443	1 374
Koguriskipositsioon	3 765	3 542
Esimese taseme põhiomavahendite (CET1) suhtarv, %	38.3%	38.8%
Esimese taseme omavahendite (Tier 1) suhtarv, %	38.3%	38.8%
Koguomavahendite suhtarv, %	38.3%	38.8%

Kapitali adekvaatsus	Konsolideeritud tulemus	
	2016	2015
Grupi omakapital bilansis	1 445	1 373
Kindlustusettevõtete dekonsolideerimine	24	27
Täiendavad väärtuse korrigeerimised ¹⁾	-2	-1
Immateriaalsed varad peale edasilükkunud tulumaksu kohustusi	-1	-2
Sisereitingute meetodi järgne eraldiste puudujääk oodatava kahjuga võrreldes	-23	-23
Esimese taseme põhiomavahendid (CET1 kapital)	1 443	1 374
Täiendavad esimese taseme omavahendid	0	0
Esimese taseme omavahendid (Tier 1 kapital)	1 443	1 374
Teise taseme omavahendid (Tier 2 kapital)	0	0
Omavahendid kokku	1 443	1 374
Krediidiriskide miinimumkapitalinõuded, standardmeetod	41	34
Krediidiriskide miinimumkapitalinõuded, sisereitingute meetod	224	212
Tururiskide miinimumkapitalinõuded	0	1
Kauplemisportfell	0	1
sellest muud riskid peale VaR-i ja SVaR-i	0	1
Operatsiooniriskide miinimumkapitalinõuded	36	36
Miinimumkapitalinõuded kokku ²⁾	301	284
Krediidiriskide riskiga kaalutud varad	3 302	3 076
Koguriskipositsioon tururiski puhul	6	9
Koguriskipositsioon krediidi väärtuse korrigeerimise (CVA) puhul	2	5
Koguriskipositsioon operatsiooniriski puhul	455	452
Koguriskipositsioon	3 765	3 542
Esimese taseme põhiomavahendite (CET1) suhtarv, %	38.3%	38.8%
Esimese taseme omavahendite (Tier 1) suhtarv, %	38.3%	38.8%
Koguomavahendite suhtarv, %	38.3%	38.8%

Kapitalinõuded ³⁾ , %	Konsolideeritud tulemus	
	2016	2015
Esimese taseme põhiomavahendite (CET1 kapitali) nõuded koos puhvritega	12.2%	12.0%
sealhulgas CET1 miinimumkapitali nõue	4.5%	4.5%
sealhulgas kapitali säilitamise puhver	2.5%	2.5%
sealhulgas süsteemse riski puhver	1.0%	2.0%
sealhulgas muu süsteemselt olulise ettevõtja puhver	2.0%	N/A
Teise samba (Pillar 2) omavahendite kulu ⁴⁾	2.2%	3.0%
Teise samba (Pillar 2) omavahendite nõue	1.2%	N/A
Teise samba (Pillar 2) omavahendite prognoositav tase	1.0%	N/A
Esimese taseme (Tier 1) täiendavate omavahendite miinimumkapitalinõue ⁵⁾	1.5%	1.5%
Teise taseme (Tier 2) miinimumkapitalinõue ⁶⁾	2.0%	2.0%
Kapitalinõuded kokku	15.7%	15.5%

Basel I tasandi kapitali adekvaatsus	Konsolideeritud tulemus	
	2016	2015
Basel I 80% tasandi kapitalinõue	385	366
Basel III omavahendid korrigeerituna Basel I tasandi reeglitega	1 466	1 397
Omavahendite ülejääk võrreldes Basel I 80% tasandiga	1 081	1 031

¹⁾ EBA usaldusväärsuse hindamise tehniliste standardite rakendamisest tulenev korrektsioon. Nende standardite eesmärk on määrata õiglaselt väärtuses hinnatud positsioonide usaldusväärne hindamine.

²⁾ Esimese samba (Pillar 1) miinimumkapitalinõuded, so 8%

³⁾ Teise samba (Pillar 2) tasu tugineb 29. septembril 2016. aastal vastu võetud Euroopa Keskpanka otsusel, millega kehtestati usaldusväärsuse nõue Swedbank AS jaoks. Puhvrid on määratud vastavalt krediitiasutuste seadusele ja Eesti Panga määrusele.

⁴⁾ Teise samba (Pillar 2) struktuuri muudeti 2016. aastal järelevalve ja hindamisprotsessi (Supervisory Review and Evaluation Process (SREP)) raames. Teise samba (Pillar 2) kapitalinõue jaguneb kaheks: teise samba (Pillar 2) omavahendite nõue 1.2% ja teise samba (Pillar 2) omavahendite prognoositav tase 1%.

⁵⁾ See on osa esimese samba (Pillar 1) miinimumkapitalinõudest, so 8%. AT 1 mõju miinimumkapitalinõude täitmisele ei saa ületada piirmäära, so 1.5%.

⁶⁾ See on osa esimese samba (Pillar 1) miinimumkapitalinõudest, so 8%. Täiendavate esimese taseme omavahendite (Tier 2 kapital) mõju ei saa ületada piirmäära, so 2.0%.

6 Puhas intressitulu

	2016				2015			
	Keskm. jääk	Intressi-tulu	Intressi-kulu	Aasta keskm. intressi-määr, %	Keskm. jääk	Intressi-tulu	Intressi-kulu	Aasta keskm. intressi-määr, %
Nõuded keskpankadele	2 072		7.5	-0.4	1 260		2.0	-0.2
Laenud krediitiasutustele	342	2.7	0.2	0.7	1 141	3.5	0.6	0.3
Laenud klientidele	6 669	203.9		3.1	6 354	203.4		3.2
Intressikandvad väärtpaberid	426	6.8		1.6	405	6.5		1.6
Intressikandvad varad kokku	9 509	213.4	7.7	2.2	9 160	213.4	2.6	2.3
Tuletisinstrumentid	29	2.7			31	-2.5		
Muud varad	453				424			
Varad kokku	9 991	216.1	7.7	2.1	9 615	210.9	2.6	2.2
Võlgnevus krediitiasutustele	172	0.1	2.0	1.2	224		2.6	1.2
Võlgnevus klientidele: hoiused ja laenud	7 589		8.3	0.1	6 891		14.4	0.2
sh hoiuste garantiitasud			3.8				7.3	
Emiteeritud võlakirjad	1				1		0.0	0.0
Intressikandvad kohustused	7 762	0.1	10.3	0.1	7 116	0.0	17.0	0.2
Tuletisinstrumentid	31			0.0	36			0.0
Muud kohustused	619		2.3		714		3.0	
sh stabilisatsioonifond			2.3				3.0	
Kohustused kokku	8 412	0.1	12.6	0.1	7 866	0.0	20.0	0.3
Omakapital	1 579				1 749			
Kohustused ja omakapital kokku	9 991	0.1	12.6	0.1	9 615	0.0	20.0	0.2
Intressitulu kokku		216.2				210.9		
Intressikulu kokku			20.3				22.6	
Puhas intressitulu		195.9				188.3		
				2.0				2.1
Langenud väärtusega laenude intressitulu		0.2				0.4		
Intressikulude hulka arvestatud varade negatiivne tasu		7.7				2.6		

7 Puhas teenustasutulu

	2016	2015
Komisjoni- ja teenustasutulud		
Maksete töötlemine	20.1	18.2
Kaardid	47.7	49.4
Varahaldus	8.7	9.1
Elukindlustus	6.1	5.6
Vahendus	8.6	8.1
Laenutegevus	5.1	5.5
Garantiid	3.7	3.6
Hoiused	2.4	2.4
Varakindlustus	0.0	0.0
Muud komisjoni- ja teenustasutulud	1.1	1.0
Komisjoni- ja teenustasutulud kokku	103.5	102.9
Komisjoni- ja teenustasukulud		
Maksete töötlemine	-6.6	-6.2
Kaardid	-13.5	-14.3
Varahaldus	-0.1	0.0
Elukindlustus	-2.1	-2.2
Muud väärtpaberid	-2.6	-2.4
Muud komisjoni- ja teenustasukulud	-2.6	-2.0
Komisjoni- ja teenustasukulud kokku	-27.5	-27.1
Puhas teenustasutulu kokku	76.0	75.8

8 Puhastulu (-kulu) õiglasest väärtuses kajastatavatelt finantsinstrumentidelt

	2016	2015
Õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsinstrumentid		
Kauplemisportfell ja tuletisinstrumentid		
Aktsiad ja nendega seotud tuletisinstrumentid	1.0	0.4
sh dividendid	0.3	0.2
Intressikandvad instrumentid ja nendega seotud tuletisinstrumentid	-1.6	-3.2
Muud finantsinstrumentid	1.1	1.6
Kokku	0.5	-1.2
Õiglasest väärtuses kajastatavad riskimaandamisinstrumentid		
Riskimaandamisinstrumentid	2.3	1.8
Maandatava vara ümberhindlus	-2.3	-1.8
Kokku	0.0	0.0
Valuutakursside muutus	13.8	13.8
Kokku	14.3	12.6
Jaotus ärieesmärgi alusel		
Kauplemisega seotud tegevusvaldkondade finantsinstrumentid		
sh aktsiatega seotud	1.0	0.4
sh intressiga seotud	-1.6	-3.2
sh valuutaga seotud	13.8	13.8
sh muu	1.1	1.6
Kokku	14.3	12.6

9 Tulu kindlustustegevusest

	2016	2015
Kindlustuspreemiad		
Elukindlustus	33.0	30.4
sealhulgas laenukindlustus	9.7	8.9
sealhulgas muu kindlustus	23.3	21.5
Varakindlustus	65.3	54.8
Kokku	98.3	85.2
Kindlustustehnilised eraldised		
Elukindlustus	-13.9	-9.5
sealhulgas laenukindlustus	-1.0	-0.8
sealhulgas muu kindlustus	-12.9	-8.7
Varakindlustus	-42.9	-34.3
Kokku	-56.8	-43.8
Tulu kindlustustegevusest		
Elukindlustus	19.1	20.9
sealhulgas laenukindlustus	8.7	8.1
sealhulgas muu kindlustus	10.4	12.8
Varakindlustus	22.4	20.5
Kokku	41.5	41.4

10 Muud tulud

	2016	2015
Tulu kinnisvara tegevusvaldkonnast	0.2	0.2
IT-teenused	16.1	16.0
Grupisisesed teenused	5.1	17.0
Muud tegevustulud	5.4	9.6
Kokku	26.8	25.8

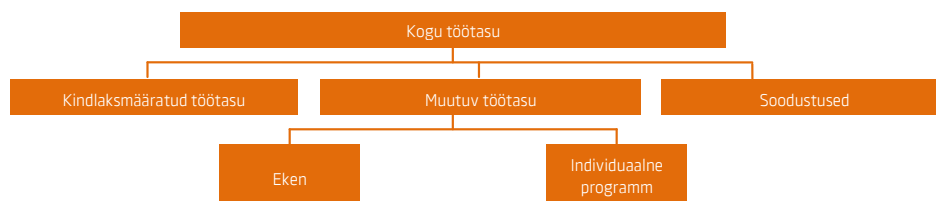
11 Personalikulud

	2016	2015
Palgad ja muud tasud	-50.6	-48.1
Tulemustasu	-4.7	-5.3
Sotsiaalkindlustusmaks	-17.5	-16.6
Koolituskulud	-1.1	-0.9
Muud personalikulud	-1.3	-1.0
Kokku	-75.2	-71.9
sh tulemustasu (koos maksudega)	-4.8	-5.4
sh koondamistasu (koos maksudega)	-0.5	-0.5
Koondamistasu saanute arv	55	61
Swedbank AS-i juhatuse palgad (sh maksud)	-0.9	-0.9
Swedbank AS-i juhatuse tulemustasu eraldised (sh maksud)	-0.2	-0.2
Töötajate arv perioodi lõpus (taandatuna täistööajale)	2 300	2 288
Perioodi keskmine töötajate arv (taandatuna täistööajale)	2 288	2 279

TÖÖTASUD SWEDBANK GRUPIS

Enamikul töötajatel on osa töötasust kindlaks määratud ja osa töötasust muutuv tasu, mis koos moodustavad kogu töötasu.

Kogu töötasu põhineb tööturu tingimustel ja on kujundatud nii, et saavutada mõistlik tasakaal töötasu muutuvate ja püsivate osade vahel.

Muutuva ja kindlaksmääratud töötasu suhe määratakse vastavalt kehtivale seadusandlusele ja see ei või kunagi ületada aktsionäride üldkoosoleku poolt vastu võetud ülempiiri ja/või kehtivate regulatsioonide nõudeid. Ühegi sellise töötaja, kelle tegevusel on oluline mõju Swedbank Grupi riskiprofiilile, muutuv töötasu ei tohi olla suurem kui kindlaksmääratud töötasu.

Täiendav info tasustamise põhimõtetest ja poliitikast on avaldatud Swedbanki Grupi veebilehel (www.swedbank.com) dokumendis "Information regarding the remuneration in Swedbank Group 2016" ja teistes seotud raportites.

KINDLAKSMÄÄRATUD TÖÖTASU

Kindlaksmääratud töötasu on kõikide töötajate kogu töötasu põhiosa. Kindlaksmääratud töötasu põhineb töötaja kohustustel ja kohaliku tööturu tingimustel.

MUUTUV TÖÖTASU OSA

Muutuv töötasu sõltub töötaja individuaalsest tulemusest, Swedbank Grupi kogutulemusest ja ärivaldkonna tulemusest. Muutuv töötasu põhineb asjakohastel, eelnevalt määratud ja mõõdetavatel kriteeriumidel, mis on kehtestatud eesmärgiga suurendada Swedbank Grupi pikaajalist väärtust. Muutuva töötasu osa jaotused sõltuvad positiivsest majanduslikust kasumist (tegevuskasum peale tulumaksu ja kapitalikulu mahaarvamist) vastavas ärivaldkonnas ja Swedbank Grupi tasanditel.

Aktsionäride üldkoosolekul vastu võetud põhimõtete alusel vaatab Swedbank Grupi Direktorite Nõukogu enamikku töötajatest puudutava muutuva töötasu osa üle. Swedbank Grupi Direktorite Nõukogu võib muutuva töötasu ära jätta, kui Swedbank Grupi finantspositsioon on oluliselt nõrgenenud või kui on suur risk, et see võib juhtuda või kui üksikisikute ebakohane tegevus on Swedbank Grupi (või mõne ärivaldkonna) tulemusi negatiivselt mõjutanud.

Swedbank Grupil on neli aktsiapõhist muutuva töötasu programmi. Eesti töötajad osalevad programmides 2013, 2014, 2015 ja 2016. Programm loetakse lõppenuks, kui aktsiad on töötajatele üle kantud. 2016. aastal kanti töötajatele üle 2012. aasta programmi aktsiad.

Programm 2016

Programmis 2016 on kaks osa:

- Üldine programm Eken, mis hõlmab põhimõtteliselt kõiki Grupi töötajaid ja seisneb edasilükatud töötasus Swedbank AB aktsiate kujul.
- Individuaalne programm, mis hõlmab Eestis 46 töötajat, ja seisneb sularahas maksetel ja edasilükatud töötasus aktsiate kujul.

Aktsiatepõhine töötasu sisaldab dividenditasu kolmeaastase edasilükkamise aja jooksul. Aktsiate saamise eeltingimuseks on kehtiv tööleping Swedbank Grupis.

Tulemustasuprogramm 2016 riskivõtjad/mitteriskivõtjad

	Riskivõtjad	Mitte-riskivõtjad	Kokku
Proгноositavad tulemustasud			
Rahaline tulemustasu	0.3	0.0	0.3
Aktsiad, 3 aastat edasi lükatud	0.6	3.3	3.9
Kokku	0.9	3.3	4.2
Töötajate arv	89	2068	2157

Riskivõtjatena käsitletakse tippjuhtkonda (sh juhatuse liikmeid), kontrollifunktsioonide eest vastutajaid, töötajaid, kellel on oluline mõju krediidiasutuse riskiprofiilile ja töötajaid, kelle tasu on võrdne juhatuse liikmetega või teiste riskivõtjatega.

Tulemustasuprogrammid 2011-2016

	2016	2015
Programm 2011		
Swedbank AB aktsiatena tasutava tulemustasu kulud		
Swedbank AB aktsiatena tasutava tulemustasuga seonduvad sotsiaalkindlustusmaksu kulud		
Sularahas tasutava tulemustasu kulud	-0.0	-0.1
Programm 2012		
Swedbank AB aktsiatena tasutava tulemustasu kulud	-0.3	-1.7
Sularahas tasutava tulemustasu kulud		
Programm 2013		
Swedbank AB aktsiatena tasutava tulemustasu kulud	-1.0	-1.1
Sularahas tasutava tulemustasu kulud		
Programm 2014		
Swedbank AB aktsiatena tasutava tulemustasu kulud	-1.4	-1.4
Sularahas tasutava tulemustasu kulud		
Programm 2015		
Swedbank AB aktsiatena tasutava tulemustasu kulud	-0.7	-0.8
Sularahas tasutava tulemustasu kulud	0.0	-0.3
Programm 2016		
Swedbank AB aktsiatena tasutava tulemustasu kulud	-1.1	0.0
Sularahas tasutava tulemustasu kulud	-0.3	0.0
Kulud kokku	-4.8	-5.4
Aktsiaõiguste arv, tuhandetes		
	2016	2015
Perioodi alguse jääk	1097	1107
Väljastatud	315	323
Tagasi arvestatud	-28	-36
Realiseeritud	-576	-297
Perioodi lõpu jääk	808	1097
Kaalutud keskmine aktsiaõiguse hind, SEK	220	142

Aktsiapõhiste maksete aruandlus

Aktsiapõhine makse jaotatakse töötajale aktsiaõiguse (tuleviku lihtaktsia) kujul. Aktsiapõhine makse perioodiseeritakse kogu iga programmi vältel, sest üleandmiseks on nõutav, et aktsiaõiguste omanik on arvelduspäeval töötaja. Iga programmi kestus hõlmab i) teenimise perioodi esimesel tulemus aastal, ii) eraldise tegemise ja edasilükkamise perioodi ja iii) arvelduspäeva ehk aktsiate lõplikku üleandmist osalejatele edasilükkamise perioodi lõppemisele ja aastaaruande avaldamisele järgneval aastal.

Esimesel tulemus aastal väljendatakse ja mõõdetakse tasu tulemussummale vastavas rahalises väärtuses. Seejärel väljendatakse tasu kuni arvelduspäevani aktsiaõiguste arvuna.

Iga programmi aktsiaõiguste hindamise aluseks on lihtaktsia hind hindamise kuupäeval, st päeval, kui ettevõtte ja tehingu vastaspool lepivad kokku lepingu tingimustes. Iga aktsiaõigus annab selle omanikule õiguse saada ühe lihtaktsia. Lisaks hüvitatakse dividendid, mis jääksid aktsiaõiguste alusel programmi kestel saamata. Aruandluses kajastatav iga programmi kulu võib muutuda kuni arvelduspäevani, kui muutub tulemustasu summa või kui aktsiaõigused kaotavad kehtivuse seoses töötaja lahkumisega Swedbank Grupist. Kajastatav kulu ei muutu aktsiaõiguste turuväärtuse muutumisel.

SOODUSTUSED

Soodustused hõlmavad kõikidele töötajatele kättesaadavat mitterahalist tasu, mis on osa tööandja väärtuspakkumisest.

12 Muud üldhalduskulud

	2016	2015
Kontorite halduskulud	-0.4	-0.9
Rendid	-11.3	-11.1
IT-kulud	-13.0	-13.4
Side- ja postikulud	-0.9	-1.0
Konsultatsioon	-0.4	-0.2
Töölähetused	-3.0	-2.3
Vastuvõtukulud	-0.9	-0.9
Kontoritarbed	-0.3	-0.7
Reklaam, suhtekorraldus, turundus	-3.5	-3.3
Valveteenused ja -vahendid	-1.1	-1.0
Hooldus	-0.4	-0.4
Muud halduskulud	-3.5	-3.3
Grupist ostetud teenused	-6.3	-4.3
Audiitorikulud	-0.3	-0.3
Mitmesugused tegevuskulud	-3.1	-2.6
Kokku	-48.4	-45.7

13 Kasutusrent

Katkestamatud kasutusrendilepingud	2016	2015
kuni 1 aasta	-5.8	-5.6
1 kuni 5 aastat	-5.2	-5.8
üle 5 aasta	-0.2	-0.2
Kokku	-11.2	-11.6

14 Materiaalse ja immateriaalse põhivara kulum

Kulum	2016	2015
Seadmed	-0.4	-0.4
Arvutid ja IT-seadmed	-3.0	-3.6
Hooned	-1.1	-1.0
Liisitud vara	-1.7	-2.5
Immateriaalne põhivara	-1.4	-2.1
Kokku	-7.6	-9.6

15 Laenukahjumid

	2016	2015
Individuaalselt mõõdetud kahjumi ootusega laenude allahindlus		
Perioodi allahindlus (allahindluse vähenemine)	-9.6	-7.5
Eelmiste perioodide allahindluse tühistamine	5.2	4.0
Homogeensete laenuühuste perioodi allahindlus	-7.4	-9.7
Homogeensete laenuühuste perioodi allahindluse vähenemine	13.0	11.7
Kokku	1.2	-1.5
Portfelliallahindlus laenudele, mis ei ole kahjumi ootusega	-4.5	-6.4
Mahakandmised		
Laenude mahakandmine	-10.5	-6.5
Eelmiste perioodide allahindluse kasutamine (allahindluse vähenemine mahakandmise arvel)	0.5	2.7
Mahakantud laenude sissenõudmise tulem	7.7	7.9
Kokku	-2.3	4.1
Potentsiaalsete kohustuste ja muude krediidiriskipositsioonide katteks moodustatud eraldised	-0.2	-0.2
Laenukahjumid	-5.8	-4.0

16 Tulumaks

	2016					2015
	Eesti	Läti	Maksu-määr, %	Leedu	Maksu-määr, %	Kokku
Kasum enne tulumaksu	199.9	4.6		13		217.5
Tulumaks dividendidelt	-24.3					-24.3
Välisriikide maksumäärade mõju		-0.7	15	-2.0	15	-2.7
Mahaarvamisele mittekuuluvad kulud						0
Maksustamisele mittekuuluvad tulud ja maksusoodustused				0.9		0.9
Kasumiaruandes kajastatud tulumaksukulu kokku	-24.3	-0.7		-1.1		-26.1
Perioodi maksukulu	-24.3	-0.7		-0.6		-25.6
Ajutiste erinevuste tekke ja tühistamisega seotud edasilükkunud tulumaksukulu				-0.5		-0.5
Kasumiaruandes kajastatud tulumaksukulu kokku	-24.3	-0.7		-1.1		-26.1
	Eesti	Läti		Leedu		Kokku
Edasilükkunud tulumaksuvara						
Edasikantud maksustatav kahjum				2.3		2.3
Edasilükkunud tulumaksuvara kokku				2.3		2.8
Edasilükkunud tulumaksukohustused						
Ajaline erinevus	24.3					24.3
Edasilükkunud tulumaksukohustused kokku	24.3	0.0		0.0		24.3
Edasilükkunud tulumaksu saldo						
Aasta alguses	24.3					24.3
Edasilükkunud tulumaksu muutus						0.0
Edasilükkunud tulumaksu saldo kokku	24.3	0.0		0.0		24.3

Eesti ettevõtted tasuvad tulumaksu alles peale dividendide tasumisel. Kuna emaettevõtte omab kontrolli Swedbank AS-i dividendide maksmise üle ja on otsustanud 2016. aasta eest maksta kindla summa, siis on edasilükkunud tulumaksukohustusena võetud arvele 24 miljonit eurot. Maksimaalne võimalik tulumaksukulu, mis võib kaasna kogu Grupile jääva kasumiosa väljamaksmisel dividendidena, on hinnanguliselt 295.6 miljonit eurot.

17 Riikide võlakirjad ja muud keskpankades refinantseeritavad võlakirjad

	Bilansiline maksumus		Korrigeeritud soetusmaksumus		Nominaalväärtus	
	2016	2015	2016	2015	2016	2015
Õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsinstrumendid						
Kauplemisspordifell						
Välisriikide valitsuste võlakirjad	67	23	67	22	66	22
Lunastustähtajani hoitavad finantsinstrumendid						
Välisriikide valitsuste võlakirjad	42	51	42	51	41	50
Kokku	109	74	109	73	107	72

18 Laenud krediitiasutustele

	2016	2015
Laenud ja nõuded		
Eesti krediitiasutused	16	9
Rootsi krediitiasutused	60	41
Muud krediitiasutused	62	74
Kokku	138	124

19 Laenud klientidele

	2016	2015
Laenud ja nõuded		
Laenud	6 275	5 935
Liising	532	518
Faktooring	80	73
Pöördrepod	1	0
Eraldised laenukahjumite katteks	-66	-63
Kokku	6 822	6 463

				2016	2015
Kapitalirendilepingute jaotus maksetähtaja järgi	< 1 aasta	1-5 aastat	> 5 aastat	Kokku	Kokku
Brutoinvesteering	182	370	6	558	544
Tulevaste perioodide intressitulu	11	15	0	26	26
Netoinvesteering (tulevaste perioodide põhiosamaksed)	171	355	6	532	518
Ebatõenäoliselt laekuvate rendimaksete miinimumsumma nõude allahindlus				1	2

Kapitalirendilepingute jääkväärtus on liisinguvõtja poolt tagatud. Kapitalirendi alla kuulub sõidukite, masinate, paatide jmt rent see ning sisaldub bilansikirjel „Laenud klientidele“.

20 Võlakirjad ja muud intressikandvad väärtpaberid

	Bilansiline maksumus		Korrigeeritud soetusmaksumus		Nominaalväärtus	
	2016	2015	2016	2015	2016	2015
Õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsinstrumendid						
Kauplemisportfell						
Krediitiasutused	283	202	283	202	281	200
Ettevõtted	39	19	39	19	38	16
Finantsasutused	27	17	27	17	26	21
Kokku	349	238	349	238	345	237
Lunastustähtajani hoitavad finantsinstrumendid						
Krediitiasutused	5	5	5	5	5	5
Ettevõtted	0	2	0	2	0	2
Kokku	5	7	5	7	5	7
Kokku	354	245	354	245	350	244

21 Fondiosakud, mille investeerimisrisk on kliendil

	2016	2015
Õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsinstrumendid		
Aksia- ja segafondide osakud	246	219
Võlakirja- ja intressifondide osakud	126	103
Klientide portfell kokku	372	322

22 Aktsiad ja osalused

	Bilansiline maksumus		Soetusmaksumus	
	2016	2015	2016	2015
Õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsinstrumendid				
Kauplemisportfell				
Kauplemiseesmärgil hoitavad väärtpaberid	9	6	8	6
Fondiosakud	2	1	2	1
Kokku	11	7	10	7

Noteerimata osalused on kajastatud viimase tehingu hinnas. Usaldusväärsema meetodi puudumisel kajastatakse kauplemiseesmärgil hoitavad finantsvarad soetusmaksumuses.

23 Investeeringud Grupi ettevõtetesse

Ettevõtte	Maa	Aksiate arv	Bilansiline maksumus	Soetusmaksumus	Osalus, %	
					31.12.2016	31.12.2015
Swedbank AS-i tütarettevõtted						
Swedbank Liising AS	Eesti	538 711	4	4	100	100
Swedbank Life Insurance SE	Eesti	15 646 600	91	91	100	100
Swedbank Support OÜ	Eesti	1	4	4	100	100
Swedbank P&C Insurance AS	Eesti	2 121 000	21	21	100	100
Kokku			120	120		
Swedbank AS-i sidusettevõtted						
AS Sertifitseerimiskeskus	Eesti	16	1	1	25	25
Filiaalid						
Swedbank Life Insurance SE Läti filiaal	Läti					
Swedbank P&C Insurance AS Läti filiaal	Läti					
Swedbank Life Insurance SE Leedu filiaal	Leedu					
Swedbank P&C Insurance AS Leedu filiaal	Leedu					

24 Tuletisinstrumentid

Grupp kaupleb tuletisinstrumentidega osana tavalisest äritegevusest ja intressiriskide maandamise eesmärgil. Teatud laenude ja allutatud kohustustega seonduvaid intressimäära riski maandavaid swap-tehinguid kajastatakse õiglasel väärtuses riskimaandamisarvestuse riskimaandamisinstrumentidena. Taolisi tuletisinstrumente kajastatakse õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande sarnaselt teistele tuletisinstrumentidele. Lisas 8 „Puhastulu (-kulu) õiglasel väärtuses

kajastatavatel finantsinstrumentidel” kajastatakse riskimaandajate mistahes ebaefektiivsus tuletisinstrumenti väärtuse muutusena koos maandatava riskikomponendi väärtuse muutusega. Riskimaandamisarvestusse kaasatud tuletisinstrumentide bilansiline maksumus on allpool eraldi esitatud. Kõigi tuletisinstrumentide bilansiline maksumus on väljendatud õiglasel väärtuses ning sisaldab kogunenud intressi.

	Nominaalväärtus 2016 Lepinguline tähtaeg			Nominaalväärtus		Positiivne õiglane väärtus		Negatiivne õiglane väärtus	
	< 1 a	1-5 a	> 5 a	2016	2015	2016	2015	2016	2015
Õiglasel väärtuses riskimaandamisinstrumentid									
Intressimääraga seotud									
Swaplepingud	49	45		94	95			4	6
Muud tuletisinstrumentid									
Intressimääraga seotud									
Opsioonid									
Forvardlepingud									
Swaplepingud	145	533	195	873	871	9	10	9	10
Muud									
Valuutaga seotud									
Opsioonid									
Forvardlepingud	62			62	43	1	1		1
Swaplepingud	1 424			1 424	1 252	1	4	5	3
Muud									
	4			4	6		1		1
Aktsiatega jne seotud									
Opsioonid									
	59	22		81	144	2	4	1	2
Forvardlepingud									
Swaplepingud									
Muud									
Kaupadega jne seotud									
Opsioonid									
					3				
Forvardlepingud	156	3		159	165	9	16	9	16
Kokku	1 902	603	195	2 700	2 589	22	36	28	39

25 Materiaalne ja immateriaalne põhivara

2016	Maa	Ehitised	Seadmed	Arvutid ja IT seadmed	Liisitud vara	Kokku	Immateriaalne põhivara
Soetusmaksumus							
Saldo aasta alguses	1	27	7	25	8	68	20
Soetused ja parendused	0	0	1	5	0	6	1
Võõrandamised	0	0	-3	-5	0	-8	-1
Saldo aasta lõpus	1	27	5	25	8	66	20
Amortisatsioon							
Saldo aasta alguses	0	17	5	20	6	48	18
Aasta amortisatsioonikulu	0	1	0	3	2	6	1
Võõrandamised	0	0	-2	-6	0	-8	0
Saldo aasta lõpus	0	18	3	17	8	46	19
Jääkmaksumus							
Saldo aasta alguses	1	10	2	5	2	20	2
Saldo aasta lõpus	1	9	2	8	0	20	1

2015	Maa	Ehitised	Seadmed	Arvutid ja IT seadmed	Liisitud vara	Kokku	Immateriaalne põhivara
Soetusmaksumus							
Saldo aasta alguses	1	27	8	26	18	80	19
Soetused ja parendused	0	0	1	2	4	7	1
Võõrandamised	0	0	-2	-3	-14	-19	0
Saldo aasta lõpus	1	27	7	25	8	68	20
Amortisatsioon							
Saldo aasta alguses	0	16	6	19	9	50	16
Aasta amortisatsioonikulu	0	1	1	4	2	8	2
Võõrandamised	0	0	-2	-3	-5	-10	0
Saldo aasta lõpus	0	17	5	20	6	48	18
Jääkmaksumus							
Saldo aasta alguses	1	11	2	7	9	30	3
Saldo aasta lõpus	1	10	2	5	2	20	2

26 Muud varad

	2016	2015
Summad teel	13	17
Klientidelt laekumata nõuded	4	4
Väärtpaberite arveldamise nõuded	20	5
Muu	12	10
Kokku	49	36

27 Ettemakstud tulevaste perioodide kulud ja viitlaekumised

	2016	2015
Kogunenud intressitulu	11	11
Muu	27	21
Kokku	38	32

28 Võlgnevus krediidasutustele

	2016	2015
Finantskohustused korrigeeritud soetusmaksumuses		
Eesti pangad	28	16
Rootsi pangad	65	110
Muud välispangad	17	20
Muud välismaised krediidasutused	13	16
Kokku	123	162

29 Võlgnevus klientidele: hoiused ja laenud

	2016	2015
Finantskohustused korrigeeritud soetusmaksumuses		
Nõudmiseni hoiused	6 505	6 069
Tähtajalised hoiused	1 270	1 226
Valitsuse hoiused	0	37
Kokku	7 775	7 332

30 Emitteeritud võlakirjad

	2016	2015
Finantskohustused korrigeeritud soetusmaksumuses		
Struktureeritud võlakirjad	1	1
Kokku	1	1
Aasta käive	2016	2015
Struktureeritud võlakirjad		
Saldo aasta alguses, 1. jaanuar	1	2
Väljamakstud	0	-1
Saldo aasta lõpus, 31. detsember	1	1

31 Kindlustustegevuse finantskohustused

Finantskohustused õiglasel väärtuses	Kohustused, mille investeerimisrisk on kindlustajal	Kohustused, mille investeerimisrisk on kindlustusvõtjal	Kokku
Kohustuste saldo 01.01.2015	30	282	312
Laekunud maksed	4	69	73
Väljamakstud nõuded	-3	-26	-29
Arvestatud teenustasud	-1	-5	-6
Lepingute ümberklassifitseerimine	-1	3	2
Arvestatud riskipreemiad	-1	-2	-3
Tulu investeerimisfondidest	0	6	6
Kohustuste muutus läbi kasumiaruande	0	0	0
Kohustuste saldo 31.12.2015	28	327	355
Laekunud maksed	4	70	74
Väljamakstud nõuded	-5	-34	-39
Arvestatud teenustasud	0	-6	-6
Lepingute ümberklassifitseerimine	1	1	2
Arvestatud riskipreemiad	-1	-2	-3
Tulu investeerimisfondidest	0	23	23
Kohustuste muutus läbi kasumiaruande	1	0	1
Kohustuste saldo 31.12.2016	28	379	407

Tagamaks kindlustuslepingutest tulenevate kohustiste adekvaatsust, viiakse iga bilansipäeva seisuga läbi kohustiste piisavuse test, mis võtab arvesse jooksvaid hinnanguid lepingutest tulenevate rahavoogude nüüdisväärtuse kohta, samuti kahjukäsitlus- ja administratiivkulusid.

Bilansipäeva seisuga on läbiviidud kohustiste piisavuse test. Test näitas Swedbank Life Insurance SE-s kahjumlikust tegevusest tulenevat puudujääki summas 1.4 miljonit eurot (2015: 1.1 miljonit eurot) ja Swedbank P&C Insurance AS -is 0.1 miljonit eurot (2015: 0.1 miljonit eurot), mis kajastati kasumiaruandes ning tehnilistes eraldistes möödumata riskide eraldisena.

32 Muud kohustused

	2016	2015
Väärtpaberite arveldamise kohustused	12	4
Summad teel	55	34
Kindlustusvõlgnevused	3	2
Kogunenud kompensatsiooniprogrammi kulu (koos maksudega)	12	16
Kokku	82	56

33 Viitvõlad ja ettemakstud tulud

	2016	2015
Kogunenud intressikulu	2	3
Klientide ettemaksed	15	13
Muu	16	15
Kokku	33	31

34 Eraldised

	2016	2015
Kindlustustehnilised eraldised	122	128
Garantiieraldised	1	1
Kokku	123	129
Kindlustustehnilised eraldised		
Algsaldo	128	137
Eraldised	57	44
Maksed	-63	-53
Lõppsaldo	122	128

35 Panditud varad, tingimuslikud ja bilansivälised kohustused

Tingimuslikud kohustused		
Nominaalväärtus	2016	2015
Laenugarantiid	69	80
Muud tingimuslikud kohustused	164	135
Kokku	233	215
Kohustused		
Nominaalväärtus		
Kasutamata laenulimiit	2 701	1 103
Muud intressi-, omakapitali- või valuutaga seotud lepingud	1 048	2 588
Kokku	3 749	3 691

36 Finantsinstrumentide õiglane väärtus

Varad	2016			2015		
	Õiglane väärtus	Bilansiline maksumus	Erinevus	Õiglane väärtus	Bilansiline maksumus	Erinevus
Raha ja nõuded keskpankadele	2 295	2 295	0	2 326	2 326	0
Riikide võlakirjad	117	109	8	82	74	8
sh õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad	68	68	0	23	23	0
sh lunastustähtajani hoitavad	49	41	8	59	51	8
Laenud krediidiasutustele	138	138	0	124	124	0
sh laenuõuded	138	138	0	124	124	0
Laenud klientidele	6 829	6 822	7	6 474	6 463	11
sh laenuõuded	6 829	6 822	7	6 474	6 463	11
Võlakirjad ja intressikandvad väärtpaberid	354	354	0	246	245	1
sh õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad	349	349	0	239	239	0
sh lunastustähtajani hoitavad investeeringud	5	5	0	7	6	1
Fondiosakud, mille investeerimisrisk on kliendil	372	372	0	322	322	0
Aktsiad ja osalused	11	11	0	7	7	0
sh õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad	11	11	0	7	7	0
Tuletisinstrumentid	22	22	0	36	36	0
Kokku	10 138	10 123	15	9 617	9 597	20
Mittefinantsvarad	110	110	0	93	93	0
Kokku	10 248	10 233	15	9 710	9 690	20

Kohustused	2016			2015		
	Õiglane väärtus	Bilansiline maksumus	Erinevus	Õiglane väärtus	Bilansiline maksumus	Erinevus
Finantskohustused (IAS 39)						
Võlgnevus krediidiasutustele	123	123	0	162	162	0
sh muud finantskohustused	123	123	0	162	162	0
Võlgnevus klientidele: hoiused ja laenud	7 774	7 775	-1	7 331	7 332	-1
sh muud finantskohustused	7 774	7 775	-1	7 331	7 332	-1
Emiteeritud võlakirjad	1	1	0	1	1	0
sh muud finantskohustused	1	1	0	1	1	0
Finantskohustused, mille investeerimisrisk on klientidel	379	379	0	327	327	0
Allutatud kohustused	28	28	0	28	28	0
Tuletisinstrumentid	28	28	0	39	39	0
Mittefinantskohustused	263	263	0	241	241	0
Kokku	8 596	8 597	-1	8 129	8 130	-1

Finantsinstrumentide bilansiline maksumus ja õiglane väärtus

Grupi finantsvarade ja -kohustuste bilansilise maksumuse ja õiglase väärtuse võrdlus vastavalt standardi IFRS 13 määratlusele on esitatud ülalolevas tabelis. Fikseeritud intressimääraga laenu- ja tähtajaliste hoiuste õiglase väärtuse hindamiseks kasutatakse kehtivaid laenu- ja hoiuse intressimäärasid. See vastab kolmanda tasandi hindamiskategooriale.

Muutuva intressimääraga laenu- ja hoiuste bilansiline maksumus võrdub nende õiglase väärtusega.

Juhtkond tunnustab, et kui selliste varade õiglast väärtust hinnatakse summas, mille eest saaks neid varasid vahetada või kohustusi täita teadlike kolmandate isikutega turutingimustel tehtava tehingu käigus, võivad vastavate varade ja kohustuste lõplikud õiglased väärtused olla oluliselt erinevad.

Finantsinstrumentide õiglase väärtuse määramine

Finantsinstrumentide õiglase väärtuse määramisel kasutatakse erinevaid meetodeid vastavalt sellele, mil määral hindamisel kasutatakse jälgitavaid turuandmeid. Hindamise tasandeid on kolm.

Esimese tasandi moodustavad finantsinstrumendid, mille õiglase väärtus määratakse aktiivsel turul noteeritud turuhindade alusel. Siia kategooriasse kuuluvad peamiselt aktsiad, võlakirjad, riigi võlakirjad, kommertsipaberid ja standardiseeritud tuletisinstrumendid, mille hindamisel kasutatakse noteeritud hinda.

Teise tasandi moodustavad finantsinstrumendid, mille õiglase väärtus määratakse jälgitaval turusisenditel põhinevate hindamismudelite abil. Jälgitavad turusisendid on võimalikult sarnaste finantsinstrumentide hinnad tegelikult teostatud tehingutes. Siia kategooriasse kuuluvad peamiselt kindlustustegevuse kohustused, mille väärtus on otseselt seotud mingi vara väärtusega, ja tuletisinstrumendid, mille väärtus määratakse kindlaks jälgitavate hindade põhjal.

Aasta jooksul ei olnud esimese ja teise tasandi vahelisi finantsinstrumentide liikumisi.

Kolmanda tasandi moodustavad finantsinstrumendid, mille õiglase väärtus määratakse eelkõige turusisenditel põhinevate hindamismudelite abil, kasutades lisaks ka ettevõtte oma hinnanguid. Siia kategooriasse kuuluvad peamiselt ettevõtete võlakirjad ja emiteeritud väärtpaberid.

Esmasel kajastamisel loetakse finantsinstrumendi õiglase väärtuse parimaks hinnanguks tegelikult makstud või saadud tasu. Juhul kui nii leitud õiglase väärtuse ja hindamismudeli abil arvutatud õiglase väärtuse vahel tekib erinevus, kontrollib Grupp erinevuste vältimiseks oma hindamismudelid üle. Aastalõpu seisuga ei olnud kasumiaruandes kajastamata kumulatiivseid erinevusi. Seisuga 31. detsember 2016 on õiglases väärtuses mõõdetud finantsinstrumendid hindamismeetodite lõikes järgmised.

Finantsinstrumendid õiglases väärtuses	2016			
	Esimene tasand	Teine tasand	Kolmas tasand	Kokku
31.12.2016				
Varad				
Riikide võlakirjad ja muud keskpankades refinantseeritavad võlakirjad	68	0	0	68
Võlakirjad ja muud intressikandvad väärtpaberid	349	0	0	349
Aktsiad ja osalused	5	0	6	11
Fondiosakud, mille investeerimisrisk on kliendil	372	0	0	372
Tuletisinstrumendid	0	22	0	22
Kokku	794	22	6	822
Kohustused				
Finantskohustused, mille investeerimisrisk on klientidel	0	379	0	379
Tuletisinstrumendid	0	24	0	24
Õiglases väärtuses riskimaandamisinstrumendid	0	4	0	4
Kokku	0	407	0	407

Finantsinstrumendid amortiseeritud soetusmaksumuses	2016			
	Esimene tasand	Teine tasand	Kolmas tasand	Kokku
31.12.2016				
Varad				
Riikide võlakirjad ja muud keskpankades refinantseeritavad võlakirjad	49	0	0	49
Laenud krediitiasutustele	0	0	138	138
Laenud klientidele	0	0	6 829	6 829
Võlakirjad ja muud intressikandvad väärtpaberid	5	0	0	5
Kokku	54	0	6 967	7 021
Kohustused				
Võlgnevus krediitiasutustele	0	0	123	123
Võlgnevus klientidele: hoiused ja laenud	0	0	7 774	7 774
Emiteeritud võlakirjad	0	1	0	1
Kokku	0	1	7 897	7 898

Finantsinstrumendid õiglasest väärtuses

31.12.2015	2015			
	Esimene tasand	Teine tasand	Kolmas tasand	Kokku
Varad				
Riikide võlakirjad ja muud keskpankades refinantseeritavad võlakirjad	23	0	0	23
Võlakirjad ja muud intressikandvad väärtpaberid	238	0	0	238
Aktsiad ja osalused	5	0	2	7
Fondiosakud, mille investeerimisrisk on kliendil	322	0	0	322
Tuletisinstrumendid	0	36	0	36
Kokku	589	36	2	627
Kohustused				
Finantskohustused, mille investeerimisrisk on klientidel	0	355	0	355
Tuletisinstrumendid	0	33	0	33
Õiglasest väärtuses riskimaandamisinstrumendid	0	6	0	6
Kokku	0	394	0	394

Finantsinstrumendid amortiseeritud soetusmaksumuses

31.12.2015	2015			
	Esimene tasand	Teine tasand	Kolmas tasand	Kokku
Varad				
Riikide võlakirjad ja muud keskpankades refinantseeritavad võlakirjad	59	0	0	59
Laenud krediitiasutustele	0	0	124	124
Laenud klientidele	0	0	6 474	6 474
Võlakirjad ja muud intressikandvad väärtpaberid	7	0	0	7
Kokku	66	0	6 598	6 664
Kohustused				
Võlgnevus krediitiasutustele	0	0	162	162
Võlgnevus klientidele: hoiused ja laenud	0	0	7 331	7 331
Emiteeritud võlakirjad	0	1	0	1
Kokku	0	1	7 493	7 494

37 Seotud osapooled

	2016		2015	
	Saldo	Intressi- määra vahemik	Saldo	Intressi- määra vahemik
Seotud osapoolte hoiused				
Swedbank AS juhatuse ja nõukogu liikmed	1	0-1,846%	1	0-1,846%
Sidusettevõtted	0	0.00%	0	0.00%
Laenud seotud osapooltele				
Swedbank AS juhatuse ja nõukogu liikmed	1	0,85-15%	0	0
Sidusettevõtted	2	0,75-2,5%	0	0
Tehingud Swedbank grupi üksustega	Grupp	Swedbank AB	Grupp	Swedbank AB
Hoiused ja antud laenud	78	57	57	37
Hoiused ja võetud laenud	-74	-65	-119	-110
Kogunenud intressid	0	0	-1	-1
Intressitulud	0	0	3	3
Intressikulud	-2	-2	-3	-3
Muud tulud	23	4	22	4
Muud kulud	-6	-2	-3	-1

Seotud osapoolteks loetakse:

- Swedbank Eesti juhatuse ja nõukogu liikmeid ning teisi juhtkonna võtmeisikuid ja nende lähisugulasi;
- Swedbank AS emaettevõtet Swedbank AB (publ);
- Swedbank AS tütarettevõtteid;
- teisi Swedbank Gruppi kuuluvaid ettevõtteid.

38 Sündmused pärast bilansipäeva

Arutluse all on järgmised tehingud:

- Dividendide maksmine Swedbank Life Insurance SE poolt summas 18,3 miljonit eurot;
- Dividendide maksmine Swedbank P&C Insurance AS poolt summas 8,7 miljonit eurot;
- Dividendide maksmine Swedbank Liising AS poolt summas 6,5 miljonit eurot.

Swedbank Life Insurance SE, Swedbank P&C Insurance AS ja Swedbank Liising AS ainuomanik on Swedbank AS. Eeldatavalt leiavad nimetatud tehingud aset 2017. aasta esimese kvartali jooksul, tuginedes 2016. aasta auditeeritud finantsaruannetele.

39 Emaettevõtte konsolideerimata põhjaruanded

Emaettevõtte konsolideerimata kasumiaruanne

Miljonites eurodes	2016	2015
Intressitulud	194.8	188.3
Intressikulud	-20.7	-22.8
Puhas intressitulu	174.1	165.5
Saadud dividendid	59.9	342.4
Komisjoni- ja teenustasutulud	100.1	99.8
Komisjoni- ja teenustasukulud	-23.8	-23.8
Puhas teenustasutulu	76.3	76.0
Puhastulu (-kulu) õiglasest väärtuses kajastatavalt finantsinstrumentidelt	15.2	14.9
Muud tulud	19.0	16.2
Tulud kokku	344.5	615.0
Personalikulud	-69.1	-65.8
Muud üldhalduskulud	-39.0	-37.0
Üldhalduskulud kokku	-108.1	-102.8
Materiaalse ja immateriaalse põhivara kulum	-3.3	-3.5
Kulud kokku	-111.4	-106.3
Kasum enne vara väärtuse langusest tingitud kahjumeid	233.1	508.7
Laenukahjumid	-7.6	-4.1
Tegevuskasum	225.5	504.6
Tulumaks	-13.4	-43.0
Aruandeaasta kasum	212.1	461.6

Emaettevõtte konsolideerimata koondkasumiaruanne

Miljonites eurodes	2016	2015
Aruandeaasta kasum kasumiaruandest	212.1	461.6
Swedbank AS-i omanike osa koondkasumis kokku	212.1	461.6

Emaettevõtte konsolideerimata bilanss

Miljonites eurodes	Lisa	2016	2015
Varad			
Raha ja nõuded keskpankadele		2 295	2 326
Riikide võlakirjad ja muud keskpankades refinantseeritavad võlakirjad		45	0
Laenud krediitiasutustele		100	95
Laenud klientidele		6 786	6 412
Võlakirjad ja muud intressikandvad väärtpaberid		282	162
Aktsiad ja osalused		2	3
Investeeringud sidusettevõtetesse	23	1	1
Investeeringud tütarettevõtetesse	23	120	99
Tuletisinstrumentid	24	22	36
Ettemakstud tulevaste perioodide kulud ja viitlaekumised		12	13
Muud varad		35	23
Materiaalne põhivara		16	16
Varad kokku		9 716	9 186
Kohustused ja omakapital			
Kohustused			
Võlgnevus krediitiasutustele	28	123	162
Võlgnevus klientidele: hoiused ja laenud		7 847	7 391
Emiteeritud võlakirjad	30	1	1
Tuletisinstrumentid	24	28	39
Muud kohustused		75	48
Viitvõlad ja ettemakstud tulud		14	14
Eraldised		1	1
Kohustused kokku		8 089	7 656
Omakapital			
Aktsiakapital		85	85
Reservid		73	73
Jaotamata kasum		1 257	910
Aruandeaasta kasum		212	462
Omakapital kokku		1 627	1 530
Kohustused ja omakapital kokku		9 716	9 186

Emaettevõtte konsolideerimata rahavoogude aruanne

Miljonites eurodes	2016	2015
Äritegevus		
Tegevuskasum (-kahjum)	226	505
Laenukahjumid	5	5
Intressitulud	-195	-188
Intressikulud	21	23
Põhivara kulum	3	3
Dividendid tütarettevõtetest	-60	-342
Äritegevuse korrigeerimised kokku	-226	-499
Muutused äritegevusega seotud käibevarades ja -kohustustes		
Viitvõlgade muutus	-3	3
Teistesse pankadesse paigutatud hoiuste muutus	-39	24
Võlakirjade kauplemisportfelli muutus	15	-4
Finantsinstitutsioonidele antud laenude muutus	2	-2
Kohustusliku reservi muutus keskpangas	-6	-10
Laenude muutus	-379	-644
Muude varade muutus	-11	62
Muutus lühiajalises võlgnevuses teistele pankadele	9	-59
Nõudmiseni hoiuste muutus	480	1 217
Tähtajaliste hoiuste muutus	-21	-324
Muude kohustuste muutus	19	8
Käibevarade ja kohustuste korrigeerimised kokku	66	271
Saadud intressid	195	188
Makstud intressid	-21	-25
Makstud tulumaks	-13	-43
Rahavoog äritegevusest	227	397
Investeeringustegevus		
Tütarettevõtete aktsiakapitali suurendamine	-21	0
Saadud dividendid	60	342
Materiaalse põhivara soetamine	-3	-3
Rahavoog investeeringustegevusest	36	339
Finantseeringustegevus		
Keskpangale ja valitsusele tagastatud krediidiiliinid	-3	-3
Teistele pankadele tagasimakstud pikaajalised laenud	-48	-53
Makstud dividendid	-114	-550
EKENi hüvitamine	-2	-3
Rahavoog finantseeringustegevusest	-167	-609
Raha ja raha ekvivalentide muutus kokku	96	127
Raha ja raha ekvivalendid aasta alguses	2 507	2 380
Raha ja raha ekvivalendid aasta lõpus	2 603	2 507

Emaettevõtte konsolideerimata raha ja raha ekvivalendid

Miljonites eurodes	2016	2015
Raha	85	77
Nõuded keskpangale (välja arvatud kohustuslik reserv)	2 132	2 177
Kontod ja deposiidid teistes pankades	59	91
Likviidsed võlakirjad	327	162
Kokku	2 603	2 507

Emaettevõtte konsolideerimata omakapitali muutuste aruanne

Omanikele kuuluv omakapital

Miljonites eurodes	Aksia- kapital	Ülekurs	Reservid	Aruande- aasta kasum	Jaotamata kasum	Kokku
Algsaldo 01.01.2015	85	31	42	207	1 258	1 623
Eelmise aruandeaasta kasum				-207	207	0
Makstud dividendid					-550	-550
Aktsiapõhise makse õiglase väärtuse korrektsioon arvelduspäeval					-5	-5
Perioodi kasum				462	0	462
Lõppsaldo 31.12.2015	85	31	42	462	910	1 530
Algsaldo 01.01.2016	85	31	42	462	910	1 530
Eelmise aruandeaasta kasum	0	0	0	-462	462	0
Makstud dividendid					-114	-114
Aktsiapõhise makse õiglase väärtuse korrektsioon arvelduspäeval					-1	-1
Perioodi kasum				212	0	212
Lõppsaldo 31.12.2016	85	31	42	212	1 257	1 627
					2016	2015
Omakapital kokku					1 627	1 530
Investeeringud tütarettevõtetesse: soetusmaksumuses					-120	-99
Investeeringud tütarettevõtetesse: väärtus kapitaliosaluse meetodil					129	129
Korrigeeritud konsolideerimata omakapital kokku					1 636	1 560

Sõltumatu vandeaudiitori aruanne

AS Deloitte Audit Eesti
Roosikrantsi 2
10119 Tallinn
Eesti

Tel: +372 640 6500
Faks: +372 640 6503
www.deloitte.ee

Reg.nr. 10687819

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

Swedbank AS aktsionäridele:

Arvamus

Oleme auditeerinud Swedbank AS ja tema tütarettevõtete (edaspidi „kontsern“) konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab konsolideeritud bilanssi seisuga 31. detsember 2016 ning konsolideeritud kasumiaruannet ja koondkasumiaruannet, konsolideeritud rahavoogude aruannet ja konsolideeritud omakapitali muutuste aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud aasta kohta ja raamatupidamise aastaaruande lisasid, sealhulgas märkimisväärsete arvestuspõhimõtete kokkuvõtet.

Meie arvates kajastab kaasnev konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt kontserni finantsseisundit seisuga 31. detsember 2016 ning sellel kuupäeval lõppenud aasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas Eesti raamatupidamise seaduse ja rahvusvaheliste finantsaruandlusstandarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Komisjoni poolt.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti). Meie kohustusi vastavalt nendele standarditele kirjeldatakse täiendavalt meie aruande osas „Vandeaudiitori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga“. Me oleme kontsernist sõltumatud kooskõlas kutseliste arvestuseksperide eetikakoodeksiga (Eesti) (eetikakoodeks (EE)), ja oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt eetikakoodeksi (EE) nõuetele. Me usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane aluse andmiseks meie arvamusele.

Muu informatsioon

Juhatus vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon hõlmab tegevusaruannet, kuid ei hõlma konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet ega meie asjaomast vandeaudiitori aruannet.

Meie arvamus konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei tee selle kohta mingis vormis kindlustandvat järeldust.

Seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon oluliselt lahkneb konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandest või meie poolt auditi käigus saadud teadmistest või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud.

Kui me teeme tehtud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud sellest faktist aru andma. Meil ei ole sellega seoses millegi kohta aru anda.

Juhatuse ja nende, kelle ülesandeks on valitsemine, kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandega

Juhatus vastutab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas Eesti raamatupidamise seaduse ja rahvusvaheliste finantsaruandlusstandarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Komisjoni poolt ja sellise sisekontrolli eest, nagu juhatus peab vajalikuks, et võimaldada kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhatus kohustatud hindama kontserni suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana, esitama infot, kui see on rakendatav, tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama

Deloitte tähistab ühte või mitut Deloitte Touche Tohmatsu't, mis on UK piiratud vastutusega äriühing ja selle liikmesfirmade võrgustikku, kus iga liikmesfirma on juriidiliselt eraldi seisev ja sõltumatu kontsern. Deloitte Touche Tohmatsu ja tema liikmesfirmade juriidilise struktuuri detailset kirjeldust vaata www.deloitte.ee.

Deloitte Touche Tohmatsu Limited liige

© 2017 Deloitte Eesti

tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi, välja arvatud juhul, kui juhatus kavatseb kas kontserni likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub sellele realistlik alternatiiv.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad kontserni raamatupidamise aruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Vandeauditori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja vandeauditori aruanne, mis sisaldab meie arvamust. Põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, kuid see ei taga, et olulise väärkajastamise eksisteerimisel see kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti) läbiviidud auditi käigus alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad üksikult või koos mõjutada majanduslikke otsuseid, mida kasutajad konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande alusel teevad.

Me kasutame auditi osana vastavalt rahvusvaheliste auditeerimise standarditele (Eesti) kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi kogu auditi käigus. Me teeme ka järgmist:

- teeme kindlaks ja hindame konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kas pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamise riskid, kavandame ja teostame auditiprotseduure vastuseks nendele riskidele ning hangime piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali aluse andmiseks meie arvamusele. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada salakokkulepet, võltsimist, tahtlikku tegevusetust, vääresitiste tegemist või sisekontrolli eiramist;
- omandame arusaamise auditi puhul asjassepuutuvast sisekontrollist, et kavandada nendes tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte arvamuse avaldamiseks kontserni sisekontrolli tulemuslikkuse kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhatuse arvestushinnangute ja nendega seoses avalikustatud info põhjendatust;
- teeme järelduse juhatuse poolt tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi kasutamise asjakohasuse kohta ja saadud auditi tõendusmaterjali põhjal selle kohta, kas esineb olulist ebakindlust sündmuste või tingimuste suhtes, mis võivad tekitada märkimisväärset kahtlust kontserni suutlikkuses jätkata jätkuvalt tegutsevana. Kui me teeme järelduse, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud juhtima vandeauditori aruandes tähelepanu kontserni raamatupidamise aastaaruandes selle kohta avalikustatud infole või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamust. Meie järeldused põhinevad vandeauditori aruande kuupäevani saadud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski kahjustada kontserni suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana;
- hindame konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne esitab aluseks olevaid tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis.

Me vahetame nendega, kelle ülesandeks on valitsemine, infot muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning märkimisväärsete auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas mis tahes sisekontrolli märkimisväärsete puuduste kohta, mille oleme tuvastanud auditi käigus.

20. märts 2017

Monika Peetson
Vandeauditor nr 555
AS Deloitte Audit Eesti
Tegevusluba nr 27

Juhatuse avaldus

Juhatus on koostanud Swedbank AS-i tegevusaruande ja konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande 31. detsembril 2016 lõppenud majandusaasta kohta.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega (IFRS), nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt, ja standardite tõlgendustega ning kajastab õigesti ja õiglaselt Swedbank AS-i finantsseisundit, majandustulemust ja rahavoogusid.

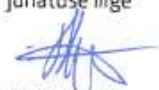
Juhatuse hinnangul on Swedbank AS jätkuvalt tegutsev. Aruandes esitatud teave on tõene ja täielik.

Robert Kitt
Juhatuse esimees

Vaiko Tammeväli
Juhatuse liige

Heiki Raadik
Juhatuse liige

Ulla Iljsson
Juhatuse liige

Rait Pallo
Juhatuse liige

Kaie Merts
Juhatuse liige

Juhatus ettepanek kasumi jaotamiseks

Juhatus kinnitas Swedbank AS-i puhaskasumi summas 191 miljonit eurot. Kooskõlas auditeeritud finantstulemustega teeb juhatus aktsionäride üldkoosolekule ettepaneku jaotada 2016. aasta puhaskasum summas 191 miljonit eurot ja eelmiste finantsperioodide jaotamata kasum summas 1 287 miljonit eurot, kokku 1 478 miljonit eurot, järgnevalt:

Miljonites eurodes	2016
Swedbank AS-i puhaskasum 31.12.2016 lõppenud majandusaastal	191
Eelmiste perioodide jaotamata kasum	1 287
Jaotamata kasum kokku	1 478
Dividendidena maksta	-113
Jaotamata kasumi saldo	1 365

Robert Kitt
Juhatusesimees

Aadressid

Swedbank AS

Liivalaia 8
15040 Tallinn
Eesti
Registrikood: 10060701
Telefon: +372 6310 310
Faks: +372 6310 410
Swift: HABAEEX
E-post: info@swedbank.ee
www.swedbank.ee

Swedbank Liising AS

Liivalaia 8
15039 Tallinn
Eesti
Registrikood: 10434248
Telefon: +372 6131 324
Faks: +372 6131 493
E-post: liising@swedbank.ee
www.swedbank.ee

Swedbank Life Insurance SE

Liivalaia 12
15036 Tallinn
Eesti
Registrikood: 10142356
Telefon: +372 6131 606
Faks: +372 6131 130
E-post: elukindlustus@swedbank.ee
www.swedbank.ee

Swedbank P&C Insurance AS

Liivalaia 12
15039 Tallinn
Eesti
Registrikood: 11269248
Telefon: +372 888 2100
Faks: +372 6132 221
E-post: varakindlustus@swedbank.ee
www.swedbank.ee

Swedbank Support OÜ

Liivalaia 8
10118 Tallinn
Eesti
Registrikood: 10425396
Telefon: +372 6131 422
Faks: +372 6131 404
E-post: firma@swedbank.ee
www.swedbank.ee

Müügitulu jaotus tegevusalade lõikes

Tegevusala	EMTAK kood	Müügitulu (EUR)	Müügitulu %	Põhitegevusala
Krediidiasutused (pangad)	64191	274904315	96.58%	Jah

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 6310310
Faks	+372 6310410
E-posti aadress	ruth.paltser@swedbank.ee
Veebilehe aadress	www.swedbank.ee